

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Külgügyek.

Budapest, május 7.

(v.) Nagyon meleg és nagyon lelkes akkorddal nyitotta meg ma gróf Andrássy Gyula a királyi trón színe előtt a magyar delegáció tanácskozásait. Az a hang, amelyet gróf Andrássy a nemzet hódolatának bemutatásánál megütött, mintha az egész nemzet lelkéből csendült volna ki. Egy egész nemzet méltósága, egy egész nemzet gyöngédsége és egy egész nemzetokossága szólalt meg benne. Őz királyunknak azt a nagy diadalát ünnepelte a delegáció elnöke, hogy akibe hűségesen ragaszkodni törvényes kötelessége e nemzetnek, annak egyuttal önként nyújtjuk át szívünk legértékesebb kincsét, igaz szeretetünket. És való igaz, hogy ebben az őszinte szeretetben egybeforradt a magyar király és a magyar nemzet. Dinasztikus érzését a magyar nép, jogtisztelét a magyar király megtézi, mindenik a saját jóvoltából, lelkes szeretettel. És e szeretetben hatalmas, soha ki nem apadó erőforrás nyílt meg mindkettő számára. Királyunk trónját a magyar nép meleg vonzódása teszi hatalmasá, nemzeti életünket fejedelmünk gyöngédsége izmosítja. Hogy ez így van, sokan látják. Hogy ugyanezt meglássák és belássák azok is, kik Szent István koronájához a legközelebb állanak, ez több egy jámbor óhajtnál, ez komoly intelem, amelynek a nemzet nevében tapintatos, de félreérthetetlen kifejezést adott a delegáció elnöke. Igenis, hogy a királyunk adta példa továbbható hagyományra kristályosodjék, az nemcsak a nemzet érdeke, hanem érdeke épp ilyen mértékben annak is, akire majdan — Isten adja, hogy mennél később — örökségül fog rászállani a Szent István koronája, azt mindenképp óhajtni kell úgy a trón, mint a

nemzet érdekében. Mert megdönthetetlen igazság, hogy e nép szeretete és bízalma nélkül megcsökken hatalma a királyi trónnak, fénye elszápad sereje megrendül a királyi koronának. Királyát a magyar hűségesen tiszteli, de tőle is megköveteli a nemzeti jogok tisztelét. Trón és nemzet között kölcsönösnek kell a bizalomnak lennie. S aki küzdő és munkálkodó karjainkkal akar rendelkezni, az nyerve meg előbb a szívünket, mert szeretet nélkül nincs lelkes önfeláldozás, az alattvalók áldozatkész lelkesedése nélkül pedig csonka és törekeny a fejedelem hatalma.

Andrássy beszéde után, amely találóan tolmácsolta a nemzet érzelmeit, elhangzott a királyi trónról a fejedelmi megnyitó, mely rövid szavakban megnyugtató képet nyújtja a nemzetközi helyzetnek és tömören vázolja a delegáció feladatait. A királyi válasznál mélyebb érdeklődést fog kelteni Goluchowski külügyi expozejá, melyet ma délután az osztrák delegációban terjesztett elő. A külügyminiszter méltán megilleti az az elismerés, hogy őszintén tárja fel a nemzetközi viszonyokat. Nem takargat semmit, nem kerti a kényesebb kérdések körül, hanem tükröt tart a világszituáció elé, mely se nem torzít, se nem tuzoz, se nem kisebbit, hanem hű képet adja a valóságnak. Ez a szimpatikus szókimondás emlékeztet a Bismarck modern diplomata-moderára, mely az ugynevezett kényes kérdések tuskéit éppen a helyzet őszinte feltárással tördelte le. A bujkáló és hazudozó diplomáciának a telefon és a táviró korszakában nincs is többé jogosultsága. Amit a kabinetek elhallgatnának, azt kifürkészi az ezerszemű sajtó; s amit a céhbéli diplomácia irányatosan eferditene, annak az igazi körvonalait amugy is csakhamar helyreállítaná a nemzetközi nagy nyilvánosságnak min-

denen keresztüláradó éles világossága. Ezt belátván, a hivatalos diplomaták nem titkolóznak többé, hanem nyíltszíven számolnak be az illetékes testületeknek sáfarkodásukról.

Ezt cselekedte ma gróf Goluchowski is. Expozeját három részre osztván, az egyikben a nagy nemzetközi csoportosulásokkal, a másodikban a balkáni ügyekkel s a harmadikban a nemzetközi vámszerződés kérdéseivel foglalkozott. Egyetemes érdeklődésre leginkább a hármasszövetség problémája tart számot. Hát erre nézve az expozeból az a fontos hír repül világgá, hogy a három kabinet elvben már megállapodott a szövetségnek kellő időben való megújítására nézve. Ebből az következik, hogy a tárgyalások még folynak, nyilván egynemely részletkérdésre nézve, de a miniszter szavaiból egyszersmind az is következik, hogy akik a hármasszövetség felett meghúzták a lélekarangot, kárba vesztett munkát végeztek. Módosul-e vagy sem a hármasszövetség tartalma, arról Goluchowski nem nyilatkozott. De fejtegetéseinek irányzata és szerkezete világosan arra vall, hogy e tekintetben sem válnak be a komor ísletok. A konzervatív békepolitika, mely annyi áldást hozott egész világrészünkre, marad továbbra is a hármasszövetség célja s törekvéseinek lényege. Uj elem a nemzetközi helyzetben legfeljebb csak annyi mutatkozik, hogy valamint mi Oroszországgal külön megállapodásra léptünk a Balkánon fenntartandó egyensúly érdekében, ugyanolyan módon Olaszország és Franciaország is megegyeztek egymással a Földközi-tenger medencéjében fenntartandó státuszkvóra nézve. A miniszters vele együtt a magyar közvélemény is úgy találja, hogy ezekben a külön egyezményekben, valamint a francia-orosz szövetségben is a nemzetközi béke

TÁRCA.

UJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Irta: JÓKAI MÓR.

Natalia mögött állt Lyubissza asszony.

De amint azt megpillantotta a most érkezett három bécsi vendég, egyszerre távra maradt a szájuk, s aztán, mint egy közös jelszóra, a kezüket kapták a szájuk elé. Lyubissza már jobban el nem vörösödhetett, mint amilyenre elő volt készítve; de a szemei szikráztak s az ökleit emelte fel.

A piktor és a kalifa valamit sugott a bankár fülebe, az pedig theatrális udvariassággal hajta meg magát a tisztartóné előtt, impertinens alázattal hangoztatva: „Kisztihand meine Gnädige.“

— Ti vagabundok! Korhely-lóhere! — morzsolá fogai közt Lyubissza.

Ugy látszik, hogy ismerik egymást.

A fényes lakoma minden embert összebarátkoztatott, a jó borok feloldották a nyelveket. A feketekávéra átvonult a társaság a gömbölyű terembe s ott ki-ki helyet foglalt a nagy, kerek asztal mellett. Tihamér Natáliával és Lyubisszával egy donzónban húzódott meg: övé volt a döntés.

Az ülést a családi káplán, Aramics Cyrill nyitotta meg.

— Nagyságos, tiszteletes, tekintetes és nemzeti uraim! (Ezt magyarul mondotta, mivelhogy más nyelven ennyi titulust össze nem lehet hozni.) Engedjék meg nekem, hogy e tanácskozmányt a jelenlevő idegen vendégek kedvéért német nyelven folytassuk.

Hogyan engedték volna meg?

— A báró ur kegyes megbízásából én fogom e tanácskozást elnökölni vezetni, s a jegyzőkönyv vitelére felszólítottom Rubiánka Mihály uradalmi kancellistát urat.

Rubiánka elbámult rajta, hogy ötlet urnak nevezik, s hogy Miskából hogy lett egyszerre Mihályi. De csak lenyomták a székre.

Aramics rákézdte:

— En tehát, hogy irányt adjak a tanácskozmánynak, előrebeságtam a saját magam indítványát. Arról levén ugyanis szó, hogy a helybeli görög templom, hivei kihaltával, patronusára és földesurára visszaszállván, jövendőben minő célra használtassék fel, én azt az ajánlatot tettem, hogy amint eddig szent helynek ismertetett, maradjon ezental is a kegyelet asylumának: legyen bucsujáró-helynek szentelve, összeköttetésben a dominiumban felbuzgó gyogyerejű forrással, melyet egy jölkiszemelt fiatal leányzó megjelenésével csodatevő forrásnak kiáltatnánk ki, s ahová aztán ezerével, sőt majdan száz-ezerével zarándokolnának az egész ország szentvédő lakosai, sőt a külföldiek is, egész bucsujárással. Ide sereglenének a világ minden nyomorultjai, sánták, bénák, nyavalyatorosok, bélpoklosok, rákfenések, ördögösök, meddők, gutaütöttek s csodás meggyógyulásuk híret elterjesztének a kerek

világon s a mellett az uradalomnak is nagy hasznót hajtának.

Ez bizony nagyon praktikus indítvány volt Aramics Cyrill pópától, mely éppen öt esztendővel előzte meg a lourdesi csodatevő forrás felfedezését Bernadette parasztleányzó által, égi látomány nyomán. Ha ekkor ez elfogadtatik, most Lipova lenne a világ bucsujáró-helye, miként manapság Lourdes, s micsoda nagy dicsőség volna ez Magyarországra nézve! Nem is számítva az erkölcsi nyereséget.

Talált is ez indítvány buzgó pártolókra. Az egyik volt a savanyviz-forrás inspektora, a másik az üvegghuta felügyelője, akik nem késtek szavazataikkal támogatni az indítványt. Micsoda felvirágzást adna ez a csevicének, meg a zöld palacoknak egyszerre.

Azonban ez az ötlet a báróné határozott ellenszenvével ütközött össze.

— Nem! Én akkor itt nem maradok, ha ez mindenféle nyavalyások bucsujáró-helye fog lenni. Bélpoklosokat, ördögösöket én magam köré nem gyűjtök.

— Várd végét, biztatá őt nyugodtan Tihamér. Majd jön a jobb.

A következő vélemény Negrotintól jött.

A lengyel azon idő alatt, hogy e jószágot igazgatta, minden üres idejét geológiai tanulmányokra fordította. Annál fogva az ő indítványa az volt, hogy az üres templomot ásványtani és ásatagi muzeummá kellene szentelni, amit rövid kijelentésben pártolt a főerdész azzal a hozzáadással, hogy az ásványgyűjtemény mellett kitömött vadállatok zoológiai kiállítására is foglaljon

ügye csak újabb támasztékokat nyert. Hiszen e csoportosulások megannyian a nemzetközi egyensúly megbolygatásának szolgálnak gátjául. Mennél több pillér támaszja az európai béke épületét, annál rendületlenebbül áll ez az épület. Világrészünk népeire nézve mindenestre megnyugtató a kabinetek eme vetélkedése a béke javainak biztosítása körül. Ugy látszik, az egész mivel világ harc kedvét megbénítja egyfelől a vérengzésekért való erkölcsi felelősség tudata s másfelől az Európáért egyre hatalmasabban szerveződő szociális forradalom. Ez a két lelki tényező hozza létre ama szövetségeket és csoportosulásokat, melyek minden törekvésükkel a konzervatív békepolitikát szolgálják. És valamint a hármasszövetség lett gócpontjává a nemzetközi békés törekvések szervezetének, azonképp ugyane szövetség küszöbön álló megújítása is a legbiztosabb előjele a békés törekvések további fogantatának. Európa színtér keresztül-kasul borítja immár a békés szövetségek és csoportosulások egész hálózata. Külgügyi hivatalunknak meg kell adnunk azt az elismerést, hogy az európai politikának ezt az örvendőt és megnyugtató fejlődését buzgóan és sikeresen mozdította elő.

A balkáni viharfészekre érdekes oldalpillantást vetett Goluchowski. Semmi kétség, hogy Oroszországgal való megállapodásunk lényegesen lohasztotta a nyugtalan vérű balkán népek vállalkozási kedvét. De maga Goluchowski is beismeri, hogy a hamu alatt még ott lappang a zsarátok s hogy a fűveszedelem, bár féken tartódik, de még nem mult el. Rá is mutat arra a pontra, ahol kilygulhat. Ez a pont a macedon és albán terület. Amott a bolgár fészkelődés, emitt egyrészt az albán forradalmi liga izgatásai s másrészt a török közigazgatás züllöttsége csinálják örökösen a galibát. Komoly intelem csendül ki az expozéból Bolgárország felé, hogy huzza meg magát tisztességesen s ezzel tegye magát érdemessé a monárkia további jóindulatára, de Törökország felé is, hogy javítsa meg valahára adminisztrációját Albániában s teremtsen ott valahára olyan állapotokat, melyek tárgyalanná teszik az albán lakosság elkésredett hangulatát. Figyelemreméltónak tartjuk az expozénak azt a részét, mely Oroszországot aposztrofálja, hogy tartsa szorosan mihozzánk, ne hederítsen olyan izgága besu-

gókra, akik nála ellenünk és nálunk ellene informálnak, hogy aztán ha felbomol a béke, a zavarosban halászhasanak. Van-e szükség erre a figyelmeztetésre? Avagy ne lássunk benne egyebet pusztá szónoki formánál? E kérdést, úgy véljük, nem érdemes feszegetni. Nekünk legalább úgy rémlik, hogy Oroszországhoz nemcsak méltó, de érdekeink is jobban megfelel, ha a békebontók fondorlatát lenézi s velünk együtt a Kelet békéjét a státuszkvó alapján biztosítja.

Az osztrák delegációban cseh részről szóvá tették az Albániára vonatkozó olasz aspirációkat, melyekről Goluchowski nem emlékezett meg. Hát igaz, hogy az expozé ezt a kérdést kifejezetten nem tárgyalja. De benne van világosan, hogy sem Oroszország, sem mi nem tőrjünk a Balkán-félsziget státusz-kvójának bárki által való megzavarását. Ez tehát nemcsak a keleti népeknek szól. *hanem szól félreérthetetlenül Olaszországnak is.* A Balkán a Szávától az Aegai-tengerig a mi hatalmi szféránkban van, nem pedig Olaszországban. Velünk ott legfeljebb az orosz birodalom rivalizálhatna. Ezzel pedig megegyeztünk, hogy az egyensúlyt vállvetett erővel s együttes törekvéssel őrizzük meg. E tekintetben sem mutat tehát hézagot a külügyminiszter expozéja.

A vámszerződések kérdéséről is őszintén nyilatkozott Goluchowski. Hogy monárkiánk szövetségei a gazdasági téren nem kívánhatnának szerződéstelen viszonyt mivelünk, azt a külügyminiszter magától érthetőnek tartja. Igaza is van. A kérdés csak az, milyen árat kívánják szövetségeseink a szerződésnek. Meltányos egyezsége ism kaphatók vagyunk, de olyan szerződést már eleve visszautasítottunk, mely békében fizetendő hadisarcot róna reánk a politikai szövetség fejében. Lofális alkut szivesen kötünk; de abba nem mehetünk bele, hogy bárki is kifosztogasson minket. Elvégre épp a mi szövetségeseinknek állhat legkevésbé érdekükben, hogy gazdaságilag megrokkanjunk s így képtelenné váljunk a szövetséges viszony hatályossága érdekében való erőfeszítésre.

Egészben véve kedvező benyomást tesz a külügyminiszteri expozé. Minden ize arról tanuskodik, hogy külügyi politikánk vezetése biztos és szerencsés kézben van. Gróf Goluchowski helyesen ismerte föl, hogy

monárkiánknak feltétlen szüksége van a békére, s politikáját ennek a gondolatnak a szolgálatába állította. Fáradozásainak sikereiről őszintén elismeréssel adóz neki a magyar közvélemény.

BELFÖLD.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a beteg Cseh Ervin horvát miniszter kivételével a kabinet valamennyi tagja résztvett.

Koerber Budapesten. Dr. Koerber osztrák miniszterelnök ma délután a gyorsvonattal visszautazott Bécsbe. Koerber ma délelőtt 6 felségénél külön kihallgatáson volt és délután Széll Kálmán miniszterelnökkel több mint két óráhozott értekezett. A jövő hét folyamán a két miniszterelnök újra találkozik Budapesten s ez alkalommal állapodnak meg a további teendők iránt. Ez összejövetel időpontját dr. Koerber osztrák miniszterelnök fogja megállapítani, mielőtt az osztrák reichehrath munkabeosztása Budapestre való utazását megengedi. Ez alkalommal valószínűleg a két reszort-miniszter is érintkezésbe fog lépni egymással.

A N. W. Abendblatt szerint Budapesten várososnak tekintik a helyzetet. Ó felsége azonban erősen ellenzi a gazdasági különválást. Beszéli, hogy a király egy előkelő személyiséggel a tárgyról beszélgetve, így nyilatkozott:

— Akkor hiába éltem volna 70 évet.

Láng Lajos kinevezése. A hivatalos lap mai számának élén közli a Láng Lajosnak kereskedelmi miniszterre való kinevezéséről szóló következő királyi kéziratot:

Kedves Láng! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére önt kereskedelmiügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Budapesten, 1902. évi május 5-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

Ma délelőtt 9 órakor volt az új kereskedelmi miniszternek esküfélé. Az ünnepélyes aktusnál Széll Kálmán miniszterelnök és a főkamaramester képviselőben gróf Szechenyi Gyula, a király személye körüli miniszter mint zászlósr vett részt. Az esküformát Romy Béla miniszteri tanácsos olvasta. Az esküfétel után 6 felsége az új kereskedelmi minisztert magánkihallgatáson fogadta.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter a hét végén, va őszintén szombaton veszi át tárcájának vezetését. A császár kerület választói ma értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy Láng Lajost kül

helyet az üres templomban; ami a főkertész véleménye szerint pompásan egyesíthető volna egy exotikus pálmakerttel és akváriummal.

Ez már inkább tetszett Natáliának.

Ezután Schwalbe ur, a rendőrfőnök jutott szóhoz:

— Én azt ajánlanám, hogy ezt az üresen maradt épületet engednénk át a magas kormánynak börtönhelyiségül. Mint biztos értesülésem tudatja, a kormány alkalmas üres épületet, ha lehet, kolostort, templomot vagy affélélt keres Magyarországon, melyet a magasabb büntetési kategóriákba tartozó elítélt gonosztevők számára berendezzen, akik tíz éven felül vannak elítélve.

Ez is gyakorlati indítvány volt.

Hanem Natália erőlesen tiltakozott ellene.

— Soha! Soha! Fegyencházat a falunkba! Gyilkosok, rablók tanyáját a kastélyunk mellett. Nem tudnék nyugodtan aludni többet.

(A magas kormány aztán nagyhamar megvette az illavai üres templomot és monostort a gonosztevői számára, éppen szemközt a dynasta földesur kastélyával. Az nem volt ilyen skrupulózus.)

A meghívottak sorban nyilatkoztak.

A fűrészmalom igazgatója fufaragó-iskolát indítványozott a fiatalások számára a templomban; a tanningyáros serfőzöt kivánt belőle alakítani. A ludi magister a Matioának akarta odaajándékozni kaszinó-helyiségül — Hruszkay ur legvégére tartotta a bölcsességét.

— Itt járta magát nálam nemrégén nazarénusok kurátorsága. Derék, jámbor emberek. Azok offeráltak nekem ötezer kemény forintokat, ha átengedünk nekik imádkozó-háznak üres templomunkat. Szép pénz, aszondom, adjuk nekik oda, hadd imádkozzanak, amennyi beléjük fér.

De már ez ellen a társaság legtöbb tagja hangosan protestált:

— Nem! Nazarénusoknak nem adjuk a templomot.

Még biró uram volt hátra a véleményadással. Ő is csak fellélt darabonkint s végighordozva sunyi tekintetét az urítársaságon, egyet köhintett és így szólott:

— Már én csak azt mondom, hogy Lipóván nincs merhavásárnak való piac. Volt valamikor, de öreg földesur odaépítette görög templomot. Hát én azt mondanám, hogy szekuráltassa be fiatal uraság ezt a templomot nagy pénzzel: a németnél; aztán hagyjuk azt leégni: hadd fizesse ki az árát a német. Aztán lesz a helyén marhavásárpiac.

(Folytatása következik.)

Gyász.

... Néha reám tör lázadt indulatja.

Kifakad izzó, féktelen haragba.

Hullámzó vére előnti az arcát,

Kemény szavakba önti lelke harcát.

„Ez a szerelmed? Ez a te szerelmed?

Hol van a szíved? Mondd, hol van a lelked?

Mi vagy te? Ember, démon, avagy ördög?

Vérem hevítés a lelkem gyöttről

Homlokod túsza, fényes a szemed;

Lidércfény lángja a tekinteted.

Ajkad ha csókol, szinte sebez, éget —

Mondd, ki adott a karjaimba téged?

Micsoda bővös, vészes hatalom?

Nem vagy mellettem, mikor akarom,

S ha nem is sejttem, egyetlen szavaddal,

Egy mosolygással, röpké pillanattal

A lelkem mélyén újra megtalálalak.

S ha mámorosan karjaimba zárlak:

Könnyet látok a szempilládon égni.

Itt vagy velem — és nem tudlak elérni;

Szólsz hozzám puhán, édes melegen

S a hangod — úgy tetszik nekem —

A végtelen távoból cseng felém...

Nem vagy az enyém! Nem vagy az enyém!"

Hogy elesítsam és hogy megnyugtassam:

Hozzá simulok szemlesütve, lassan.

Aréába omló fekete haját

Elsimogatom lágyan, szeretettel;

Csókkal érintem forró ajakát

S szólok vele, mint duzzogó gyerekekkel:

„Mégint mi lett én édes párom, téged?

Hogy így haragszol? Hogy így bántasz engem?

En büszke sasom, szép, titkos szerelmem,

Beh igazságtalan a te beszéded!

Hogyha valami ellenedre van:

Ne üss szavakkal! Itt vagyok magam.

Ha valami nagy rosszat sejtessz bennem:

Old meg a rosszat — avagy öl meg engem,

Ha már a bűn úgy összefortt velem!

Nem mindég ölelés a szerelem.

Néha vívódás, bűnhődés, halál,

Bosszú, mely mérgezett szívből fakad

S mint a süvöltő nyílveszse talál.

En gyötörlek? Hát ne engedd magad!

Gyötörj te is, míg beleroskadok.

Jogod van hozzá: a tied vagyok!

Nézd, itt a fejem. Ez öledbe hajtom,

Izmos keznedek egyetlen nyomása

Egy forró élet néma elmúlása.

Hiszed, hogy olyan szörnyű becsebe tartom?

Tán nem is élet! Csak káprázat, álom,

S a folytatását túlhan megtalálom

Százsor hivebben, százsor igazabban.

dótsággal üdvözlök s egyuttal felkérlek, hogy a lemondás után a jelöltséget újból elfogadja.

A miskolci szabadelvű párt központi elnöke, *Lichtenstein József*, a szabadelvű párt nevében melegen üdvözölte *Láng Lajost* kereskedelemügyi miniszterrel történt kinevezése alkalmából és egyben kérte Miskolcnak, mint nagyforgalmu kereskedelmi városnak támogatását.

Az állami tisztviselők fizetése. Az állami tisztviselők fizetésének rendezése iránt az első nagy lépés megtörtént. A pénzügyminisztériumban ugyanis tegnap befejezte működését az a bizottság, melyet *Lukács László* pénzügyminiszter már hetekkel ezelőtt megbízott, hogy a tisztviselői fizetések általános rendezésének alapmunkáját készítse el. Ez az alapvető munkát, többheti tanácskozás után, tegnap elkészült s ma már a pénzügyminiszter asztalán fekszik.

A kész tervezet alapján osztják szét a tisztviselők közt július elsején azt a három millió koronát is, amit a pénzügyminiszter az 1902. évi budgetben a fizetések rendezése érdekében erre az esztendőre fölvet. A tervezet lényege az, hogy átveszi ugyan rendezési kulcsnak az osztrák államhivatalnokok fizetési skáláját, de csak fokozatosan, évről-évre egy lépéssel közelítenék meg e terv szerint a magyar államhivatalnokok osztrák kollégáik javadalmazását. A minisztériumi rendező-bizottság terve ugyanis a fizetéstölemelés megszábanál az összes tisztviselői rangfokozatokat három csoportba foglalja, még pedig a szolgálati idő tartama szerint ekként:

I. csoport, akik 1894 előtt nevezettek ki	
II. " " " " " "	1898
III. " " " " " "	1898 után

Az első csoport tisztviselői három harmadát kapják fizetésemelés gyatánt annak a különbözethez, mely az osztrák és a magyar államhivatalnokok egyes fizetési osztályai közt ma fennáll; a második csoport emberei ennek a különbözethez kétharmadát, a harmadik csoportba eső tisztviselő pedig egyharmadát kapják. Például egy magyar királyi irodatisztét 1893-ban kineveztek 500 forint fizetéssel, (föltéve, hogy azóta elő nem lépett), ez az irodatiszt ma kapna 800 forint törzsfizetést, vagyis 300 forint többletet, mert háromharmadát kell kapnia annak a különbözethez, ami az osztrák és magyar irodatiszt fizetése közt van és ami 300 forintot tesz. De ha már 1894 után neveztek ki az irodatisztot, csak a különbözet kétharmadát 200 forintot, ha pedig 1898 után kapta kinevezését, akkor csak egyharmadát, vagyis 100 forint fizetésemelést kapna. Az osztrák tisztviselők teljes fizetését tehát csak nyolcevi szolgálati idővel bírok kapják meg nálunk, már most a rendezés első évében is; a többiek apránként az alatt a nyolcesztendő

alatt, amit határidőül tűzött ki *Lukács László* miniszter a teljes fizetésrendezés befejezésére.

A magyar kvóta-küldöttség megalakulása. A magyar országgyűlés kvóta-deputációja pénteken, május 9-én délután öt órakor tartja alakuló ülését.

Az appropriáció. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt tíz órakor *Falk Miksa* elnökletével ülést tartott, amelyben a kormányt *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László* pénzügyminiszter, *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter, *Mohay Sándor* államtitkár és *Papp Elek* osztálytanácsos képviselle. A bizottság *Neményi Ambrus* előadásában az 1902. évi appropriációról szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

Thaly Kálmán a függetlenségi párt elvi álláspontja alapján visszautasítja a törvényjavaslatot, mivel a kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik. *Barta Ödön* a bizalmatlanság elvi álláspontján kívül külön is kiemeli, mint bizalmatlanságnak további okát, hogy a kvóta törvényesen megállapítva nincsen. Kéri a miniszterelnököt, miképpen fogjuk az idén a kvóta kérdését rendezni és általában, hogy állunk a gazdasági kérdések rendezésével.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kormányban megvan és mindenkor meg is volt a komoly törekvés arra nézve, hogy a fűgő kérdések mielőbb elintézését nyerjenek. Az ország érdekeit eddig is megvédte és az 1899. XXX. törvényeikk 1907-ig a komplikációkat kizárja. A kvótát a törvény követelményei szerint intézték el eddig is mindenkor, mert a törvény sehohsem mondja ki azt, hogy a korona a kvótát csak egy alkalommal dönthesse el. A gazdasági fűgő kérdésekre nézve a magyar kormány tárgyalásokat folytat az osztrák kormányval, a vámkérdések jelentékeny részében meg egyezés már létre is jött, a többire nézve pedig most tárgyalnak. Mind a két kormányban megvan a komoly törekvés, hogy a kérdéseket tisztázzák. Hangoztatja azonban a miniszterelnök, hogy addig is, amíg e kérdések tisztázatlanok, a törvényes állapot belül vanunk.

Barta Ödön a fűgő törvényjavaslatban kéri a miniszterelnököt, vajon a kormány június havában fölmondja-e a külföldi szerződéseket.

Szell Kálmán miniszterelnök ismétli a mai állapot törvényességére vonatkozó elöljárását. A külföldi szerződéseket jól lehet ugyan mondannunk, de nem kell azt okvetlenül megsejtelnünk. Ebben a kérdésben ma egyebé deklarációt nem ad, mint azt, hogy eddigelő a két kormány ebben a tekintetben még egy ványban sem állapodott meg.

A bizottság azután a javaslatot mind általános-ságban, mind részleteiben is elfogadta.

Petiók a Kuria előtt. A Kuria második választási tanácsa ma bizonyítékok híján visszautasította a gróf *Forgách Antal* balassagyarmati választása ellen benyújtott peticiót.

A tápai kerület képviselőjének, *Enyedi Lukács*-nak szintén megtámadták a mandátumát. A Kuria vizsgálatot rendelt el, amelynek eredményét mai folytatódó ülésén *Maár Emil* előadó bíró ismertette.

A kérelmezők megbízottja dr. *Nagy Emil* volt. A választást *Edvi-Illes Károly* és dr. *Okolicsányi Géza* védte. A vizsgálat azt kutatta, hogy a választást megelőzőleg a dorozsmai határhoz tartozó göböllyjárásai pusztán négyülést tartottak és *Enyedi* kortesei azt ígérték-e az eddigi ellenzéki tanjai népek, hogy ha otthagyták a függetlenség lobogóját, az újonnan épült kápolna harangját és az épület anyagát nem nekik kell megfizetniük. A négyülést *Huszár Gergely* tanárján nagyszabású áldomás követte s a göböllyjárás választók *Enyedire* szavaztak. A tárgyalást pénteken folytatják.

A deési mandátum. Szolnok-Doboka vármegye központi választására a deési képviselőválasztás napját május 15-ére tűzte ki. Jelöltek: váradi *Rózy János* függetlenségi és *Dániel Tibor* báró szabadelvű párti programmal.

A delegációk.

Budapest, május 7.

A delegációk idei ülészakának ma volt az ünnepies megnyitása a király által való szokásos fogadással és az osztrák delegáció mindjárt hozzálátott érdemleges munkájához is. Délután ülést tartott a delegáció külügyi albizottsága, s így ma már gróf *Goluchowski* elmondhatta expozícióját.

A delegációk fogadásáról, s a ma elhangzott nagyfotosságú politikai nyilatkozatokról az alábbiakban adunk részletes tudósítást.

A delegációk a trón előtt.

Ma délben járult a két delegáció a király elé a szokásos tisztelgésre. Az osztrákok voltak ezuttal a sorrendben az első — ők lévén a vendégek Budapesten — nyomban utánuk fogadta a király a magyar delegátusokat, egy órakor.

A felvonulás már jó egy órával előbb megkezdődött és a színes képnek sok nézője volt egy a pesti, mint a budai oldalon. A magyar delegátusok, a két szélsőbéli delegátus kivételével, jóformán valamennyien megjelentek, részint díszmagyarban, részint katonai egyenruhában vagy papi díszben.

A király pontban egy órakor lépett a piros trónterembe. A trón mellett jobbfelől *Szell Kálmán* miniszterelnök, gróf *Széchenyi Gyula*, a felség személye mellé rendelt miniszter, gróf *Goluchowski*, báró *Kriehammer* és *Kállay* közös miniszterek és a király főhadsegédje, balról gróf *Apponyi Gyula* udvarnagy állott. A király állva

Nemzetközi tárlat.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Yartín*.

V.

Baumgartl Boldizsár „Elhagyott sírja” (196), egy fejfás török sír, lombtalan fák közt csupa rajz és gondosság, csupa jó részlet, a maszszáknak gondos kerülésével és azért kissé rideg hatása. De a levegője kitűnő. *Knopp* Imre kedves gyermekarcokpeivel kellemes meglepetést szerzett még azoknak is, kik az ő művészetét eddig is nagyra tartották. Gyönyörű munkák, melyek érdemét az a körülmény is fokozza, hogy gyermekarot, melyben rendszeren nagyon kevés a megfogható karakter, rendkívül nehéz jól megrajzolni. „Este a váci-köruton” olajfestménye tulszínes, de rendkívül érdekes.

Mendlik Oszkár az egyformaságba kezd beleesni, amit nem ment az a körülmény, hogy művei immár oly karakterisztikusak, hogy ötven méterről fölismerhetők. Érdekes jelenség a magyar művészetben, hogy egy ungyemei magyar művészből speciális tengerfestő válik, s erre a különös jelenségre meglehetősen büszkének is lennének, ha *Mendlik* tengerei nem lennének olyanira egyformák, s az általa visszaadott borongó hangulatok (irizáló zöld hullámokkal) nem követnék egymást a variációknak minden reménye nélkül. S mivel egyformák, előállításuknál valószínűleg több szerepet játszik a rutin, mint az ihlet. *Vasváry János* „Részec aratói” nagyon sok embernek tetszenek. Illetékes körök a király számára is megvették. De ismét nagyon sokan

En beleuntam. En már elfáradtam,
Könnyet, mosolyt érette odaadtam.
Hitemnek termő földjét learatam,
Reményem lombját durván leszakgatta,
Nincsen mit várnom, nincsen mit remélnem.
Nincs mit szeretnem, nincsen miért élnem.
Csak vergődöm, csak szenvedek sokat,
Nézem a lomhán múló napokat
És nézlek — mosolyogva — tégedet,
Ki szünetlen a lelkem keresed.
Nincs, nincs sehol. Hiába is fűrkészed.
Od'adtam annak, ki felé se nézett,
Od'adtam annak, aki nem is kérte.
Veszendő jószág, ne epekedj érte.

Csókolj meg százszor, esókolj meg ezerszer,
Lobogó, égő, mohó szerelemmel.
A szememben rejtélyt ne keress!
Vidáman, bohón, gondtalan szeress!
Ez csupa tréfa! Kacagj, ha gyötörlek
S ha a kacagást nem bírod el: öl meg!”

Nem szóltam többet. Nézetem a szemébe.
Láttam, hogy borúl el lassan a fénye.
A két karjával némán átfogott,
Szép, sápadt fejét a kezemre hajtvá.
Mondhatlan kintől rándult meg az ajka,
S panasztalanul, halkan zokogott —
Úgy zokogott . . .

Erdős Renée.

Ott túl, cikázva izzó sugarakban
Más nap ragyog tán, fénylőbb, melegebb!
Jó helyre megyek, ha oda megyek.
Sugárba', fénybe', ott van a helyem,
Hol diadalmas, örök szerelem
S örökkétartó virulás fogad.
Mit ér, ha a sors megadott sokat:
Ha mind e sokat visszaveszi tőlem?
Majd látom arcom fonnyadtn, redősen,
S fekete hajam galamböszre válni!
A lelkem fényét nem fogják csodálni,
Ha már leváltak arcomról a rózsák!
S kik most az utat velem együtt róják:
Majd elszélednek, ki erre, ki arra
S én itt maradok egyedül, magamra.

Ez lesz a vég. Óh látom én előre
Nem bőlesebb-é, ha megszokóm előle,
Most, amikor még ifjuság, remény,
Szerelem, gyönyör, minden az enyém?
Mondd, nem bőlesebb-e: büszke koronámat
Letenni önkényt, mintsem válni szépen,
Mig díszre bomlik, ragyogása sápad
S rom lesz belőle az idő kezében?

Bizony mondom neked: gyarló az élet!
Örme, fénye tőlünk futva-fut!
Egyetlen hitvány perc gyönyörre jut
Számunkra, míg letelnek hosszú évek.
S ez egy percéért is hogy megszenvedünk!
Ez egy percéért is mennyit könnyezünk!

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

fogadta a delegáció tisztelgését, kalpagját a trón mellett levő asztalra téve. A delegáció elnöke, gróf Andrássy Gyula a következő beszédet intézte a királyhoz:

(Gróf Andrássy beszéde.)

Felséges Császári és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!

Mielőtt munkához látnánk, idejöttünk hódolatunkat bemutatni.

Az országos bizottság feladata a közös költségvetés megállapítása.

Aldozatkészségünkben az idén sem lesz hiány. A magyar léltékeny büszkeséggel néz királyra tekintélyére, állama hatalmára. Amit ez érdekekben tenni kell, az meg fog történni. Határt ennek csak a nagyhatalmi állás másék előfeltétele, a gazdasági erőre való tekintet szabhat.

Az országos bizottság további feladata a közös kormány eljárásának az ellenőrzése.

A múltévi országos bizottság elosztása óta új választások voltak. A kérelmelhetetlen halál, nagy fájdalomunkra, kegyetlenül pusztított a múlt idők vezetői között. A jelenlegi országos bizottságnak ezért sok az új tagja. Az új testület azonban minden bizonyítással a régi nyomokon fog haladni. Következő politikai letéteményese a magyar országos bizottság, mert benső összefüggésben van a nemzet lelkével, amelyben következetes politika él. Erett nemzetelek szabad alkotmányának egyik legűdösebb következménye, hogy az egyének mulandóságától érintetlen alpra helyezi a politika főirányát.

Kérdés nélkül mondatom itt, a trón számára előtt, hogy a magyar alkotmányos befolyás segítségére van a céltudatos és következetes külügyi vezetésnek.

Mellegleg ragaszkodunk a hármasszövetséghez, mint amely a legjobban biztosítja az európai békét és saját érdekeinket. Megelégedéssel nézünk a többi hatalmassághoz való jó viszonyunkat. Főleg örömmel üdvözöljük azt, hogy Oroszországgal egyetértve képviseljük a Keleten azon álláspontot, amelynek védelméért érdekeink parancsolják követeljük, s mely abban áll, hogy a Balkán-félsziget népeinek szabad fejlődése minden egyoldalú nyomástól megóvassék.

Még csak arra kérem felségedet az országos bizottság nevében, fogadja kegyesen törhetetlen ragaszkodásunk kifejezését.

Felséged uralkodása fordulópont nemzetünk történetében. Minden félreértéstől menten szeretjük azt, aki iránt a hűség törvényes kötelesség. Lelkünk egyensúlyának, egészséges fejlődésünknek előfeltételét ebben látjuk. Egygyé lett a nemzet királyával. Ebből merítenek mindketten erőt. Míg egyik vagyunk, semmitől sincs okunk tartani a balsorstól sem, mert még ennek is a csapásait kibeverhetjük. Bizunk benne, hogy felségednek még hosszas uralkodása

alatt felséged uralkodó elvei szilárd hagyománygyá jegecsenek, amelyre támaszkodva, dinasztia és nemzet nyugodtan nézhetnek bármely vihar elé.

Éljen a király!

A beszéd után felhangzó hosszas, lelkes éljenzés lecsillapulta után ő felsége föltette pápaszemét, átvette gróf Góluhowskítól a választ tartalmazó füzetet és erőcs hangon olvasni kezdett. A király beszédét így szól:

(A király beszéde.)

Hü ragaszkodásuk biztosítását, melyet előttem nyilvánítottak, őszinte megelégedéssel fogadom. Vegyék érte meleg köszönetemet. Azon év alatt, mely az országos bizottságok utolsó üléséhez óta lefolyt, az általános politikai helyzetben semmiféle lényeges változás nem állott be.

Kormányom szakadatlan igyekezete ezennel is, mint eddigelé, a szövetségeseinkkel való szoros, valamint az összes más hatalmakkal fennálló bizalomteljes viszonyaink ápolására irányul és ezáltal közreműködik az európai béke fenntartására és megszilárdítására.

Különösen a közel Keleten előforduló eseményekre nézve az orosz birodalommal fennálló folytonos barátságos egyelőrtésünk ezen területek nyugalomának és rendjének állandóságát is elősegíti.

A kínai lázadásnak múlt évben történt elnyomása lehetővé tette a hatalmak részéről eddig kirendelt szárazföldi és tengeri haderők legnagyobb részének visszahívását és megelégedésemre szolgáló tengeri haderőm ezen alkalommal ottan működött osztályának magartatásáért és működéséért teljes elismeréssel kifejezni.

Hadügyi kormányzatom ezuttal tüzérségi anyag beszerzésére, a tüzérségben eszközöndél újraszervezésre és a legénységi étkezés javítására, haditengerészetem pedig elkerülhetetlen személyzeti szaporításokra és hajóépítésekre költségöbbleteket kénytelen előirányozni.

Ezen költségöbbleteket, valamint a hadsereg és haditengerészeti költségvetés egyéb kiadási tételét is a legszorosabb szükség határait közt vannak tartva.

Bosznia és Hercegovina közgazdasági viszonyainak fejlődése rendszeresen halad előre és ezen országok közigazgatási költségei a jövő évben is azok saját bevételeiből lesznek fedezve.

Azon meggyőződésben, hogy feladatuk megoldásához a szokott hazafias buzgalommal fognak látni, munkálkodásukat legjobb kívánataimmal kísérem és szívből üdvözölöm önöket.

(A cercle.)

A beszéd után újra felugrott az éljen. A király, aki a lelkes hódolatnyilvánítást láthatólag szívesen

fogadta, leszállott a trónról s körülbelül félórás cserolet tartott. A felség kitünő hangulata és pompás arczsine, irrissege mindenkinek feltűnt.

Először gróf Andrássy Gyulát, a magyar delegáció elnökét szólította meg, akivel hosszabban társalgott. Gratulált neki ahhoz, hogy új delegációs létere mindjárt az elnöki székbe jutott. Azután Samassa József egri érsekhez, majd gróf Szapáry Gyulához, a magyar delegáció alelnökéhez fordult a felség, akikkel szintén szívesen beszélgetett.

Berzeviczy Alberttel a felség a külügyi albizottság munkálkodásáról beszélt, majd megkérdezte tőle, mikor költözik át a magyar delegáció az állandó országház épületébe. Berzeviczy Albert válaszára, hogy ez a költözés most már mielőbb meg fog történni megjegyezte a felség, hogy örömmel hallotta, hogy az új országházban a delegációknak is kényelmes tanácskozástermek állanak majd rendelkezésére.

Báró Bohus Zsigmonddal, a magyar delegáció korelnökével családi ügyeiről társalgott a felség.

Bolgár Ferencöt a király megkérdezte, vajjon ez alkalommal is a hadügyekkel foglalkozó albizottságokban jogja-e kifejezteni tevékenységét?

— A hadügyi és tengerészeti albizottságnak vagyok tagja. — e-lele Bolgár Ferenc.

— Az idén önökre, a tengerészeti albizottságban, fontos feladatok várnak. A tengerészet fejlesztése nagyon jelentős érdeke. A dolog tovább így nem mehet!

Gróf Cziráky Antallal a főrendiház tevékenységéről társalgott a felség.

Daniel Gáborral, a képviselőház alelnökével, a király a hadügyi albizottság munkálkodásáról, majd a képviselőház tárgyalásairól beszélgetett s megjegyezte, hogy ezuttal a költségvetési vita szokatlan terjedelme bizonyára az elnökség fokozottabb munkásságát is igényli.

Dókus Ernőtől a felség szintén a hosszúra nyúlt költségvetési vitáról társalgott s megkérdezte, mi az oka a tárgyalások huzódásának?

— A felirati vita késleltette a költségvetési tárgyalást, sok új erőt mutatkozott be s azonnal talán az is befolyásolta a képviselő urakat, hogy beszédeik immár a hivatalos lapban teljes terjedelemben megjelennek.

A király a megjegyzésen jóízűen kacagott.

Bektes Gusztávval, mint régi ismerőssel beszélt a király. Örömet fejezte ki a felett, hogy a magyar képviselőház befejezte a költségvetés tárgyalását s utalt arra, hogy ez Ausztriában is rövidesen várható. Majd az appropriációs vita kilátásairól beszélgetett a felség, végül a külügyi albizottság tárgyalását is érintette megszólításában.

Gróf Andrássy Tivadarnál a felség a nagyszabásúan ígérköz karusszal írand tudakozódott és kifejezte reményességét, hogy az érdekes ünnepély teljesen sikerül.

nincsenek elragadtatva tőle. Ideges munka, szálkás kezelés, előjelei a művész technikája új fázisának, a kellő határon túlrángó ecset, levegőhiánytól fuldokló alakok, de nagy megfigyelés, erős karakter s hódolat a naturalizmusnak éppen most, mikor más szellek kezdenek fújni. A kiforrott erős egyéniséget ez a szél pedig nem igen fogja átalakítani. Zemplényi Tivadarról alig lehet mást mondani, mint amit tíz estendő óta folytonosan mondanak róla, szinte az unalomig. Ennek pedig nem egészen a kritikus svádája az oka. Azért tehát most ez egyszer nem ismételnék vele szemben az elkapott közhelyeket, hanem kiemelve 207. számú képét, mely teheneket ábrázol vízben, vörös estakónyi fényben. Nagyon szép kép, temperamentumos, bár sok tulzás van a lángoló vörös színekben s bár nem egészen bizonyos, hogy a művész a természet után festette a tájat és a busztereket. Megesnek azonban, ha egy akkora forradalmat rendező művész, mint Zemplényi, még akkora tájat s oly tehen-staffázst sem tudna képzeltet után festeni. Sokszor a színek pusztá szímfóniájának is megvan a maga jogosultsága. Steika Gyula rohamosan kezdi bebizonysítani, hogy immár nincs a művészete virágjában, s kezdi megérni a saját hanyatlását. Isten kegyelméből való festés sohasem volt, de most már azok az akadémikus kvalitásai is romlanak, melyek őt jó oktatótanárrá minősítették. Az a modor, ahogyan ő föl fogja az arcképet, az a póz, amely őt kielégíti, az a megcsontosodott, paragrafusba szedett művészet, amelylyel megfesti, évről-évre kevesebb embert elégit ki a nagyközönség közül, mely évről-évre jobban tud látni művészi dolgokban. S ez a szerencsétlenség. Már t. i. a közönség. Mert éppen akkor nincs alkalma egyes művészek művészetében gyönyörködni, mikor az izlése fejteni kezd s mikor átvinni tudná az igazán szépet. Tölgyessy ismét a fraise-színű levegő, a romantikus borongás, a hazugság szentimentalizmus festője. Lehet különben az is, hogy aki szentimentális dolgokat fest, az

eo ipso lazug dolgot fest, bár voltaképpen a szentimentalizmus létezik a természetben és emberben.

Foll Hugó mindenik képében sok művészi kvalitás s diszkreó van. Ugy látszik, teljesen elhagyja a múlt évekből kiálló színeit, erős nap-sütéseit, vagyis bizonyos optikai forradalmot ment át a szeme. Méret dolgában is tapintatosabb s jobban alkalmazkodik a „kép” fogalmához. A legjobb uton van, hogy legnevesebb művészeink közt foglaljon helyet. Külön ki kell emelni 194. számú képét, mely az ingyenkenyérre várakozók egy csoportját ábrázolja, hideg, szürkés-kék téli esthangulatban. Ha nem is adja vissza teljesen a nyomor megható drámáját, de már az is dicsérendő, hogy művészi földolgozás tárgyává tényleg ezt a gyönyörű emberbaráti intézményt, némi reklámot csap mellé. Ha majdan előjövendő lesznek azok az idők, mikor megváltozik a mostani társadalmi korhad szervezete, akkor az ily kép a szocializmus vagy humanizmus fölállítandó muzeumába való lesz. Ezek a földi témák vannak oly érdekesek, mint szent Norbert megterése.

Ryppl-Rónait dicsérni föllesz feladat. Akik megértjük őt, azoknak tetszik, akik meg nem értik, azoknak nem. Az idő különben itt is meg fogja tenni a magáét, s megternek tévelygéseikből az illetők. Ahogy a jelekből okumálni lehet s ha az embernek szimatja helyes, akkor az ő művészetére kedvező napok virradnak nem is oly sokára. Még pár év, s a tárlaton nagy átalakulás lesz érezhető, el fognak tűnni az erős színek, nem fognak tobzódni a részletek, hanem érvényre jut a lényeg, a „benyomás”, a szellemi tartalom s a mondanivaló. Hány művész el fog akkor hullani, akinek nincs mondanivalója s akinek a drapériái el lesznek könyvelve a műtörténelemben a Piloté mellé, mint érdekes dokumentumai egy szertartásos korszaknak s a gerinctelen művészetnek.

Selányi Lajost megtalálta a Palmié lelke, üssön bele a mennyki a metempsichosisba. „Czinkotai országt”-ját bátran aláírhatná a müncheni művész. Akármily elismert művész is Palmié, mi

meglehetősen egyhangúnak tartjuk az ő kiterjedelmű skálájában; csinos, elegáns, érzelmes, de nem nagy kaliberű művészetének hatásától pedig féljük néhány kitünő tájképfestőnkét. Sokkal igénytelenebbek Szilányinak 244. és 245. számú apróságai, melyek azonban duzzadnak a művészi igazságtól, őszinte ihlettel s remekel a biztos, keresetlen kezelésnek. Különös, hogy teljesen elűt ezektől 243. számú tájképe, mely oly naiv, hogy nehéz elhinni, miszerint az is Szilányi kezétől való. Vagy pedig nagyon rossz kedve volt a művésznek, mikor ezt a képet megeselekedte. Pászka Ferenc, mióta többször ellátogat hazá, mindjobban impregnálódik a hazai föld illatától. De azért a lelke még idegen tőlünk. Vagy pedig már idegen. 239. sz. képe („Vasárnapon”) érdekes ethnografiai részlet Tolnamegye valamelyik elmagyarosodó sváb falujából. Pávaskodó lányok mennek a templomba, s mögöttük, a tárlaton másutt is megörökített, Köbli Antal, a falu első legénye, egy lehetetlen gombakalappal. Jóval messzebb, az előhad után, egyéb csoportok jönnek oly perspektívában, mely pusztá szemmel való megszerkesztés után is határozottan látogást áll ezen a képen. Szemes Fülöp „Lygia”-ja Maxra és Carlo Dolcira emlékeztet s szintén előfutárja annak a megváltozott fölfogásnak, mely a reakcióval szokott járn. Ez pedig már itt van a küszöbön, hogy verszeryényre, egyoldalúvá, szolgálva tegye az egész szellemi életet, alázatossá tegye az egyént, érvényre juttassa a bizantinizmust, előlje az eredetiséget, nem hivatalosan működő, de azért mégis működő cenzurájával és kontrolljával jelt adjon a hanyatlás korának a megkezdésére. Nagy veszedelem fenyegeti a művészetet és irodalmat; mindjobban fogy a bátorság és őszinteség, ellenben előtérbe toul a nagy kaptafa, melyre az egész művészet úgy rá lesz huzva, mint az olasz reneszánszot követő hanyatlás korában, mikor minden művészt egyugyanazon nyavalygó, könnyező, szentimentális, szemforgató fölfogás járta át. Most is vallási reakció van, mint akkor s félő, hogy most is ugyanoly dogmaszerű egyformaság fog uralkodni a

Ernst Kelemen, a főrendiház alelnökével vasmegegyei közügyekről társalgott a király.

Falk Miksa előtt örömeinek adott kifejezést az uralkodó, hogy olyan kitűnő színben látja viszont, tudakozódott az agg politikus egészségiéről, majd külügyi témákról társalgott.

Gáll Józseffel a király szintén a külügyekről beszélgetett.

Hegedűs Sándornak, akivel feltűnő hosszasan és nagyon kegyesen beszélgetett, megjegyezte a felség, hogy ezáltal a szokottnál jóval több az új tag a delegátusok sorában.

— Örömmel szolgál, — ugymond a felség — hogy ön is tagja a delegációnak.

Hieronim Károlyival az uralkodó a gazdasági viszonyokról társalgott, megkérdezte tőle, hogy javulnak-e már a válságos viszonyok, majd reményét fejezte ki, hogy a javulás mielőbb bekövetkezik.

Josipovich Imre volt horvát miniszterhez a király ezzel a kérdéssel fordult:

— Ugy-e bár ön faturól jött?
— Igenis, felség, — felelt Josipovich.
— Valóban meglátszik a pompás színén! — válaszolt a felség.

Gróf Keglevich István intendás előtt a felség meglepedésének adott kifejezést a felett, hogy a szími trónörökös tiszteletére rendezett operai előadás oly kitűnően sikerült.

— Ertesültem róla, hogy felettébb tetszett a trónörökösnek — ugymond a király — aki végezetül a dícséret szavával emlékezett meg a szími trónörökösről, aki szimpátiát nagy mértékben megnyerte.

Kristóffy Józseffel a király a felség, vajjon az Alföld nagy gabonatermő vidékein ártotta-e legutóbbi széleselyes időjárás a vetésnek?

Az uralkodó meglepedéssel hallgatta, hogy a vetés nem szenvedett eddigelő a így által.
— Sajnos, a szőlőkben annál nagyobb a kár! — felelte az uralkodó.

Lukács Antallal a felség pénzügyi témákról társalgott, bár **Harkányi** Frigyesnél és báró **Nikolics** Fedornál egészségi felől tudakozódott.

Miklós Ödönnel a király a delegáció munkálatairól beszélgetett s kifejezte azt a reményét, hogy a tárgyalások gyorsan és simán tognak leolyni.

A cerele iolyamán **Szék** Kálmán miniszterelnök bemutatja a királynak azokat a képviselőket, akik ezáltal a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságban először foglalnak helyet. **Werner** Gyulától azt kérdezte a király:

— Ön most első ízben delegátus?
— Igen, — válaszolt **Werner**, — felséged kegye folytán. Mert a felséged által kinevezett új kereskedelmi miniszter helyébe hívtak be.

Azután a király az erdélyi dolgokról tudakozódott.

művészetben, mint akkor. A szellemi élet alakulásának filozófiája legalább erre tanít s így körülmények közt, mikor az ember úgy félti a lényegét, akkor másodrangú szempont, hogy Szentesnek milyen a technikája, a rajza, a színei. Ezek még eddig olyanok, mint ennekelőtte, de ezek lépést tartanak a tartalommal s könnyező szemű Magdolnákra nem fogják majd oly passzózusan fölkrakni a színeket, mint a csavargókra. Különben legjobb, ha belenyugszunk az elháríthatatlanba. Ez a korszak már itt van, művészetben épp úgy, mint irodalomban, társadalmi téren s politikában s végig kell lábálnunk rajta.

László Fülöp **Görgey** Arthurja nagyon rossz dolog. Relative értjük. Sok festő örülne, ha így tudna festeni, de **László** nagy tehetségéhez képest kissé szegényes alkotás. Nem **Görgey** az, a harcok fáradt oroszlánja, hanem egy roskatag, jelentéktelen öreg bácsi, akinek már nincs is mivel leülni a székre. E tekintetben nagyon üres a **László** **Görgey**-jének ruhója. **Kardos** Gyula „Idomítás”-a a kifogástalan rajznak és miniatűr kezelésnek valóságos remeke. E nemben aligha versenyezhetik vele magyar festő. **Magyar-Mannheimer** Gusztáv talán a legbevégeztettebb, legsokoldalabb magyar festő. Megvan a maga sajátos lelkivilága, megvan a maga rendkívül finom technikája, s oly világító, tiszta színei vannak, hogy például a „Soherz” háttérben lévő kék hegyeknek a színeit aligha tudná rajta kívül más is kibozni. Kiváló nagy művész, akinek még mindig adósai vagyunk az öt méltán megillető elismeréssel s még mindig nem akarjuk belátni, hogy mit bírunk ő benne. Intelligenciája hasonlíthatatlanul nagy s látókörö oly széles, mint talán egy magyar festőé sem. Ha hangulata arra sarkallja, egyforma művészettel fest modern dolgokat, alakot, tájat, felhőt, vagy pedig antikizál oly bevégzett tudással, hogy némely művét a reneszánsz mesterei sem tagadnák meg. Például „Agg szerzetes”-ét, melynek szépművészeti muzeumban volna a méltó helye. Szinte bántó a mellette függő **Spányi**, aki egy nemzetközi tárlatra elég

Kubinyi Gézáól, aki szintén új delegátus, megkérdezte a király, hogy melyik albizottságnak tagja, majd megjegyezte:

— Bár a delegációnak most első ízben tagja, a nevét, mint régi képviselőt, régóta ismerem.

Dedovich Györggyel, aki szintén első ízben tagja a bizottságnak, a horvát választásokról beszélgetett a felség s örömeinek adott kifejezést, hogy a horvát választások olyan példás rendben és nyugalommal folytak le.

Gróf Hgák-Barkóczy Endrétől, mint új delegátustól megkérdezte a király, melyik albizottságban fog működni?

Szemere Miklóssal az uralkodó külügyi kérdésekről társalgott.

Gróf Wilczek Frigyesről, a delegáció korjogyzójától megkérdezte, hogy melyik megyénél szolgált, mielőtt képviselővé választották?

Männich Aurél előtt örömeinek adott kifejezést a felség, hogy ismét elvállalta a hadügyi költségvetés reterálását.

— Remélem, — ugymond a király — hogy annak az albizottságnak tárgyalásai nem rognak nehézséget okozni, mivel a hadügyi előirányzat csakis az elkerülhetlenül szükséges költségekre terjed ki.

Tallán Bólvál a képviselőház alelnökével a felség szintén a hadügyi albizottság tárgyalásainak sánszairól társalgott.

Jakabffy Imrétől, aki új delegátus szintén megkérdezte a király, melyik albizottságnak tagja? **Jakabffy** válaszára hogy a zárszámadási albizottságba választották, kedélyesen megjegyezte a felség:

— Hát bizony száraz munka, de hát azért azt is el kell végezni!

Perce Dezső előtt az uralkodó meglepedésének adott kifejezést, hogy ismét viszontlátotta a delegációban, majd leánya egészségi állapotáról tudakozódott.

Papp Gézával a délvideki gazdasági viszonyokról társalgott, **Rosenberg** Gyulának pedig örömet fejezte ki, hogy ismét a tengerészeti albizottságba választották, melynek ügyeit jól ismeri és így értékesítheti tapasztalatait.

Telek Sándor gróffal a király szintén a tengerészet ügyeiről társalgott s megjegyezte, hogy ezáltal fontos feladatai lesznek ennek az albizottságnak a tengerészet fejlesztésével kapcsolatban.

Szerb Györggyel az uralkodó a delegáció ezidei, megváltozott összealakulásáról társalgott, majd hadügyi tárgyakról beszélgetett.

Gróf Zichy Ágostal a legutóbbi laidkakasvádaszatról beszélgetett a király látható érdeklődéssel, **gróf Zichy** Jánosnal hadügyi témákról beszélt. **Gróf Zichy** Jenőtől pedig hogyléte felől tudakozódott s örömet fejezte ki, hogy jó egészségekben látja viszont. Azután külügyi dolgokról beszélt vele.

Jelkiismeretlen ily naiv képet küldeni azok után, amínóket a muzeumi képtárban láthatni tőle.

Az imponáló tudású **Kaufmann**, kitől néhány csodás kidolgozású zsidóélet látható a tárlaton, most ismét magyar. Remélhetőleg többé nem is pártol át az osztrákokhoz. **Tull** Ödön még **Hans Barfels** veszedelmes szomszédságában is pompásan megállja a helyét. 421. számú arcképe (akvarell) pedig egyenesen kitűnő. **Telepy** Károly rendíthetetlenül valja a maga művészi hitvallását, s imponál az a kitartása, melylyel megmarad a maga meggyőződése mellett. Alig van a tárlaton művész, ki gondos rajzu, nagy lelkiismeretességgel festett képeiért oly szerényen árt kérni, mint ő. **Pályi** Celesztin csak a kis képekben mester, s az oly nagy méretű dolgok, mint a 475. számú, sehogyszem sikerülnek neki. **Endrey** Sándor három jó arcképet állított ki, s valamennyi közt a legjobb a 465. számú, egy fúcskának az arcképe, oly szeretettel, oly művészi tudással festve, hogy egyike a magyar osztály legjobb dolgainak. Arcképet állított ki **Keményffy** Jenő is (579.), meglepő haladásról téven tanusagot. Ha van valaki az ifjú művészmegzedők közt, ki meg fog felelni a hozzá fűződő nagy várakozásnak, akkor ő az. Ha még megemlítjük a hanyatló **Peskét** és **Telés** Edének remek kis terrakottáját, a karaktertől duzzadó „Kati néni”-t, akkor jobbjára megemlítetünk a tárlat minden valamirevaló magyar képét. Az első ízben szereplők közül **Borai**, **Sarkadi** és **Hercz** nem mellőzhető halgatással. **Borai** a Harkányi-díjat nyerte meg „Tanulmány”-ával (Szobornív). A fiatal **Sarkadi** képe (gondolatok) merült fiatalember Beethovennek misztikus világítású halotti maszkja előtt) rendkívül megkapó mélységes hangulattal, **Hercz** Vilmos önarcképe pedig nagyon sokat ígér. Jóval többet, mint a szomszédságában levő alkotás, a **Csigány** Dezső ezer koronás öneje, amely azért két Mannheimert vagy Ferenczyt kap az ember.

Két óraker a magyar delegátusok elhagyták a budai királyi várat s a fogatok bosszu sora szállította vissza a Duna balpartjára a törvényhozókat.

Az osztrák delegáció tisztelegése.

A magyar delegáció tagjai előtt 6 felség délbén 12 óraker az osztrák delegátusoktól fogadta. Az osztrák delegáció elnöke, **Beerenreiter** intézett beszédet az uralkodóhoz, aki ugyanazt a beszédet mondta el németül, amelylyel a magyarok üdvözlését viszonozta. Hosszabb cerele következett erre, amelynek iolyamán a felség a Reichsrath tárgyalásáról beszélt és azt az óhaját fejezte ki, hogy annak munkaképessége ienntartassék.

A király csaknem valamennyi delegátust megszólította. **Miltanich**nek ama meg egyzésére hogy kívánatos volna, ha valahára a beisó béke helyreállana Ausztriában, ezt mondta az uralkodó:

— Bizony kívánatos a béke. Sajnos, nagyon izgatottan beszélnek és irnak...

Az expozé.

Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délután négy óraker ülést tartott, amelyen **gróf Goluchowski** Agenor közös külügyminiszter elmondta expozéját. A jelentős expozé nyomán érdekes vita indult s mindjárt az első szónok, **dr. Kramarz** heves támadást intézett a hármasszövetség ellen. S ez a támadás adta meg aztán az igazi témát az albizottság szónokainak, mert egymásután szólaltak fel **dr. Sylvestor**, **dr. Pergelt**, **gróf Stürgh**, **dr. Kindermann** és mások, hogy a hármasszövetség értékét az egész vonalon kellő világításba helyezzék s őszinte örömeiknek adjanak kifejezést, hogy a külügyminiszter a hármasszövetség megújítását már formaszertint bejelentette. Ránk magyarokra nézve érdekes beszéd volt a **gróf Stürgh**é, melyben a kiegyezési tárgyalások szemponjtábol az osztrák kormányk tárgyaláságot és megérketlet ajánlott. Pi. áns beszéd volt a **Vukovich** lovag előkészítette az albizottsági ülés szenczióját. Mert amikor **Goluchowski** külügyminiszter az ülés végén reflektált a felhangzott kritikákra, nagyon világos és félre nem érthető szavakkal sujtott le arra a **Stadler** érsekre, aki hírhedtet tiltakozó iratában azt a kvalifikálhatatlan inszinuációt dobta a világba, hogy a magyar kormány, a közös kormány és a diplomácia gyűlöli a horvátokat. Hát erre a külügyminiszter ur ma röviden és velősen azt jegyezte meg, hogy: ez önkényes rágalom!

A külügyi költségvetéssel ma végzett is az albizottság s pénteken már a hadügyi költségvetés lesz napirenden.

Báró Clumetzky elnök az ülést megnyitván, felkérte **gróf Goluchowski** Agenor külügyminisztert expozéjának előadására.

Gróf Goluchowski Agenor közös külügyminiszter mondotta el expozéját, amely így szól:

Uram!

Már 6 felségének a delegációk fogadatalása alkalmával tartott üdvözli beszédekre adott legkegyelmesebb válaszból alkalmuk volt tudomást szerezni arról, hogy a monarchia külügyi viszonyai minden tekintetben kedvezők és megnyugtatók. És va ójában, politkánk aapozsziopai serteüenül alának, viszonyaink pedig valamennyi államhoz kivétel nélkül a barátságos és bizalomterjesztő kölcsönösség jelegét viselik magukon, ami bizonyára lega kamasabb arra, hogy az áltámosan érzelt békeszükségiet gondozásának és teljesítésének útját tartósan egyengesse.

(A hármasszövetség.)

A hármasszövetség, melynek érvényessége 1903. május havában lejár, meguitása előtt áll, miután a három kabinet formális nyilatkozatokat cserélt ki abbeli határozott szándéka tekintetében, hogy a közütiük tennális szövetségi szerződést teljes értékében jennartassék és az illető okiratoknak idejekorán való á-irásához lassanak.

Azonos érdekekre építve, menten minden agresszív cézattól bármely irányban is, az európai központi hatalmak kiválóan konzervatív szövetsége többé továbbra is szolgátsu fogja azon dícső békeidőket, melyeknek keletkezését kőszöni és pedig annál nagyobb bizodalommal mivel a vele szembenálló kötésszövetség nem kevésbé beles cőjaira vonatkozólag hivatalolt olda ról történt ismételt kijelentések folytán, ez alakulásban méltán láthatja saját leadatainak igen beces kiegészítését és előmozdítását.

Ezek az uyszólván párhuzamosan haladó akciók bőven meg is termettek már ádásos gyümölcseiket és bizonyára a jövőben is éppen olyan jól be tognak válni, annyival is inkább, mivel lényegök nemcsak abban áll, hogy minden egyes tagja néve a maga birtoklása biztosítatik, hanem abban a törekvésben is kumulál, hogy más területeken lezajló események ártalmas visszahatása parázalassék — ha ugyan azok fölmérlését nem sikerítve egyáltalán meggátolni. Erdemesnek tartom itt kiemelni hogy az eszme, mely a szóbanforgó politikai kombinációkra vezetett, mily könnyen vert gyökereit, mily értékesnek bizonyult a gyakorlatban és mily gyorsan tudta

ast elérni, hogy a nemzetközi viszonyok alakulásában polgárjogot nyerjen és bizonyos fokig rendszerre fejlődjék, mely ma még Európán kívüli kérdésekben is alkalmazásra jut.

It tekintetben hivatkodunk példaképp a minap létrejött Kínára és Koreára vonatkozó angol-japán szerződésre, melyet nyomban követett az orosz-francia egyezség. — mindkettő ugyanazon konzervatív szemléstől van áthatva, mely szövetséges viszonyaink létesítésénél nekünk is szemünk előtt lebegett.

It is kifejezésre jut az a törekvés, hogy a veszélyeket, melyek az általános békére a keletkezési kérdésekből keletkezhetnek, elhárítsák, itt is a status quo fenntartásában és az említett államok területi épségének biztosításában látják a leghathatósabb eszközt arra, hogy messzeható bonyodalmaknak elejét vegyék, s végül itt is megérették a szükségét annak, hogy az egyik csoport konzervatív akciója egy másiknak hasonló intézkedéseivel kiegyensúlyozott és megfelelő ellensúly alkotása által még sikeresebbé tétessék.

(Külön egyezmények.)

E nemzetközi konstellációknak előnyei még inkább kidomborodnak az által, hogy távolról sem zárják ki azt, hogy a különböző csoportokhoz tartozó egyes hatalmak között ne létesüljenek speciális megállapodások oly különleges érdekekre nézve, amelyek csupán az illető hatalmakat érintik és melyeknek ekkénti rendezése nemhogy elentében állana azon általános elvekkel, melyek a főcsoportok összehajlására vezettek, hanem ellenkezőleg csak növelni képesek a garanciákat, amelyekkel ma a béke nagy művét mindenfelől körülövezni igyekeznek.

Tanuságot tehet erről úgy az a bizalommal teljes viszony, amely Oroszország és Franciaország között az előbbeni egyenletességekrol folytatott s mindkét fél kielégítő eszmecseréje óta fennáll, valamint a mi saját viszonyunknak szerzőitől kezdve alakulása az orosz bíródommal, melyre az önk előt ismert 1897. évi pétervári megbeszélés vezetett.

Az ez irányban azóta beállott fordulat méltán tekinthető a legújabb időben észlelt politikai jelenségek egyik legérdekesebbjének, amennyiben annak segítségével sok, az európai kontinens nyugtalanításának állandó leltárához tartozó veszély korlátozhatóvá vált.

(Viszonyunk Oroszországgal.)

Ami perelől kezdve, melyben autoritativ módon meg volt állapítható, hogy a közel Keleten sem mi, sem Oroszország nem törekedünk önző célokra, vagy éppen területi előnyökre, logikus következményekké meg kellett szünnie a bizalmatlanságnak, mely a két bíródomnak egymáshoz való viszonyára éveken át nyomasztólag hatott és helyet adnia a jelenlegi kedvező hangultnak.

Remélni lehet, hogy ez állapot hova-tovább mind szilárdabbá fog válni, függetlenül oly mielőny léteirésztől, aminők a legbensőbb viszony mellett is előfordulhatnak, s melyeknek leghatasosabb orvoslata a dolgoknak kölcsönös, őszinte és nyílt megbeszélésében rejlik.

A két kabinetnek egymással való szoros és szakadatlan érintkezése különben is a legjobb mód arra, hogy meggyezésünk összhangja esetleg mélyebbrelő zavaroktól megóvassék.

Mert bármennyire is át vannak hatva a két állam kormányai azon egyértelmű önértől, hogy minden cselekedetükkel a békét szolgálják és bármily őszintén törekedjenek is arra, hogy mindent elkerüljenek, ami e szándékukra gátolást hathatna, nem lehet figyelmen kívül hagynunk, hogy politikai céljuk homlokegyenest ellenkeznek sok kétes elem aspirációjával, kik a zavarosban való halászatát természetesen őrök s ennél fogva nem is kimélnék semmi irádságot, hogy irányzatos híresztelésekkel és gyanúsításokkal megbontsák azt az egyértelműt mely egyéb jó tulajdonságain kívül arra is alkalmas, hogy üzemeknek véget vessen. Az ily jondorkodások és butogatások ellen, mivelhét azok napjente kerülnek, a legerélyesebben fel kell mindkét részről lépni, valamint nagyon ajánlatos együttesen vizgálni arra is, nehogy más, különben komolyabban vendő tényezőök sürögőse és tuluzdalma által esetleg oly állapotok jöjjenek létre, melyek a B. kánon a régi mintájú, ugynevezett prestige-politika veszedelmes rendszerének előmozdítására szolgálának.

Ezeknek a régebben alkalmazott hibás fogásoknak a kiküszöbölése volt ugyanis a békeja a szentpétervári megállapodásoknak, melyeknek lényeges eredménye éppen a kölcsönös kötelezettségben kulminál: nem tenni s nem engedni meg semmi olyast, ami a közel Keleten elfoglalt poritások állásunk egyensúlyát megzavarhatná.

(A keleti kérdés.)

Ennek folytán az egyes Balkán-államok belügyeibe való mindenféle beavatkozás a legzorgosabban kerülendő, nemcsak azért, hogy ily módon megszüntessék azokat minden kiliátástól arra, hogy bennünk a saját céljaik érdekében egymás ellen kijátszhasanak, hanem azért is, hogy lehető hatályosan e előtt vegyük minden kísérletnek, mely arra irányulna, hogy befolyási körök támadjanak, melyek utóvégre is a közöztünk és Oroszország közötti sűrűdési felületeket csakis növelhetnék. Az elődottakból kitűnik, hogy azok az irányelvek, melyek en mi meggyezésünk alapul immáron kizárják azt a taktikát, mely az elmúlt időszakokban annyiszor tenyegette a békét és amelynek nagyon is kérdése haszna semmiképp nem állott irányban ama nagy veszélyekkel, melyek a léig nyílt légi rejtett vetélykedésből származnak mindkét félre nézve.

Minél örvendesebb azonban ez a tény, annál inkább köteleességünk gondot fordítani arra, hogy a

most már létrejött meggyezés minden kiskiklás veszélyétől menten továbbra is sűrűlten fennmaradjon.

Ehhez mindenképp az szükséges, hogy mindkét fél egyaránt lelkiismeretesen tartson be minden azzal öszekötött lételtét és ha én itt kifejezésre adok annak, hogy leghető vágyunk kötelezettségeink lojalis és pontos teljesítésére irányul, akkor hozzá kell fűződnöm mindjárt azt is, hogy egy poroig sem akarunk abban kételkedni, hogy Szent-Péterváron is meg van a komoly akarat arra, hogy ebben a tekintetben valóban lépést tartsanak.

Csak egy módon teremhet az 1897-ik évben megkezdett és mindobban meggyökeresedő közeledés áldásos gyümölcsöt, csak ily feltehet meg minden irányban teljesen feladatának.

Mert ha ennek a közeledésnek megadja a becsét már az a körülmény egymagában is, hogy annak segítségével nem egy olyan ellentét sikerült elsimítanunk, melyek azelőtt közöztünk és Oroszország között önjorogtak, lényegesen emeli annak értékét az is, hogy szoros öszertartásunk és annak eredményeképp az a lehetőség, hogy a balkáni veszélyek ellen egyesült erővel lépnetünk föl, nem osekélylendő eszközök arra, hogy e területeken a béke fenntartása érdekében befolyásunkat latba vehessük.

Es bizony nem fölösleges ez az akció, ha megdonduljunk az a folytonos forrongást, mely ott észleltető és szakadatlan figyelmünket igényli, ha ugyan elejét akarjuk venni annak, hogy ott veszélyes következményű zavarok támadjanak.

(A viharfészék.)

Alig igazolható optimizmus és önmátság volna, elzárkózunk az elől, hogy Európa klasszikus viharfészékében az állapotok folyvást sok kívánivalót hagynak hátra. Az elmúlt évben sem javult semmi ott és a forradalmi bizottságok szüntelen erősbödő aknamunkájával szemben török részen is még mindig megvannak a régi visszás közigazgatási állapotok — két oly tény, mely minden percben a legkellemetlenebb jelenségeket idézheti elő.

Igaz ugyan, hogy egyelő az a körülmény, hogy a Balkán-államokat úgy mi, valamint Oroszország ismételtlen figyelmeztettük arra, hogy az ilyen üzemek támogatásától tartózkodjanak s folyton örködjének hogy azok területeiken gyökeret ne verjenek, sokban hozzájárult ahhoz, hogy a veszélyek kiélekedése eddig még volt gátolható, s hogy másfelől Törökországnak leggyerekesenléte is az esetleges felkelések levesérése több tekintetben lehétőleg hatott a nyugtalan elemekre, mindazonáltal földrésznük eme pontján a dolgok állása igen barátságatlan képet mutat, amiért is azokat a bécsi és pétervári kabineteknek, melyeket az ottani események első sorban érdekelnek, egyelőre a legkonzekvensőbb ebanásban kell részesíteniök, ha elakarjuk kerülni azt hogy egy szép napon iornális katasztrórára ne vezessenek.

Minden abbéli törekvésünknek azonban, hogy azokon a vidékeken minden békebonót tulajpásnak elejét vegyük, elkerülhetlen föltele az, hogy a viszonyok orvoslására kielégítő intézkedések történjenek Törökország részéről is, melynek meg kell gondolnia azt, hogy habár nem tagadható el az a joga, hogy lazadó törekvésekkel szemben a megélelt teljes erőfeszítéssel lépjen föl, mi több, köteleességévé is kell tenni, hogy elsősorban örködjék a felét, hogy területén anarchikus állapotok tért ne nyerjenek, ezzel még távolról sincs kimerítve azon intézkedéseknek a sora, amelyekre okvetlen szükség van a végből, hogy ott tartós nyugalom álljon be és legaalabb félig-meddig normális viszonyok létrejdenek ki. Ezt a saját jól föllégett érdekében figyelmre kell felhívni, mert a vea barátságban élő és csorbított fennállású támogató hatalmak valólagos és tartós parolására csak azon föltele alatt számíthat, ha egyelől esetlegesen kikerülőtettenné váló leggyerekes megtorlások alkalmával közege nem mennek túl azon a mértéken, amely a rend önjartarsa érdekében okvetlenül szükséges, és másfelől, ojejte eddigi téves kormányzati elveit, végre valahára jogrészöl áthatott és humánus közigazgatási szervezett felállításával a telorgatott vilajetek belügyeiben létrehozza azt a változást, mely egyedül képes arra, hogy azok lakosságát kívülről jövő butogatások iránt érzéketlenül tegye és kétségbe esett lépésektől visszatartsa. Ellenben kegyelenségek és erőszakoskodások, melyek büntést és ártalant egyaránt érnek, a helyzetet csak kilesíthetik és éppen azoknak a titkos butogatóknak malmára hajthatnak a vizet, akik a távolból veszélytelenül do gozva, mindent ekövetnek, hogy Törökországot hamis helyzetbe hozzák és ilyformán kitűzött céljukat, vérengzések és öidöklésnek provokálása útján a szomszédos országok lakosságát megdondolatlan lépésekre esabítan, erőbessék.

Ily szemlelben mozogtak a már ismételtlen s még legutóbb is az orosz kabinettel együtt a portához intézett lelszólalásaink.

Nagyon kívánatos, hogy a poria azokat, még mielött késő lenne, a statusquo-politika érdekében megszívlelje, mely utóljára is öt érnti legközelebről és amely ellen nagytól vétna, ha ez igazán őszinte és önzetlen barátától jövő intelmekre nem akarna hallgatni.

De miként a török kormány köteleztetik arra hogy feladatát lelkiismeretesen teljesítse, azonképpen a szomszédos országoknak s így elsősorban Szerbiának és Bulgáriának sem szabad semmit elmulasztaniuk, ami a teigatott kedélyek leosilapításához hozzájárulhat, mindenekeölt pedig arra kell törekedniök, hogy zavarog elemeket jelen tartssák, nehogy a laza ellenörzés folytán a bünrészesség vadját zudítsák magukra.

Minden más, ezzel ellenkező eljárással egészen eljársának azt a rokonszenvet és jóakaratot, melyvel Európa irányunkban viseltetik, megreméntenék a bizalmat, melyet lejoldási képességük iránt, mint a Balkán

nyugalmanak és rendjének tényezőibe vetettek és azonkívül a gyanus irgatásoknak kedvezve, könnyvemen eltecsérének erjúk nagy részét, pedig e tekintetben éppen nincs sok fölölegük, ha figyelembe vesszük azt a sok feladatot, melyet még meg kell oldanök, hogy saját állami létalpjuk valóságos konszolidációáig elérjék.

(Balkáni szemle.)

Hogy a szomszédos román királyság az európai népek között oly kiváló helyet foglal el, azt böcs uralkodója és ennek az ország leirviragozása körül nagy érdemeket szerzett tanácsadó által végzett nyugodt és öntudatos munkának köszönheti, akik minden kalandöl lelkiismeretesen tartózkodva országuk állami és politikai önállóságát küibetölésök ellen gondosan megörizve, több mint egy negyedszázadminden figyelmüket annak belső megerősítésére fordították. Ez az igazán követéremelőt példa nem egy fiatal államnak szolgálhatna a józan politika mintaképpül, amely özan politika náunk mindig ös-into méltánylásra és a legmészebbmön előzékenységre fog találni.

Ha rövid idővel azelőtt a bolgár fejedelemiség politikai magviseletébe vetett bizalmunk a konzuli egyezmény megkötése által eklatású kilejezést nyert, az csak tanúsága annak, hogy mi mindig készségesen figyelembe vesszünk minden jogos kívánságot és aspirációt, sőt hogy készk vagyunk azokat egész erőnköl támogatni minhelyest kitűnik, hogy időszerűek és a viszonyok normális fejlődése által indokolva vannak. Ennek ellenében azonban ezektöl az államoköl megkivánjuk, hogy kifogástalan magviseletet tanusítsanak nemcsak velünk szemben, hanem külöldi viszonyaik minden terén is, és reméljük, hogy nem fognak minket megdondolatlan és gyanus lépésekköl abba a kellemetlen helyzetbe hozni, hogy barátságos és jóakaró gondoskodásunkkal a jövőben sokkal jobbarabban keljen bannunk.

Itt helyénvalóan tartom arra a nyilvánvaló jevlásra reamutálni, mely Görögországban lassanként észlelhetővé válik. Beüigyeimk rendezése mellett a görög kormány elismeréremelőt következetességgel gazdasági kérdésekre fordítja figyelmét. Külön ölemelést érdemel egy tény, mely az ottani irányadó köröket már évek óta foglalkoztatja ugyan, azonban konkrét alakot csak a legutóbbi időben öltöt s így csak most jutott a megvalósulás küszöbéig. Kréta szigetén is láthatólag javultak az állapotok Görög hercegek épp oly ügyes mint öntudatos vezérése alatt és a további megnyugtató fejlődés is biztosítva van, amennyiben a herceg eléggé meg nem becsülhet önmegtagadással engedett a hatalmak unszóásának és beüigyeit, hogy egyelőre továbbra is meg fog telteni az Európa által reabizott mandátumnak.

(A vámszerződésék.)

A kereskedelmi politika ügyében utolok a legközelebbi időben reánk várakozó nagy öladatokra. Az a más-él év, mely minket a jelenlegi kereskedelmi szerződésék megszűnésöl még elválaszt, tevékenységünk teljes mérvben igénybe fogja venni, azonban, noha magam sem zárkózom el az elől, hogy a megújításukra irányuló tárgyalások nem egy nehézségek ötközhetnek, mégis azt hiszem, hogy ezek némi jóakarattal mellett legyözhetőek lesznek és végre is oly meggyezésre fognak vezetni, amely az összes feleket kilegíti.

Igaz, hogy ennek két előfeltétele van. Egyelő az, hogy az itt tekintetbe jövő különböző államok gazdasági köréi bizonyos fokú belátást és mérsékletet tanusítsanak, hogy a fennmélendő ellentétek áthidalása — a nélkül, hogy valódi léteerdekek feladásáról szó lehetne — lehetővé váljék, másfelöl pedig, minket illetőleg az, hogy a monarchia két állama között teljes öszhang uralkodék, mert csak így léphetünk tel a külölddel szemben tömör s ennél fogva erőteljes eszékent s csak így kerülhetük el azt, hogy saját államháztartásunk nianyos berendezése folytán már eleve hátrányban ne legyünk.

Hogy egy méltányos kiegyezés minden oldalról némi ödozattal jár, és hogy első sorban a szövetségeseknek minden lehető el kell követniök arra, hogy egymással meggyezésre jutva, a szerződés néküli állapotot elkerüljék és gazdasági viszonyaikat, amennyire lehet öszhangba hozzák a politikaiakkal, az, nézetem szerint, eléggé világos, ámde éppoly természetes az is, hogy nekünk, bacsak nem akarjuk magunkat annak a veszélynek kitenni hogy öltöte kedvezőtlen helyzetbe jussunk és esetleg az egésznek csak mi adjuk meg az irát, mindenesetre gondoskodnunk kell közös alapról, ahonnan az idegen államokkal folytatott tárgyalások alkalmával követeleményeink érdekében sikerrel működhesünk.

Ebbeli akcióknk sikerének elkerülhetetlen feltétele az autonóm vámtarja megalkotása és a gazdasági kiegyezés perjekcionalása Magyarországot és Ausztriát köztöl és engedék meg nekem, uraim, hogy itt az azon reményemnek, sőt bizalmamnak adjak kifejezést, hogy most már valamennyi közreműködésre hivatott tényező komoly akarattal azon lesz, hogy a bazafias koncentrációnak e a míve mihamarabb létrejöjön.

Esszamerikában már régebb idő óta létezik egy förtvényes rendelkezés, mely az Unió önlökét lehatalmazza arra hogy a külöldi diplomáciai képviselőseket a viszonság elve alapján nagykövetségi rangra emelje, minél fogva a cs. és kir. udvarnál akkreditált amerikai követségeknek nagykövetséggé való emeléséhez nincs is szükség az ottani törvényhozó testület külön határozatára. Ez a rangemelés meg is történni, minelytől washingtoni képviselőségünket illetőleg a megélelt intézkedést megteszük.

Nem kevésbé sürögőse mutakozik a chilei diplomáciai képviselét felállításra. A tanulmányt, melyet a „Donau” hadihajó a múlt évben tett s a melyen Rakovszky Béla cs. és kir. követség tanácsos is részt vett, mint a vezetésem alatt álló minisztérium

liküldötte, több oly mozzanatot derített fel, melyek az e célra kért hitelek teljesen igazolják.

A szerzett tapasztalatok eredménye, valamint a mi külön kiküldöttünk egyéb észleletei egy kimerítő jelentésben vannak összegezve, melyet önkök első kívánván terjeszteni, ki is nyomattam.

Meg fognak boldog, uraim, győződhetni, hogy kérszünk nem indokolatlan, annál kevésbé, mivel Dél-Amerika egész nyugati partján egyetlen egy valószínű képviselői hivatalunk sinosen, s azt a sok kereskedelmi politikai érdeket, melyet ott támogatnunk kellene, nem hagyhatjuk továbbra is oltalom és ellenőrzés nélkül.

Végül még meg akarok emlékezni a felsége és császár és királyi ama nagylelkű elhatározásáról, melylyel a közös konzuli akadémiát nemrég különös szerencsésen részesíteni kegyeskedett.

Azon atyai gondoskodás, melyet a nyilvános tanintézetek iránt tanusit, arra indított a felséget, hogy a diósülű Rudolf trónörökös védnöksége alatt megindult és immár befejezett „Az osztrák-magyar monarchia irásban és képbén” című diszputációnak tovább fennállásáról gondoskodik a felsége legmagasabb intézkedésével, midőn a nagylelkű adományt éppen annak az ifjúságnak a nevelésére szánja, mely egykoron hivatva leendő Ausztria-Magyarország hatalmát és tekintélyét a külföldön képviseli.

Midőn örömmel adok kifejezést a felött, hogy a felsége legmagasabb kegyéről itt megemlékezhettem, egyszerűen arra kérem önkök, uraim, hogy méltóztatassanak minisztériumom költségelölirányzatának tárgyalásába fogni. Ha pedig bármennyű felvilágosításra volna még szükségük, legyenek meggyőződve, uraim, hogy a legkészségesebben szolgálataimra fogok állani.

A vita.

A külügyminiszter után Kramarz szólt fel az ifjúsághoz részéről. Amár a miniszter ünnepesen bejelentette, hogy a hármasszövetséget meg fogják újítani, a csehek álláspontja a külpolitikával szemben mégis könnyebb ezáltal, mint az előbbi években. Mert bár a miniszter a politika pilléreiéről beszélt, a hídeg bírálóknak be kell ösmernök, hogy ezeken a pillérekön jelentékeny repedések támadtak. Feltevéseim támogatja a német birodalmi kancellárnak, január 8-án tartott beszéde, amelyben megmondta, hogy a hely-ét ma egészen más, mint 1879-ben volt. Kimutatni igyekszik, hogy a kancellár okfejtése analog azzal az állásponttal, amelyet a csehek a delegációban eddig is hangoztattak. Azt olvassa ki a kancellár beszédéből, hogy a hármasszövetség, mint a béke biztosítéka, úgy értelmezendő, hogy ez a szövetség a hatvanas és hetvenes évek hódító politikájának gyümölcseit biztosítja Poroszország részére és hogy Ausztria odaadta magát arra, hogy a szövetséghez való csatlakozásával voltaképpen ratifikálja mindazt, amit a porosz politika korábban Ausztriával szemben elért. Természetes, hogy ezekre a fejtegetésekre megnyultak az ábrázatok bizonyos helyeken, ahol eddig azt hitték, hogy a hármasszövetséget csupa ideális motívumok tartják fenn s a szövetséget kritizálni sem szabad, hanem mélyen meg kell előtte hajolnia mindenkinek; ellenben nem okoztat meglepetést azoknál, akik eddig is hűvösen itélték meg a kérdést. Egyébként meg kell adni, hogy igazán idillikus állapotok vannak Európaszerte, ha szó szerint lehet venni a miniszter beszédét, aki a legmelegebben üdvözli azt is, hogy a hármasszövetséggel szemben a kettősszövetség alakult. A hármasszövetségi szerződés szövegét nincs ok többé titokban tartani, ha a szövetségnek nincs több értéke, mint az, amelyet gróf Bülow tulajdonit neki. A delegációnak joga van ismerni a szerződés tartalmát. Kérdi, hogy a szövetséges hatalmak hajlandók-e a szerződést publikálni? A szövetség új értékeinek további következményét a kereskedelmi politikában kell keresni. Már most kijelenti, hogy nem fog akadni a képviselőházban olyan többség, amely hajlandó lesz a hármasszövetséget megújítását egy bőrvám-klauszullal megfizetni. Epp oly kevésbé hajlandó az osztrák nép nagy többsége egy ilyen kevés értékű szövetséget sulyos gazdasági áldozatokat hozni. Háláját fejezi ki a miniszternek az Oroszországgal való meg egyezés meleg aposztrofálásáért, nem, nemzeti szempontból — mert ők nem úgy fogják ezt fel, mint a németek a hármasszövetséget — hanem mert meg van győződve arról, hogy az Oroszországgal való lojalis, őszinte, barátságos viszony a legjobb garanciája a békének és monarchiánk európai pozíciójának. Egy pusztá statusquo-politika a Balkánon nem adja meg azokat a garanciákat, amelyek az Oroszországgal való meg egyezéstől várhatók. Egyébként nekünk nemcsak Oroszországgal szemben, hanem Olaszországgal szemben is van statusquo-politikánk és pedig Albániában, ahol az olasz nemzeti komitő működése nem kevésbé veszedelmes, mint más komitők működése. A Balkán-népeknek függetlenségére való minden jogának respektálása mellett, mindennél jobban biztosit bennünket a lehető meglepetések ellen az Oroszországgal való meg egyezés. Remélhetőleg Törökországot is rá fogja bírni a két hatalom meg egyezése arra, hogy ő is teljesítse azokat a kötelesegeket, amelyeket a berlini szerződés aláírásával magára vállalt. Azzal végzi, hogy külpolitikánk is ugyanarról az álláspontból bírálja meg a hármasszövetségi politikát, amely Bülow beszédjében fejeződött ki, mert a

hármasszövetségnek reánk nézve nincs több abszolút értéke.

Dr. Sylvester szívesen hallja, hogy viszonyunk az összes hatalmakhoz jó s hogy a hármasszövetség megújítása küszöbön áll. Szerinte Bismarok is úgy kontemplálta a hármasszövetséget, hogy az nem köti le teljesen a szövetséges államok kezét. Nagyon helyes, hogy Oroszországgal jó viszonyban vagyunk. Ha a hármasszövetség kontaktusba jön a kettősszövetséggel s a két koalíció minden kérdésben megállapodásra jut, akkor a kettőből kiülejődik az a kontinentális szövetség, amely, kivált gazdasági téren szerencsével veheti fel a harcot a nem kontinentális államokkal. Fájjalja azonban, hogy a két koalíció közül egyik sem vetette magát közbe a dél-afrikai háború lebonyolítása érdekében. Úgy látszik, igaz van annak a nagy gondolkodónak, aki azt mondta, hogy az állam az összes lelketlen bestiák között a leglelketlenebb. Végül a kiegyezési tárgyalásokra tér át. A miniszter a monarchia mindkét államának hazafiságára appellált. De Ausztria már elment a végső határig, csak hogy a gazdasági közönséget fenntartsa. Most már Magyarországon mulik, hogy előzékenyebb hurok pengetésével közeljétek. Maskülönben Ausztriának a vámközösség megszüntetésére kell törekednie.

Lovag Kozlovsky azt óhajta, hogy az ezental köntendő szövetségekben és kereskedelmi szerződéseknél jobban kifejezésre jusson a kölcsönösség. Úgy találja, hogy a hármasszövetség történetében vannak momentumok, melyekből a kölcsönösség nem igen látszik meg. Mikor a szövetség létrejött, a monarchiát mi sem fenyegette, ellenben Németországnak tartania kellett a revanche-politikát. Mégis Bülow azt mondta, hogy a szövetség nem volt Németországra nézve föltétlen szükségesség. Mindenesetre turcsa, hogy Kramarz is egy véleményen van a német kancellárral. Ilyen körülmények közt meg kell nézni a hármasszövetség árnyoldalait is. Németországot az ő gyarmatpolitikájá szerint jobban szolgálja a hármasszövetség, mint bennünket. Eppen azért Németországnak nem volna szabad az ő európai szövetségeit, hacsak részben is, úgy elidegeníteni, mint a lengyelekkel szemben követelt magatartásból tapasztalható. A lengyelekkel szemben annyira kicsinyes, zaklató rendszabályai él Németország, hogy azt már politikai rendszernek kell minősíteni. A lengyelek tömeges kiutasításán még a porosz képviselők is felháborodtak. Attérve a német tarifa-tervezet, élesen kritizálja azt s csudálja, hogy ilyen tervezet alapján szerződési tárgyalásokat egyáltalán folytatni akarnak. Végül kijelenti, hogy a lengyelek mégis biznak a külügyminiszterben s azért költségvetését megszavazzák.

Dr. Pergelt a trónbeszédből és az expozéból két örvendetes momentumot ragad ki. Az egyik az, hogy Oroszországgal továbbra is áll a teljes meg egyezés a Balkán-félsziget nézve. E meg egyezés garanciát nyújt, hogy aggodalmat még arra az esetre sem kell táplálniuk, ha a Balkán-félszigeten az izraelitások és a rossz adminisztráció meg is ingatná a statusquot. A második örvendetes momentum: a hármasszövetség megújításának bejelentése. Ha Kramarz azt hiszi, hogy a szövetségre nézve egy véleményen van Bülow kancellárral, hát erre áll a példaszó, hogy: si duo faucent idem, non est idem. Mert hogy Bülow sulyt helyez a hármasszövetségre, azt bizonyítja az a faktum, hogy megújítására törekszik. Es maga Kramarz is csak ezt tenné, ha ő volna a külügyminiszter. Mert politikai érdekek a döntők. A kereskedelmi politikát a szövetségi politikától kétségtelenül külön kell választani, de a monarchiának sem szabad egyszerűen kivonnia magát a világkereskedelemből s nek is jó, hogy kiviteli piacokat nyerhet. Azzal az óhajással zárja beszédét, hogy a második hármasszövetség is olyan tökéletesen beváljon s részletesse a monarchiát egy gazdasági erősödésre alkalmas, hosszú békében.

Gróf Stürgkh általánoságban megelégedéssel fogadja a külügyminiszter jelentős expozéját s különösen kiemeli, hogy a miniszter a hármasszövetség megújítását forma szerint is bejelentette. Akik a hármasszövetség ellen kiigazásokat emelnek, azok olyan tendenciákat magyaráztak a szövetségbe, melyek attól távol állanak és mindig távoli állottak. Ez a szövetség igazi céljának becsületlen megfelleit s Európa legdrágább kincsét, a békét köszönöbti neki. Köszönetet fogadja a miniszter kimerítő nyilatkozatait a Balkán-politikára vonatkozó osztrák-magyar-osztrák egyetértésről s csak azt az egy aggodalmat hangoztatja, hogy ezt az egyetértést megzavarhatja az a körülmény, ha a török közigazgatás modern reformja nem talál bekövetkezni. Nagy megelégedéssel hallotta, hogy a külügyminiszter bizik azoknak a szerződéseknél létrejöttében, melyekre az osztrák közgazdaságnak föltétlenül szüksége van. A miniszter a maga bizalmát arra alapítja, hogy a monarchia két államának gazdasági közönségét idejében lehet majd revbe hozni. Ennek hangsúlyozása a miniszter részéről rendkívüli fontosságot nyer éppen a jelen pillanatban, mikor a tárgyalások utjában komoly nehézségek merültek föl. Mint egyedül álló ember, aki mögött nem áll többségben levő párt, mégis kifejezést ad annak a reményének, hogy az osztrák kormány ennél a fontos gazdasági problémánál tárgyalogasan és mérséklettel fog eljárni, fortiter in re, suaviter in modo. A magyar közvélemény egyes, nem is jelentéktelen megnyilatkozásaival szemben azonban kötelese kijelenteni, hogy amennyiben az osztrák parlamentől már eleve elvitákat a problema megoldásához való képességét, ez legalább is különös. Várják be, míg az új munkaerőre kapott parlament abba a helyzetbe jut, hogy a kiegyezéssel foglalkozhasson.

A külügyi költségvetést gróf Stürgkh megszavazza.

Dr. Kindermann csatlakozik Sylvester és Pergelt fejtegetéseibe.

Batevi a kereskedelem és hajózás nevében köszöni a konzulok számának szaporítását. A kívándor-

lás következtében mindig több és több földink szorul a külföldön kellő gyámolításra s ezeket a hazának csak úgy lehet megtartani, ha gondoskodunk odakünn is védelmükről.

Vukovich lovag a szávok szempontjából szól a hármasszövetségről. Szerinte nincs nekünk hasznunk se Olaszországtól, se Németországtól s a Balkán-félszigeten legfőképpen az oroszok részéről számíthatunk támogatásra. Eppen azért nem is örvend a hármasszövetség megújításának. Beszéde végén szóba hozza a San-Girolamo ügyét s védelmébe fogja Stadler érteket, aki szerinte csak hazafias kötelességet teljesít.

Kramarz röviden reflektál gróf Stürgkh szavaira.

Gróf Goluchowski külügyminiszter behatóan válaszol az egyes delegátusok észrevételeire. Elsőben is Kramarzhoz meg egyeztet, hogy bár nem érzi magát hivatottnak arra, hogy Bülow kancellár szavait interpretálja, de lehetetlenek tartja, hogy a kancellárnak az lehetet volna a célzata, hogy a hármasszövetséget úgy bagatellizálja, amint azt Kramarz ráfogta, Gróf Bülow csak azt mondta, amit minden önzértes és céltudatos államférfiúnak mondia lehetett és mondia kellett. Szomorú volna, ha egy állam egyetlen kombinációjára volna utalva. A hármasszövetségi szerződés publikációjára nézve meg egyeztet, hogy politikai szerződésnek közétele csak iontos politikai okokból és csak a legtrikább esetekben szokot megterteni; az 1879-ben kötött szövetségi szerződésnek 1888-ban való közlétele is politikai szükségességgnek felelt meg. Es ha Kramarz azt kérdi, hogy most miért nem tessük közé a szerződést, akkor ugyanezt lehetne kérdezni a francia-orosz szövetségi szerződésre nézve is Kramarzhoz azzal a fettevéssel szemben, hogy a hármasszövetség megújítása gazdasági ellenszolgáltatások kérdésével bonyolultak össze, azt a megnyugtatót adhatja, hogy erről nincs szó. A Balkán-politikára nézve igazat ad Kramarzhoz abban, hogy a statusquo fenntartása nem lehet egyetlen célja balkáni politikáknak, hanem messzebbre is kell tekinteniük a jövőbe és el kell készülnük arra az eshetőségre is ha akarunkon kívül olyan események következnének be, amelyek más politikát tesznek szükségessé. Ebben az esetben is arra kell törekednünk, hogy a viszonyok lehetőleg békés uton szabályoztassanak. Es a miniszter éppen az Oroszországgal való benső viszonytól várja, a lehetősség egy mindkét félre nézve kielégítő megoldásnak. Dr. Sylvesterrel szemben meg egyeztet, hogy a dél-afrikai háborúban nem lehetett közbe lépni, mert egy állam sem vállalkozhat szívesen a közvetítő szerepe, ha tudja, hogy a hadviselő felek egyike a közvetítést visszautasítja. Dr. Pergeltnek a kereskedelmi szerződéseket illető meg egyeztetése azt válaszolja, hogy a kérdése nézve azért nem nyilatkozott bővebben, mert nincs is mit mondia. Addig, míg az osztrák-magyar vámtartaria nem kész, a külföldi államokkal tárgyalásokba bocsátkozni sem lehet. Ami a német vámtarifatervezet illeti, nem szabad elejeitni, hogy az harci tarifa, s egész biztosan lehet számítani arra, hogy egy méltányos meg egyezés lehetséges lesz. Attérve Vukovich dalmát képviselőnek a San-Girolamo-ügyben tett meg egyeztetéseire, ismertetési részletesen az ügy állását és a következőket mondja:

Ismerteti az egész San-Girolamo-ügyet, melyben szó sem volt a monarchia meghátrálásáról. Vukovich azonban identifikálja magát egy főpappal, akitől a béke és egyetértés ígéinek hirdetését kellene várni, de aki olyan állításra ragadtatta magát, hogy a San-Girolamo-intézet nevét azért változtatták meg, mert a magyar kormány, a közös kormány és az osztrák-magyar diplomácia ellenséges érzülettel van eltelve a horvát nemzet ellen. Hát ez az állítás önkényes rágalom, melylyel szemben nem lehet elég élesen és határozottan állást foglalni.

Válaszol ezután Pergeltnek a konzulátusokról mondott meg egyeztetéseire.

Baqoheim előadó felszólalása után a költségvetést általánoságban elfogadják.

Es az első tételnél Kozlovskit polemizált a külügyi miniszterrel. A többi tételt vita nélkül elfogadják. Vukovich határozati javaslatát mellőzték.

A legközelebbi ülés pénteken délelőtt 10 órakor lesz, amikor a hadügyi költségvetést tárgyalják.

A delegációk munkarendje.

Pénteken az osztrák delegátusok a hadügyi költségvetés rendes szükségleteit, szombaton pedig a rendkívüli szükségleteket tárgyalják, sőt vasárnap is tartanak ülést, amelyben a tengerészeti budgetre és a megszállási hitel tárgyalására kerül a sor. Hétfőn délelőtt fogják azután tárgyalni a még fennmaradó csekélyebb jelentőségű előterjesztéseket, nevezetesen a közös pénzügyminisztérium költségvetését és a közös számszék jelentéseit. Az osztrák delegáció e gyorsított munkájának oka abban rejlik, hogy a delegátus urak jelen Jenni óhajának a Reichsrathnak a jövő hét elején megkezdődő üléseiben.

A magyar delegáció a közös miniszterek e nagymérvű elfoglaltságára való tekintettel, ezen a héten már nem is dolgozik s előreláthatólag csak jövő hét kedden kezd meg érdemleges munkáját. Ilyenképpen elég fog tételn Rakovszky István delegátusnak a tegnapi alakuló ülésben kifejezett annak az óhajának is, hogy a magyar delegáció tagjainak a közös miniszterek előterjesztéseinek tanulmányozására időt engedjenek. A magyar delegáció albizottságai előreláthatólag

szintén a külügyi előirányzat megvitatásával kezdik meg munkájukat.

Az osztrák delegáció első plenáris ülését május 20-ára vették tervbe.

KÜLFÖLD.

Az elmaradt látogatás. Hivatalosan is megcáfolták már, hogy Viktor Emánuel olasz király Bécsben meglátogatta Ferenc József királyt. Nem érdektelenek a sugalmazott olasz lapoknak arról a tárgyról kiadott hírei. A római *Triumfo* a következőket írja:

Nincs szükség arra, hogy a Quirinál és a Hofburg közötti jó viszonyt demonstratív bizonyítsák be; de az is kétségtelen, hogy az olasz király nem mehet ismét Bécsbe mindaddig, amíg azok a tiszteletreméltó tekintetek fennállnak, amelyek meggátolják Ferenc József király római utazását. Az olasz közvélemény ezt mindig belátta.

A *Giornala d'Italia* szintén ebben a szellemben ír és hozzáteszi, hogy bár a bécsi utazásról szóló hír fantasztikus, a két állam közötti viszony a legszívélyesebb.

A vitás tengerszem. A krakói *Czas* egyik zakonai távirata szerint szombaton az egyelőre semlegesnek nyilvánított tengerszem vitás területén magyar részről egy új építést kezdtek meg. A munkálatok katonai asszisztálás mellett folytak; a magyar mérnökök mellé ugyanis tíz katonát, két tisztet és két csendőrt rendeltek. A *Czas* e jelentését bizonyára nem hiszi el, legalább ebben a formában, senki. Ez is egyik momentum a háborúnak, amelyet a lengyel sajtó egy idő óta Magyarországgal ellen folytat.

Az orosz parasztek forrongása. Bár az orosz határon szaporán elfogják a parasztforgósról beszámoló táviratokat és leveleket, mégis érkeztek oly jelentések, amelyek a forradalmi mozgalmat komoly jellegűnek tüntetik fel. A parasztmozgalom most már kiterjedt a voroniesi kormányzóságra is. A parasztek elpusztították az oldenburgi hercegnek, a cár sógorának kastélyát. A kormány katonaságot küldött oda. A pultavai kormányzóságban is nagyon komoly a helyzet. A zendülés terjed és a katonaság vonakodik a zendülőkre löni. A hadügyminiszter e miatt a következő rendeletet adta ki:

A katonák tartoznak a zendülés elnyomása végett kivonulni és a következőket szem előtt tartani: 1. A katonáknak nem szabad a zendülőkkel tárgyalni. 2. A katonáknak nem szabad a polgári hatóságok intézkedéseibe beavatkozni. 3. A katonáknak nem szabad előtanulni a zendülők feje fölött löni. 4. A katonának úgy kell fegyverét használni, a mint fölébbvalója parancsolja. 5. Minden katonára jegyzeze meg, hogy kabátját és fegyverét tiszteletben kell tartania. Ezt a rendeletet Darudóv vezérőrnagy április 18-án adta ki.

Jekaterinoban a kozákok husz embert megölték és negyvenet megsebesítettek. A mozgalom több kormányzóságban mutatkozik, így a jaroslavi, tveri, tambovi és kazáni kormányzóságokban, de a szervezése olyan hiányos, hogy a kormány könnyű szerrel fogja elfojtani. Érdekes jelensége a szabad szellem ébredésének, hogy több szeminaryum növendékei kiáltványt bocsátottak ki, amelyben tiltakoznak nevelési módszerek ellen, mert az csak arra való, hogy eszközü szolgáljanak a nép elbutítására. A cár különben több tartomány kormányzóját magához hívatta, akikről információt várta a helyzetről. Sokan azzal a hű reménnyel áltatják magukat, hogy a cár szabadelvű reformokat fog életbe léptetni.

A braunschweigi trónöröklés. Heidelbergből jelentik, hogy György Vilmos cumberlandi herceget, aki az ottani egyetemre iratkozott be, legfőbb rendeltetére, mint braunschweig-lüneburgi örökös nagyherceget írták be az egyetem anyakönyvébe. Azt hiszik, hogy a herceg fogja elfoglalni a braunschweigi trónt, ami azt jelentené, hogy a Gmundenben lakó cumberlandi herceg, aki a hannoveri királyságnak Poroszországba való bekebelezése óta duzzog, kibékült a német császárral. György Vilmos ugyanis fia a hannoveri trónt követelő cumberlandi hercegnek, aki nem akarta 1834-ben elfoglalni a braunschweigi nagyhercegség trónját. A braunschweigi államánas akkor Albrecht porosz herceget választotta régensnek, aki azóta viseli ezt a tisztséget.

A sabáci csíny epilógja. A sabáci törvényszék befejezte a vizsgálatot az *Alvantis*-féle csíny ügyében és ebből kiolyólag 46 emvált helyzettől büntetésre ítélt. A tárgyalás e hó 19-én fog megkezdődni a sabáci kerületi törvényszék előtt és a szerb közönség leszűll érdeklődéssel várja az ítéletet.

Dél-Afrika. Londonban ismét erősödik az a remény, hogy a délafrikai béke nem sokára meglesz. Pretoriai hírek szerint ugyanis a boer megbizottak, akik most sorra járják a kommandókat, szép sikert értek el propagandájokkal és sokfelől fólhatalmazást kaptak a meghódításra. Csak Delarey emberei akarják a háborút késhegyig folytatni. A békét várják a boerok is. A *Daily Telegraph* johannesburgi jelentése szerint a menekülő: táborokban lévő burgherek nem kételkednek a béke megkötésében. Klerksdorpban és más táborokban bizonyosra veszik a békét.

A katonai hatóságok kissé pesszimistikusabban gondolkodnak a mostani helyzetről és nem engedik, hogy a harcok elnyúljanak.

A boerok érdekében nagyszabású akciót indítottak az amerikai németek. Tegnap Roosevelt elnöknek egymillió aláírással ellátott fóliratot adtak át, amelyben a boerok iránt való szimpátiájukat fejezik ki s egyuttal figyelmeztették az elnököt, hogy ezt a fóliratot ne dobja a papirkosárba, mert különben a legközelebbi választáson valamennyien az ellenzékkel fognak szavazni.

Egy amsterdami táviratunk minden ellenkező híreszteléssel szemben, illetékes helyről azt közli Leyds utrechti tartózkodásával kapcsolatban, hogy érkezett ugyan jelentés a harcterről, de nem közvetlenül a boer vezérektől. A békefeltételekről terjesztett híresztelések alapatlanok, a tárgyalások eredményéről csak a jövő héten várunk jelentést. Krüger táviratot kapott a boerok újabb győzelméről. A boer kommandók helyzete kedvező.

Riadó az albániai határon.

Budapest, május 7.

Hivatalosan azt jelentetik ugyan, hogy Albániában minden csendes, de magánuton érkezett jelentések szerint e nyughatatlan törzsek közt, főképp az albán-erzorego határvidéken fontos események készülődnek, amelyek fölkarharthatják a Balkán nyugati felének békéjét.

Két jelentés van előttünk, mindaképp arról szól, hogy Montenegro gyorsan fegyverkezék és paktil az elégtelen albánokkal. Az egyik jelentés így szól:

Nikita fejedelem egy rendelettel megváltoztatta az egész hadsereg szervezetét. Elrendelte ugyanis, hogy minden fegyverfogható férfi 16 éves korától kezdve 60 éves koráig aktív katonai szolgálattal köteles teljesíteni. Valamennyiüket zászlóaljakra osztják be és állandóan hadikészenlétben kell lenniük. Az egész hadsereget három hadosztályra és mindegyik hadosztályt négy dandárra osztják. Az egyik hadosztály parancsnoka Danilo trónörökös, a másik Murko herceg lesz. A fejedelem a hadikészülődést a katonai bizottság előtt a következő szavakkal indokolta:

A Balkán-félsziget tűzhányóegyhez hasonlít, amelyről nem lehet tudni, hogy melyik pillanatban tör ki. A tűz a montenegrói határig terjedhet és ezért a montenegrói hadseregnek éjjel-nappal készenlétben kell lennie, hogy azonnal a fenyegetett pontra siethessen.

A hadsereg új fegyvereket is kap. Pétervárról ugyanis azt jelentik, hogy a cár 10.000 frankot ajándékozott Montenegrónak. Az ajándékot egy katonai küldöttség Borodján vezérőrnagy vezetésével fogja Cetinjébe kísérni, ahol fényes ünnepély keretében fogják azt átadni.

A másik ennél is fontosabb és részletesebb jelentés a következőkről számol be:

Nikita fejedelem féreismerhetlenül aspirál az albán területekre s most minden eszközt megragad, hogy e tervét mihamarabb megvalósítsa. Míg Olaszország iskolák fenntartásával, intézetek aipításával iparkodik az albánokat lekenyerezni, addig Nikita balkán-stílusban dolgozik s a maga módára szerzi meg az albán törzsiök barátságát. Nikita jól tudja, hogy bizonyos körülmények közt többet jelent Albániában egy Louis'or, mint egy olasz iskola.

Nikitanak szüksége van most egy kiélelt gratívól politikára. Montenegróban nagy a nyomor, s mindenki a fejedelemtől várja a megváltást. A fejedelem pedig az időnkint befolyó pénzeket utpítésre fordítja s meglehetősen jó üzletet csinál ezzel, mert ő maga e munkák fővállalkozója. De meg kell adni, hogy új utjai kitűnően megfelelnek a stratégia követelményeinek.

Orosz miniatra a fejedelem is cabinet noirt zendezett be és cenzurát gyakoroltat Szpiro Popoviccsal, egy hűséges emberével az összes postaküldeményeken. Ez magyarul meg azt, hogy a külföldi utg értesül azokról a nagyszabású katonai intézkedésekről, amelyeket ő fensége nagy buzgalommal folytat. Már most berendezette Antivari, Podgoricát, Spuzt, Kolasint, Mojkovát és Tusinat koncentrációs állomásokká s az általános mozgósítás tényleg meg is kezdődött. A moz-

gósítás lakargatására a csapatokat Piva és a szandzsák-határ, továbbá Tusina Spuz és az albán határ közt állítólagos hadgyakorlatokra összpontosították.

Nagyszabású intézkedések történtek oly célból is, hogy jól fel legyenek szervezve élelemmel és lőszerrel. A fejedelem újfajta adót vetett ki, amelynek értelmében minden tízedik aprómarha és minden hetedik szarvasmarha a kormánynak beszoigálatandó s április 16-án tényleg megkezdtek az állatállomány rekvirálását. Szocscia Lázár vajda kerületében 8-4000 ökröt áll készen a háboru céljaira s midőn a vajda ezelőtt egy hónappal 500 ökröt Olaszországba akart szállítani, ezt megtiltották neki s ráparancsoltak, hogy a szegényebb embereket is rekviráljon szarvasmarhát a kormány számlájára, Anconából pedig szakadatulul érkeznek a fegyverrel és konzervvel megrakott hajók.

De nemcsak Montenegróban dolgozik a fejedelem, hanem a határon túl. Albániában is. Ott Szokol Bácsé amautát szerezte meg ágensnek, akiknek ünnepélyesen átadott száz Napóleont és egy díszes kardot. Az ágens jól dolgozik. Minduntalan jön egy-egy albán jezőember Cetinjébe, ahol a fejedelem szivesen fogadja s ajándékkal kenyerzi le. Ezek az ajándékok 80 és 100 forint közt mozognak. S az albán vezérek lelkesen fogadják a nagy kitüntetés és folytatják a propagandát Montenegró javára Albániában. Kétségtelen, hogy e sok készülődőnek biztos céljai vannak, amelyeket jó lesz figyelemmel kísérni.

HIREK.

Budapest, május 7.

— BUDAPESTI NAPLO. Április 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Windischgrätz Ottó herceg és neje ma reggel visszaértek nászútjukról Bécsbe.

— A király Budapestben. A király ma délben a delegációkat fogadta. Délután nem tett látogatást ő tel-sége. Holnap déli fél egykor rövid időre Bécsbe utazik, hogy jelen legyen Maria Krisztina íóhercegnő renúnciacióján és esküvőjén. A királyt Mária Valéria íóhercegnő is elkíséri Bécsbe.

— Vilma királynő betegsége. Nagy aggodalommal vártak egész Németalföldön a tegnapi éjjel tizenegykor megtartott orvosi konzilium jelentését, amely a looi kastély beteg királynőjének állapotáról felvilágosítást adna. De az orvosok tanácskozásának eredményét egyelőre titkolják. Rooseveltől, az Egyesült-Államok elnökétől naponta többször is kérdésöködő távirat érkezik a looi kastélyba. Brüsszelből érkezett távirat szerint az orvosok attól tartanak, hogy a királynő haskörtágyulladást kap. Az orvosok azt mondják, hogy a királynő, ha anyasága normális lefoyasu lett volna, trónörökösül ajándékozta volna meg az országot. Hágából azt jelentik, hogy a királynő állapota sokkal veszedelmesebb, mint ahogyan a hivatalos jelentések föltüntetik. Az orvosoknak a legnagyobb gondossággal és figyelemmel kell ápolniok a betegot.

A mult éjszakát a beteg, jóllehet este emelkedett a hőmérséklete, nyugodtan töltötte és reggel lézmentesen ébredt föl. A délután két óraker kiadott orvosi jelentés azt mondja, hogy a királynő állapota ezideig megnyugtató.

— Mária Krisztina esküvője előtt. Pozsonyból táviratoztak: Mária Krisztina íóhercegnő és Salm-Salm Emánuel herceg ma délelőtli gyorsvonattal Bécsbe utaztak. A város fényes ovációkkal bucsúztatta el a mátkapárt. A palotától a vasutig katonák álltak sorfalat. A pályaházban az egész tisztikar, a városi tanács, a képviselőtestület nagy része és számos előkelő hölgy gyűlt össze. A város nevében Broly Tivadar polgármester magyar beszéd kíséretében, amelyben sajnálkozását fejezte ki a íóhercegnő távozása miatt és boldogságot kívánt az ifju párnak, gyönyörű rózsacsokrot nyújtott át a menyasszonynak. A vonat, amelyen az egész íóhercegi család elutazott, a közönség lelkes éljenzése közt indult Bécs felé.

— A sah utja. Pétervárról táviratoztak, hogy Naszr-Eddin perza sah, aki fúrdőzni megy Franciaországba, már Európába érkezett, s most utban van Lenkoránból Bakuba. Kuropatkain orosz hadügyminiszter a sah elé utazott.

— Cseh Ervín miniszter állapota. A horvát miniszter állapotában állandóan tartós a javulás. A miniszter ugyan még visel kötsét a beteg karján, de már nem kell ágyban feküdnie, mert láza egyáltalán

nincs és a közérzése kielégült. A miniszter idejét szállóbeli lakásán hivatalos ügyeinek elintézésével tölti; néhány nap múltán más szobáját is elhagyhatja.

— **Mária Valéria a kertészeti iskolában.** Mária Valéria főhercegnő figyelmét a nemzetközi kertészeti kiállításban a kertészeti tanintézet csoportja annyira lekötötte, hogy elhatározta, magának az intézetnek megszámolását. Ma déli egy órakor kikocsizott udvari kíséretével, nevezetesen Vecsey Mária báróné udvarbíróval és udvartartásához beosztott gróf Cappy Albert őrnaggyal együtt a Gellérthegyi tanintézetbe, ahol Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Nemeskürty Kiss Pál államtitkár fogadták a magas vendéget. A fenséges asszony Molnár István miniszteri biztos és Angyal Dezső igazgató kalauzálása mellett behatoltan megtekintette az intézet telepét és melegházait és a látottak fölött ismételten teljes elismerését nyilvánította. Másfél órai időzése után a miniszter által átnyújtott pompás virágbokréval tért vissza a királyi várpalotába.

— **A csorbai tó jövője.** Az állam — egy estilap értesítése szerint — tárgyalásokat folytat egy nagy anyagi erővel rendelkező részvénytársasággal a csorbai tóra vonatkozólag. Bérbe adja a tavat és annak egész gyönyörű vidékét a társaságnak és pedig — bér nélkül. A társaság e helyett arra kötelezi magát, hogy harminc esztendőig néhány millió forintot beépít a tó környékébe utakba, épületekbe s minden tekintetben olyanra teszi ezt a gyönyörű helyet, hogy ne tisztán csak a természeti szépségek vonzzák oda a turistákat. A harminc év letelte után pedig az egész befektetés minden külön rekompenzáció nélkül az állam tulajdonába megy át.

— **Beer udvari tanácsos halála.** Egy érdemes, nagy kort ért férfi, a tudományosságának és a közéletnek egy oszlopos alaka dőlt ki: Beer Adolf udvari tanácsos, az osztrák urakházának tagja s legutóbb az osztrák kvótábiológus előadója ma reggel meghalt Bécsben 73 éves korában. Egész hosszú élete folytonos, hasznos munkában telt el, oktatta, vezette honfitársait, fáradozott éretők és szerényeségben annyira ment, hogy még a temetésével sem akart alkalmatlanságot szerezni senkinek, azt az óhaját fejezte ki, hogy halálát csak utólag tudassák az ismerőseivel. Az ausztriai tudományos és politikai világ mélyen fájhatja azt a pótolhatatlan veszteséget, amelyet Beer elhunytával szenvedett. Dr. Beer nemrég meghült s a múlt hónap végén tüdőgyulladást kapott. Bajja az utolsó napokban súlyosra fordult s az agg államférfi gyenge szervezetét teljesen tönkretette, úgy hogy a krízist nem volt képes erővel győzni. Dr. Beer a berlini, heidelbergi, prágai és bécsi egyetemeken tanult, éppen ötven éve, hogy Csernovitzban az osztrák történelem tanára lett, majd később ugyanezt a tanszéket töltötte be Bécsben és Prágában. Hosszu ideig volt a bécsi kereskedelmi akadémia tanára, 1868-ban pedig a bécsi műegyetem tanára lett. Nagy érdemeket szerzett az osztrák népisoklati törvény megalkotása s az osztrák realiskolák reorganizálása körül. Évek hosszu során át, mint az egyetlen baloldali tagja egy morvaországi kerületet képviselt, nyolc év előtt pedig az urakháza tagjává nevezte ki őt a király. Dr. Beer elismert szaktekintély volt adóügyi kérdésekben és több ízben viselte az osztrák kvótábiológus előadói tisztét. Utolsó kívánsága az volt, hogy Góthában temessék el. Végrendeletében azt a kívánságát fejezte ki, hogy csak korepőjének elszállítása után tudassák halálát, nehogy barátainak és ismerőseinek alkalmatlanságot szerezzen temetésével. Az elhunytak rokonai ezért úgy intézkedtek, hogy Bécsben ne legyen gyászszertartás.

— **A zarándokok vasutja.** Morgenville mellett, Compiegne és Amiens között tegnap nagy vasúti szerencsétlenség történt. A Lourdesbe menő vonat, melyen vagy háromszáz belga zarándok-asszony ült, kiskilott s lezuhant a töltésről. A vonat kiskilását az okozta, hogy az eső elámosta a vasúti töltést. A szerencsétlenségnek kilenc halottja és tizenegy súlyos sebesülte van.

— **Szoborleplezés Turinban.** Ma délelőtt leplezték le Turinban Amadé savoyai herceg szobrát az olasz királyi pár. az összes királyi hercegek és hercegnők, Zanardelli és Giolitti miniszterek, Baccelli államtitkár és a hatóságok képviselőinek jelenlétében. Az ünnepi beszédet az aostai herceg mondta, kiemelve atyja kiváló tulajdonságait. A lakosság zajos ovációkban részvételével a királyi párt. Turin fel van lobogóva.

— **Az ágyu.** Valaki rettenetes tökéletességet gépet talált ki — emberölésre. Ágyut, amelyről berlini telegrammot kaptunk, holott a föltaláló egy Brierland nevezetű svéd ember. Az új elektromágneses ágyu arra való szerszám, hogy vagy egyszerűen lehetetlenül tegye a hadviselést, vagy még az eddiginél is borzasztóbbá tegyen egy-egy háborút. Két tonna súlyú löveget husz kilométer távra lehet kilőni vele. Amely hatalom ezt a szörnyű fegyvert megszerzi, joggal diktálhat a többinek háborút vagy békét. Mögötte van argumentumnak az ágyu.

— **A pestmegyei alispán rendjele.** Pestmegye közigazgatási bizottságának mai ülésén adta át Beniczky Ferenc főispán a királyi kitüntetését, a harmadosztályú vaskoronarendet Beniczky Lajos alispánnak. A rendjel átadásakor viharos éljenzés tört ki, majd a bizottság öröme és elismerését gróf Keglevich Gábor, a tisztviselőket pedig Fazekas Ágost főjegyző fejezte ki. Az alispán válaszában elhárított magától minden érdemet és sajos éljenzés közt jelentette ki, hogy a kitüntetést figyelemzetésnek tekinti jövőendő kötelesek teljesítésére. A barátság és szeretet megnyilatkozása boldoggá teszi s kéri jövőre is ezt a pártalan jóakaratot. A főispán végül néhai elődjéről gróf Szápáry Istvánról emlékeztet meg kegyeletes beszédében. A bizottság megörökölte a jegyzőkönyvben gróf Szápáry István emlékét és elhatározta, hogy részvét-iratot intéz a grófi családhoz.

— **Házasság.** Dr. Grünhut Ármán fővárosi ügyvéd eljegyezte Weinmayer Józsa kisasszonyt Malaczkáról. Schwaartz Samu szombathelyi hereskedő jegyet váltott Lenczer Irma kisasszonnyal, Schütz Sándor zalaegerszegi nyakgyereskedő unokaházaival.

Berger Károly, a Berger J. fiai tapolcai bornyagykereskedő cég beltagja, eljegyezte Stern Sárika kisasszonyt, Stern Pál kereskedő leányát Jánosbázáról.

— **Sampson tengerügyi halála.** Washington ma reggel meghalt a santiago csata hőse. William Thomas Sampson, hatvanéves korában. Életében a spanyol-amerikai háború után nemzeti hősként ünneplék. Élete sorsa amerikaiassan emelkedett: mint szegény palmyrai szülők gyermeke csak hiányos iskolázottsággal részesült s legutóbb idejét azzal töltötte, hogy atyjának segített lát vágni. Tizenhét éves korában beállt matróznak. Az értelmes fiút tanítani kezdtek s négy év múltán lényes sikerrel letette a tengerészeti akadémián az összes vizsgákat. A spanyol-amerikai háborúban neves szerep jutott neki. Az atlanti bójóraj huzsonhárom páncéloshajójának volt főparancsnoka. Midőn Cervera spanyol tengeragy flottájával belutott Santiago de Cuba kikötőjébe, Sampson megbizta Hobson hajómérnököt, hogy a kikötő kijárását zárja el azzal, hogy a Jerrimac hajót a kijártnál süllyeszse el. Ez meg is történt s a spanyol flotta nem birt egyideig a kikötőből kimenekülni. Ezalatt Sampson egyesítette a legjobb amerikai hadihajókat a kikötő előtt s midőn Cervera onnan kitört, megsemmisítette az egész spanyol flottát és Cerverát is foglyul ejtette. Sampson azóta nemzeti hősként ünneplék az Unióban.

— **A májusi munkásünnep.** A kolozsvári nyomdások testülete fölkerít bennünket a következő nyilatkozat közlésére:

A kolozsvári nyomdások szombatn népes értekezletet tartottak, melyen a következő határozatot hozták: Tekintettel arra, hogy a Magyar Újságkiadó Országos szövetsége egyhangu határozattal mondta ki, hogy május hó elsőjén — mint munkásünnep — a naplópapokat nem jelentik meg és erről az ország összes lapkiadóit és szerkesztőseit értesítették, tekintettel arra, hogy az összes lapkiadók és szerkesztőségek kollektíván szolidaritást is vállalnak a fővárosi kartársasákkal szemben: az általános nyomdászgyűlés mely megbírótanácsossal veszi tudomásul Gombos Ferenc nyomdász és lapkiadó, azon eljárását, melyivel a fővárosi hírlapkiadók egyetemen határozatot négyélte — munkásait dolgoztatott s „radikális”-nak hirdetett lapját megjelentette. Tekintettel, továbbá arra, hogy miután a helyi nyomdások és szerkesztőségek közötti jó viszonyt úgy veük, mint a nyomdásokkal szemben megzavarta és május elsőjének megünneplését hátráltatni, illetve megakadályozni akarta, eljárása fölött mely sajnálatukat fejezik ki: **A kolozsvári összes nyomdások** (a Gombos-nyomda kivételével).

— **Szanketűvés választó.** Igaz, hogy már halottak is leszavaztak a szeretett képviselőjelöltre, de azért megemlíteni való eset, hogy a minap lezajlott francia választások alatt Lastiben, a saint-flouri kerületben leszavazott egy Labastide faluból való százketűvés ember, Antoine Durand a neve és gyalog ment az urához noha patakban ömlött az eső.

— **Margit királyné zarándoklása.** A N. W. T. nak táviratozák Rómából, hogy Margit királyné legközelebb Jernzsalembé indul s el fog zarándokolni a szentföldre. Az özvegy királyné Nápolyból indul utnak.

— **Rhodes Ceoil hagyatéka.** Londonból táviratozák: A Daily Chronicle szerint Rhodes Ceoil hagyatéka, bár teljesen még nincs megbecsülve, körülbelül 5 millió font sterling. Ebből az összegből csak nagyon kevés jut a családtagoknak. A többi — az oxfordi ösztöndíjra szánt összeg levonása után — egy titkos alap, mely Dél-Afrika gyarmatosításának célját szolgálja.

— **A sertésűs ára.** A sertésűs árának fölemelésére indított akció jőformán máris csodót mondott. Akik agítáltak mellette nem voltak képesek egyöntetű mozgalmat előidézni. A hentesek jó része kedvetlenül, immel-ámmal csatlakozott az akcióhoz, de amint észrevette a nagy ellenszenvet, amelyvel a közönség visszaütött az újabb manővert, a régi áron adta tovább is a húst. Az új sertés konzumvásár bojkottja se sikerült. Tegnap már az állítólagos bojkott dacára, hatszázketű darab sertést adtak el a vásáron. Az agítatók még most se találják azonban elérkezettnek az időt a pihenésre. Még mindig próbálkoznak s ma a közvágóhídon egy ipartestületi tag aláírással ellátott cédulákat osztogattak, amiben a névtelen új összetartásra és kitartásra szólítja föl a henteseket. A cédulák osztogatóit összeírták s megindították ellenük az eljárást. A hentesek különben már azt is belátták, hogy az új rend nem jelent számukra hátrányt a réggel szemben. Ma egy hentes járt a hatóságnál, s bemutatta a számlákat, amelyek szerint a kőbányai piacon a régi üzansz szerint nyolcszáz kilogramm sertést vásárolt ötvenhat krajcárjával. Darabonkint huszonhárom krajcár volt le az életre, s a vételárból négy százalékot. A hentes 343 forint 53 krajcár fizetett a levonások után. Ugyanolyan sertésért a konzumvásáron 40 krajcár kértek tőle, tehát a régi üzansz szerint 23 forint 53 krajcárért fizetett többet. Nagy meglepetést keltett a hentesek között az a hír, hogy Jovanovics Döme nagyvágó bejelentette, hogy holnap kétszáz darab sertést vág le a közvágóhídon. Jovanovics Kőbányán lakott s azért kellett, hogy Belgrádba költözzék, mert ott van sertésközvágóhid. Mig Budapesten nem volt vágóhid, nem tudott itt boldogulni. Most, hogy Budapesten is dolgozhatik, visszajött s azt mondja, hogy még néhány belgrádi nagyvágó határozta el azt, hogy szintén Budapestre teszi át az üzletét.

— **A nyájas idegen.** Szegény Guillaume Fougère, aki Párisban boldogan töltötte be henteslegényi hivatalát, néhány nap óta ugyancsak szomorú gazdaságban él. Vasárnap ott várt örömprevesse a Place de la Bourne egy omnibusra, amely őt a lion pályaudvarra vigye, hogy onnan vonaton menaszonyja karjaiba siessen Anvergnebe. Egyhónapi szabadságot kapott házadosás céljából s tászkája, amelyet a mellette levő lócára tett, tele volt ékszerjandékokkal és azokkal az irásokkal, amelyekre házadosáskor okvetlenül szüksége van az ifjúnak. Ott állt Fougère a téren és várt egy omnibusra, amikor hirtelen a vállára üt valaki. Megfordul s egy nagyon kifogástalan megjelenésű urat lát, aki így szól hozzá barátságosan:

— Nézzé hát azt a léghajót fiatalember! . . .

Guillaume Fougère felmelt s messze valahol a felhők között, egy léggömböt veit észre. Nézte, jól megnézte a szélőtől tovahajtott gömböt s mikor már jól megnézte, tekintetét az égről elvonva, alacsonyabb régiókba irányította. És abban a pillanatban már sem a teljesen kifogástalan urat, sem tászkáját nem látta maga mellett. Szegény fiu hiába futkosott jobbra-balra, nem találta meg tászkáját s csak az a kilitása maradt meg, hogy talán a rendőrség segít rajta. Mikor elmondta a baját a rendőrbiztosnak, sirva fakadt.

— Hiszen kerüljek csak össze azzal a nyomorulttal, majd mutatok én neki léghajót.

— És ökübe szorította a kezét.

— **Vasárnapi munkásünnep.** Blum Sándor egyenruhásati intézete (Váci-utca 16.) a nyári hónapokban vasárnapon és ünnepnapokon egész nap zárva van.

— **Huszevas találkozó.** Dr. Springer Ferenc (lakik Budapesten, IX. Üllői-ut. 9. szám alatt) kéri iskolatársait, akik vele együtt Budapesten a kegyesrendiek fogdálműzümában 1882-ik évben érettségi vizsgálatot tettek, hogy mostani lakóhelyüket vele tudatni sziveskedjenek.

KITÜNŐ TALÁLmány!

Eszenél fölkerjük a férfi főherneműt vásároló mélyen tisztelt kőbányától, no mihaszna az ebbeli szükségleteinek beszerzése előtt legújabb találmányu eszedalmazott férfi-íngűnt tráni érdek-
lődni, emellett azmi kísérletet tenni! — Előnye, hogy nyakörve s reghomolajától csillár díszítésű pontosan szabályozódik, ráncok képződését teljesen elkerüli és sokkal nagyobb
gallér használatát teszi lehetővé. Próbá esetlő, ha mag nem félt, azt az ár megértésébe megjelit visszavesszük.

Különösen kiemeljük a nyári időnyre legjobb minőségű szintaró francia batizirt-íngelket — — — — — darabja 2 frt 50 kr.
Megrendelésnél kérjük a gallér számát megjelni. — Arjegyzeket díjmentesen és bérmentve küldünk. — Egyuttal ajánlunk rakárunkon nagy választékban lévő francia és angol ur-
divatkülönlegességeinket, valamint bel- és külföldi kalapokat.

VÉRTES és SEBESTYÉN cs. és kir. szabad. fohérmű-készítők Budapest, V., Múzeum-körut 15.

— **Nem elég a katona.** London készül a koronázásra. Hatalmas arányokban összeszerkesztett gyönyörű látványosság lesz az, hanem vannak egyenlő keménykedelműek is a dolgoknak. Többek között — és ez szörnyen jellemző — azt panasolja a hadügyminiszter, hogy nincs elég katonája a sorfalhoz, amelyek között elvonul a koronázási menet. A katonák mind Dél-Afrikában vannak. Egy részük már csendes ember lett. Nyugodalmisan pihen a föld alatt, a többi pedig jól, rosszul, valahogy katonáskodik és pedig komolyan. Ezekre nem lehet számitani a ceremóniában. Rongyosak is kisé. A hadügyminiszter ur tehát katonákat szerződött a sorfal számára. Egy hadsereget, amelyet semmi egyéb katonai funkcióra nem tanítanak meg, csak éppen a tisztelgésre. Armádiát, amely nem azért kap puskát, hogy löjjen vele, hanem hogy az arca elé kapja, mikor közeledik a háborúk és békesége ura, a király. — Így alakulnak ki a nagyon komoly dolgokból az operettek. A komoly, már amennyire komoly hadsereg helyébe lép a másik, amelyik csak szalutálni tud. S ő felsége hiába keresi majd a zászlót az ezredék feje fölött. Az nincs. Azok Dél-Afrikában vannak összelöve s beletaposva a sárba.

— **Megosipett hamis-kártyások.** Egypár esztendő óta a budapesti löversenyek idején mindig egy egész sereg bécsi kártya-kozák érkezik hozzánk. Ezek a jó urak azután mindig a löversenyterén szemelik ki áldozataikat, ahol elegáns megjelenésükkel rendszeresen feltűnést keltenek. Megfigyelik a turf játékos közönséget, különösen annak vidéki részét s azok után vetik ki hálójukat, aharról tudják, hogy aznap tekintélyes összegreket nyertek odakint. Feltűnésségű és elegáns ruházódású barátóik segítségével behálózják és lépve csalják a jámbor embereket, akiket a beavatott barátók rendszerint valamelyik előkelőbb kávéház, vagy szálloda szeparéjába hívnak meg egy kis nasi-vasi-ra. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy előkelő fővárosi szálloda egyik külön szobájában több alkalommal folyt a hazard-játék s 30—40 ezer korona is megfordult a kártyasztalon, ahol több ilyen jámbor vidéki és fővárosi ember otthagya a pénzét. Tegnap azután a löversenyterén razzitát tartott a rendőrség a bécsi kártya-kozákokra s hatot sikerült megosipnie a jó bécsiek közül. Ezek között van *Bodenstein Antal* és *Klein Jakob*. Ez utóbbi hírhedt nemzetközi kártyás, aki *Zürichi Klein* néven ismeretes egész Európában. Mind a hat urat a VIII. kerületi kapitányságra kísérték, természetesen olyan csöndben, hogy a közönség semmit sem vett észre a dolgoból s miután jegyzőkönyvet vettek föl velük, egyelőre a toloncházba internálták őket. A napokban mond felettük ítéletet a VIII. kerületi kapitányság s büntetésük kitöltése után örök időkre ki fogják őket tiltani a főváros területéről.

— **Gyógyyszereszek lakomája.** Az országos gyógyyszeres kongresszus alkalmából május 11-én, vasárnap este nyolc órakor diszlakoma lesz a Royal-szálló nagyszobájában. A lakomára *Mussa Gyula* vigalmi bizottsági elnök meghívta a magyar közelet kitűnőseit.

— **Az oroszországi zavargások és a katonák.** A berlini *Vorwärts* pétervári értesítése szerint, *Larumejev* tábornok április 18-ikán rendeletet bocsátott ki, mely a katonaságnak a parasztzavargásokkal szemben való magatartását szabályozza. E szerint a katonaságnak a zavargások elfojtására, mihelyt a fölötte hatóság megparancsolja, azonnal készenlétbe kell helyezkednie. A zavargókkal a katonáknak nem szabad disputába bocsátkozni, továbbá nem szabad a polgári hatóságok intézkedéseibe beavatkozni. Ha tüzelésre kerül a sor, nem szabad céltalanul a zavargók feje fölé ellőni, hanem a fegyvert úgy kell használni, mint a felebbvalók parancsolják. A katona — így végződik a rendelet, — soha se feledkezze meg arról, mivel tartozik kabátja és fegyvere becsületének. A parasztzavargások különben már a voronesi kormányzóság területén is lábra kaptak. *Ramon kastélyt*, mely a cár sógorának tulajdona, a zavargók elpusztították. Hír szerint még ezen a héten meghozták az ítéletet *Szipjagin* belügyminiszter gyilkosának pörében.

— **Meglopott ékszerész.** *Figdor* Lipót bécsi ékszerész tegnap elakart utazni a fővárosból. Amint a nyugati pályaudvar előtt lezállott a villamosról egy 30—32 év körüli férfi ugrott eléje és elkérte a zseke börtökáját. Amint a kezébe került a táská, elkezdett futni. *Figdor* utána, de hamarosan két ember került eléje és nagy érdeklődéssel kérdezték, hogy mi történt. Ezzel *Figdor* feltartóztaták és a tolvaj a táskával elmenekült. A rendőrség nyomozza a tolvaj és a két érdeklődő embert, akik valószínűleg a tolvaj büntérsai. A táskában 1500 koronát érő ékszerek és 90 korona készpénz volt.

— **Tűz az újpesti fonógyárban.** A Magyar Pamutipar Részvénytársaság újpesti gyárában, amely a rákospatai erdő közelében szabad térségen van, nagy tűz pusztított ma délután. A veszedelem a pavillon-rendszerben épített gyártelep fonóházában keletkezett úgy egy vagy három óra tájban. Itt készítik a nyers anyagból a fonalat gépek segítségével. A gépeken szaladó fonál az erős surlódástól meggyuladt s nagy lánggal égni kezdett. A munkások mind árt észrevették a veszedelmet, de már nem tudtak neki gátat vetni s a láng belekapott az épületben lévő nyers anyagba, ami szintén nagy lánggal égett. A gyári tűzoltóság megfeszített erővel dolgozott, miáltal megérkeztek a közönségi tűzoltók, akik a szomszédos gyárak tűzoltóival együtt hozzálltak az oltáshoz. Háromnegyed órai erős munka után sikerült eloltani a tüzet, amely a nyers anyagnak jórészt elharmasztotta s a gépek közül is többet megrongált. A kár a rendőri sajtóiroda jelentése szerint gépekben és nyers anyagban mintegy 200—260 000 korona, ami azonban megterül, mert a gyár az osztrák elemi biztosító társaságnál biztosítva van. Épületben nem esett kár. Ezzel szemben a gyár tisztviselő köréből kapott értesítés szerint a kár alig 4—5000 korona, mert nem is a nyers anyag égett el, hanem csak egy csomó hulladék, amely ott az épületben fel volt halmozva. A tűzhöz a fővárosi tűzoltóság nem is vonult ki.

— **Sikkasztó orosz tábornokok.** Egy városi távirat jelenti Posenbe, hogy a nagy vezérkar írodájában egy millió rubelnyi hiányt fedeztek fel. A sikkasztókat kinyomozták és két tábornokot több magasrangú tisztet együtt letartóztattak.

— **Az ellopott utca-burkolat.** Megirtuk, hogy a mult jéneken egy ismeretlen tolvaj fölszedte a Rottenbiller-utca egy részén a járulokat s az értékes anyagot több kocsin elszállította. A vakmerő lopásban, amely fenyés nappal, rendőrök szemelátára történt *Baaskay* rendőrgyalogvezető a vizsgálta. Kiderítette, hogy a tolvaj *Hamrák János* huszonöt esztendőes aszail-munkás, aki a Fehérvári-uton lakott s onnan néhány nappal ezelőt elnt. A több kocsiar való falkockát *Kartner* Ferencné, született *Müller* Teréznek, a Sörház-utca 6. szám alatt lakó házmesternek és az ugyanott lakó özvegy *Placht* József nének adta el. A detektívek már nyomában vannak a tolvajnak.

— **Összedult haz.** A brüsszeli *Petit Bleu* nagy szerenostienség híret közli. *Vanjercoo-Bawlet* belga városkában összeomlott a munkás-szervezetet háza. A romok alól két halottat és négy sebesülte huztak ki; valószínű azonban, hogy még sokan vannak az épület romjai alatt.

— **Yürdőnézők.** A Szent-Lukástúrdó április havi vendégkörében a következők szerepelnek többek között: *Otoziri* Kavakami szimuszó Tokio (Japán), *Luigi* Testoni és neje *Buenos-Airesből*, *Adolf* Ulbrich *Drezdából*, *Hugo* Hedrich *Altonából*, *Dr. D. Mitovitch* *Henrik* Lancutából. *Sava H. Savits* *Belgrádból*, *Pauline* von *Milani* *Hamburgból*, *Croci* *Lucianné* *abbazai* igazgató neje, *Hanns* *Edler* v. *Ehrenberg* *Breslauból*, *Mileva* *St. Mihalesou* *Bukarestből*, *Emily* *Reeves* *Epsomból*, *Iótszt* *Niedermann* *József* *Turáról* és még számos külföldi és magyarországi előkelőség, kik e kiváló budai gyógyúrdoban a kura használatát végezt tartózkodtak.

— **Carré Oszkár** *örküzsa* *Budapestben*. Mint biztos forrásból értesülünk, az itt oly jó árú névnek örvendő *örküzszagató*, *Carré Oszkár* 16-an este különvonalon társulatával *Stettinből* megérkezik és 17-én este 1/8 órakor tartja nagy megnyitó dísz-előadását. Előrelátható, hogy az idei szezon a kedvelt *örküzszagató*knak, ki a közönség szórakozására a legérdekesebb és legújabb látványosságokról gondoskodik, jól fog sikerülni. A társulat a legjobb erőkből van összeállítva, amelyhez hozzájárul a nagyszámú istálló, legjobb iskolalovai.

— **Rendőri hírek.** *Laczó* *Vilmos* 17 éves szabósegéd tegnap a Népiúton sétált. Közben a zsebében véletlenül esült a revolverre és a golyó a nyomrába ürödt. A Rókus-kórházban ápóják. — *Auchs* *Gábor* rövidárú-kereskedő *Király-utca* 21. szám alatti üzletében *Rosenberg* *Sándor* tanonc égo gyertyát égett a ruhaneműek közé, amely legyújtotta a ruhákat. Mintegy 600 koronát érő árú égett el. — *Balta* *Lajos* debreceni születésű husz éves kovácssegéd tegnap este a Városligetben, a Nyári Népszínház mögött szíven lötte magát és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. — *Mikó* *Lion* a tizenhat éves cselédeány tegnap a *Ferenc* *József*-rakpartról a *Dunába* ugrott. De még éve kimentették és *Károly*-*körút* 28. sz. alatti lakására szállították.

(x) **Gebauer Károly** cs. és kir. szabad. első hazai érokoporsó- és gyszakoszi-gyárának temetkezési intézete, *Budapest*, *VII. Erzsébet-körút* 26.

(x) **Lawn-tennis-felszerelések** *Kertész* *Tódornál*.

(x) **A Magyar Olajipar** részv.-társ. *Bpsten*. *Gyár*: *IX.*, *Soroksári-ut* 11. *Iroda*: *VII.*, *Károly-körút* 3. *Vásárol*: *lenmagot* *kendermagot*, *repét*, *gomborkát*, *napraforgót*, *ricinusmagot*. *Szállít*: *gépólat*, *égőólat* *petroleumot*, *karbolinumot*, *thowite-kénó*-*osót* és *kocsikencőst*. *Részletes* *prospektus* és *árjegyzék* *kiváratra* *ingyen* és *bérmente* *küldetik*.

(x) **Osztrálysorsjegy** *vévkvet* a *Nemzeti* *Pénzváltó* *Részvénytársaság* *mai* *hirdetésére* *különösen* *figyelmeztetjük*.

(*) **Minden hölgynek** nélkülözhetetlen a *Margit*-*crème*, *készíti* *Földes* *K. gyógyszerész* *Aradon*. *Páratlan* *bőrápoló* és *közkedvelt* *szépitő-szer*. *Kapható* a *gyógyszertárakban*. *Nagy* *tévely* 2 K., *kiési* 1 K. *Főraktárosok* *Budapestben*: *Török* *J. gyógyszerész* *Király-utca* 12. és *Andrássy-ut* 26. *Dr. Egger* *Nádor-gyógyszertára*, *Váci-körút* 17.

A párbaj ellen.

Budapest, *május* 7.

I.

Az osztrák delegáció tavalyi előterjesztéseiben a katonai párbaj-kényszer szertelenségei ellenében orvoslást kért a hadügyminiszteről. A hadügyminiszter válaszaiban a katonai büntetőjog reformja keretében szól a hadseregben divó becsületügyi eljárásról. A párbaj ellenzőit ez a válasz sem segíti céljaikban. A hadügyminiszter ugyanis gondosan kikerüli a kérdés kényes oldalát s nem nyilatkozik a párbaj ellen, hanem inkább kifejti, hogy a becsületügyi eljárásnak csupán a formai direktívát adja meg a szabályzat. Ami azt jelenti, hogy a párbajt nem követeli a szabályzat. Viszont ama bizonyos formai direktívák az ugynevezett *Standesehre* érdekében olyanok, hogy a becsületügyi eljárás hiányos, ha kard vagy pisztoly nem szerepel benne. Ilyenformán keveset lendít a dolgon, hogy az új katonai büntetőtörvény a becsületügyi eljárás módzataiban is inaurál új elveket; az új elvek ugyanis nem olyanok, hogy a kardot végképpen elválasztatnék a párbajozástól. Pedig bizonyos, hogy a párbajellenes mozgalomnak a katonaság szolidaritása adhatna igazi súlyt. Mivel azonban a katonaságtiztke a polgárság nem számíthat, annál inkább tiszteltetelmőt az a törekvés, amely a párbaj uralma ellen tör. Igazi elszántság kell az olyan elhatározáshoz, amely a párbaj létjét nem ismeri el a büntetőbíróóság elé tartozó ügyekben, mert nem párbajozni manapság sokkal nagyobb bátorság, mint párbajozni. Ki tudja, azok az urak, akik az osztrák delegációban a katonai párbaj-kényszer igazságtalanságának voltak szószólói, a legelső alkalommal nem állnak-e en-gardeba?

Nagy haladás azonban, hogy a párbaj-mánia már a delegátusokat is foglalkoztatja. Ma eredménytelen az első lépés. De ha a polgárság komolyan foglalkozik a párbaj örületével, talán letér majd valamikor merev álláspontjáról a hadsereg is.

II.

Ha már semmi más módon nem lehet párbajozni, akkor azon kell összeveszni, hogy párbajozunk-e vagy sem. Ez a kérdés elég izgató arra, hogy karddal oldassék meg, mert karddal mindent meglehet oldani, párbajjal pedig mindent el lehet intézni. Hivatkozunk a nagyváradi jogakadémia ifjusági ülésére, mely párbajokkal intézi el azt a kérdést is, hogy kell-e párbajozni. Az operett téma ime meg van. Összeül a jogász ifjuság s fölveti a kérdést: Párbajozunk-e? Erre sokan azt felelik: Nem kell elvi döntés ebben a kérdésben, egy gyakorlati eset többet ér, mint száz elvi határozat. Aki pedig vonakodik s minden áron amellett van, hogy a párbaj ostobaság, az nem lehet uri ember, mert a vezérszónok szerint a párbaj nem hiányozhatik uri emberek társaságában. Ez a kijelentés sértő, mert az, aki nem akar elvben párbajt vívni, uri embernek tartja magát s inkább földadja az elvet, de azt el nem tűri, hogy ne tartásuk uri embernek. Így tehát párvialokkal végződött a nagyváradi jogakadémia temperamentumos ifjuságának gyűlése, bár avval kezdődött, hogy el akarták törülni a párbajt a magyar föld szinéről. Annélkül, hogy egy percig is komolyan vennénk az összes magyarországi párbajmozgalmat, konstatalnunk kell, hogy a nagyváradi operett-mozgalomban van egy kis komoly vonás. Az hogy már megint az uri tempóra való hivatkozással sikerült elintézni a kérdést.

Az érdekes és mulatságos gyűlés lefolyásáról különben így számol be tudósítók:

Moyzes *Emil* elnök megnyitotta a tanácskozást s tárgyalás alá vette *Mayer* *Emil* és *Jantsovics* *Jenő* joghallgatók együttes indítványát, az akadémia kebelében a kitanuló békebíróaságról. Az indítványhoz *Fleischer* *Béla* szóló elsőnek, aki tekintettel a kérdé-

EDLACH gyógyintézet

Aisó-Ausztria, 15 percnyre *Payerbach-Reichenautól*. *Tulajdonos*: *Dr. Konrad*, *Gyó*. *nyőri*, *pormentes*, *szőlőt* *óvott* *fekvésben*, *600* *m*. *magas* *a* *tenger* *szene* *fölött*. **Specialis intézet szívbetegségeknek** (nauhaimi gyógymód), *idegbetegségek* és *minden* *ét* *és* *tápláló-gyógymód*. — *A* *legtökéletesebben* *be rendezve*. — *Legnagyobb* *kényelem*. — *Villamos* *világítás*. — *Prospektusok* *az* *igaz* *gátóságól*. — *Interurb*. *telefon* *Edlach* *2*. *sz.*

rendkívüli fontosságára, azt ajánlotta, hogy az ifjuság küldjön ki bizottságot a dolog tanulmányozására véget, az értekezlet pedig addig is mondja ki, hogy a párbajt, mint igazságtalan, ósdi intézményt elítéli. Erre éktelen zaj, kiabálás támadt. Az indítványt az ifjuság egy része hevesen ellenzte. Az elnök szakadatlanul csöngetett, míg a teremben az izgatott láрма nőtön-növekedett, s viharos kiáltások hallatszottak:

- Eljen a párbaj!
- Le a kultur-bestiákkal!
- Mondjon le az elnök!

Mikor az izgalom valamennyire elcsitult, Rátkay Jenő szólalt fel, s dicsőítette a párbajt, amelyet uri emberek társaságából kiküszöbölni nem szabad. Fül-siketítő tombolás keletkezett ismét, a padokat üköllel verték, s az elnök hasztalanul kért csöndet. A háborgó kedélyeket lecsillapítani nem lehetett. A pokoli zajban Mayer és Jantsovics visszavonták indítványukat, miközben igen éles szaváltások történtek. Az elnök látva, hogy higgadtan tárgyalni nem lehet, az ülést be akarta rekeszteni. Erre néhányan felrohantak az emelvényre és a csönögőt elragadták az elnöktől, aki elhagyta helyét. A gyűlés után Mayer Emilt az indítványt támadó tábor két tagja provokálta. A lovagias tárgyalások folyamataiban vannak. Tehát a párbaj-ellenes mozgalom párbajokkal fog végződni.

Májusi strófák.

I.

Margitsziget.

Vén platánok árnyékában
Járok, járok elmerülten,
Es a sziget új tavaszban
Új pompára két körültem.

Üdvözöllek régi tölgyek,
Régi fény a régi nyárfán,
Visszatért az ifjuságok:
Csak a szívem marad árván!

Emlékeztek, amikor még
Az egekhez szállt a hála,
Mert még nincs híd, énnekem meg
Megvan minden hajmászála?!
Oh be szép volt, az utolsó
Hajó után holdas éjjel
Elbolyongni valakivel
A szigeten szerzeszéjjel!

Mint az Éden, halk a sziget,
Biztos éjjel szállt rá mélyen, —
Bátran sugtam valakinek:
„Nem jön senki, soh'se féljen!”

Haj, azóta más tavasz jött,
Van híd, nincs haj, — ah, bevallom,
Most mást sugok: „A híd felől
Jönnek, nagysád, — jönnek, hallom!...”

II.

Krisztinaváros.

Orgonának, gyöngyvirágnak
Mámorító illatárja,
Küzdvén számos nehézséggel
Budapestet átjárja.

Mégse zengek tavaszi dalt,
Noha immár volna rá juss,
Mert elvégre tagadhatlan,
Hogy beállt a szende május,

Ugy, mint az is, hogy mesésen
Kivirázkik május éjén
Csipkeróza tündérekertje
Elvárásolt szívem mélyén,

Hol a rózsá-lugasokra,
Liliumra, gyöngyikére
Ezer pompás szökőkútból
Hull rubinként szívem vére!

Nem ihlet meg mostan rózsá,
Se bérc, se völgy, se komor rom,
Egyáltalán nem érdekel.
Most a szívem! Csak az orrom.

Ó odavonz Buda felé, —
Ah, tudom már: heuréka,
Megérezlek vén Grájzlernek
Hires liba-apróléka!

All hát még az ős Grájzlernek
Régi háza, ős konyhája?!
M.

Ahány libát megsütött már,
Aunyi áldás szálljon rája!

Viszontlátunk a tett terén
Bósz hadastyán, — vagy másszóval:
Eszünk liba-aprólékot
Rizzszel avagy zöld borsóval.

Ah, szívemmel bolondoztam,
Mikor gyermek voltam, gyermek, —
Ma vigyázok: rendben legyen
Gyomrom és a melléktermek.

Minden búban üdvöt is lelez:
Ha ez veszve, az van nyerve. —
Megvan minden hangulatnak
Az örömről kellő szerve.

Ha a szívnek dörösege
Oda, oda, vége, vége, —
Beáll, mint új kormányforma:
A gyomornak bölcsesége.

Oh lemondás! Jártam én is
Fellegek közt nagy vitézem,
Mint sas, lestem a sasokra, —
Es most lent a libát nézem.

III.

Gellérthegy.

Sűrű gondok boronganak
Munkám napján, éjem álmán,
Enefélgva Alpesekeket
Rendelt nékem Müller Kálmán.

Enefélgva néha-napián
Fölmegek a Gellérthegyre,
De a gondok el nem múlnak,
Sőt szomorúbb leszek egyre.

Lent a Duna, fent az égbolt,
Csönd, amerre szemem ellát,
Hébe-hóba madárdalok
Utánozzák Lindh Marcellát, —

Lent meg, nagy ég, mennyi ház van,
Háziur is ugyanennyi, —
En csak lakom, lakom, lakom, —
Majd a sirban nem fáj semmi!

G-ly.

Milán szobra.

Milán király szobrára országos gyűjtést indított Szerbia, de oly kevés pénz gyűlt össze, hogy nem lesz a szoborból semmi.

Milán király valaha
Tillárom hajh!
Szerb földön király vala
Tillárom hajh!
A szobranje és a nép,
Ünnepeiték mindenkép
Tillárom hajh!

Oh, de fordult az idő,
Tillárom hajh!
A trónról lemondott ő,
Tillárom hajh!
Es éidegét nagy vigan,
Bécsben és Biarritzban,
Tillárom hajh!

Addig élt, amíg meghalt,
Tillárom hajh!
Ösmerük e régi dalt!
Tillárom hajh!
Es zokogott Szerbia,
Oda leghfebb fia.
Tillárom hajh!

Allítsunk szobrot neki!
Tillárom hajh!
Utou, rajta, gyűjteni!
Tillárom hajh!
Így határozott a nép,
De nem adott semmikép.
Tillárom hajh!

E kis vers morálja hát,
Tillárom hajh!
Múlassuk az éltet át,
Tillárom hajh!
Legyél koldus, vagy király,
Elte edtet a halál!
Tillárom hajh!

Pyrkelas bácsi.

— Jelenet. —

Pyrkelas herini tarár feltalált egy elektromos ágyut, mely két tonna súlyú löveget husz kilométernyire tud röpíteni.

A gyerekek: Mesélj még, nagyapó!
Az egyik fiú: Mondj még valamit!
Egy kis lány: Nagyapa, beszélj!
(Pyrkelas bácsi mosolyog.)

A gyerekek: Kérem, nagyapó! . . .
Pyrkelas: Na hát, ha ilyen szépen kértek, még elmondok egyetmást.

A gyerekek: Mondd! Mondd!
Pyrkelas bácsi: Hát bizony aztán kitaláltam még egy ágyut, amely még szebb, mint az előbbi. Képzeltetek ezer katonát egy oszomban. Ha ezzel az ágyuval rájuk lönök, mind az ezer szétmegy.

A gyerekek: Hova megy szét?
Pyrkelas bácsi: A pokolba. Szétmegy, ezt úgy értem, mint ahogy szétmegy egy tojás, amit az ember a földhöz vág.

A gyerekek: Ja ugy.
Pyrkelas bácsi (negédesen): Bizony, bizony.
A gyerekek: Es aztán?

Pyrkelas bácsi: Es aztán mindeniknek leszakad a keze meg a lába, szétiocosan a lejeskéje, megreped a tüdőcskéje, felhasad a gyomrocskája és összetörik a csontocskája.

A gyerekek (tapsikálva): Jaj de szép!
Pyrkelas bácsi: Ugy-e szép? A ti nagypapátok pedig híres feltaláló ezért. Kap szép érdeandretet a császár bácsitól!

A gyerekek (tisztellel): Óh!
Pyrkelas bácsi (élegetten): Bizony, bizony. Semmi se marad a katonákból. Es még ha maradna is belőlük valami, az se volna baj, mert a lövegecske meg van mérgezve és ha mást nem, egy kis vér-mérgezést mindig lehet kapni tőle. De erre már nem is kerül sor. Az összes katonákat lévő lövi.

A gyerekek: Mivé?
Pyrkelas bácsi: Lévé. Nem értitek? Nem foszlány, vagy gulyásbus vagy hasirozott hus lesz belőlük, hanem lé. Folyni fognak. Ugy kell utánuk telmosni a csatateret. Ugy-e szép?
A gyerekek: Szép!

Pyrkelas bácsi: Na most pedig menjetek aludni, mert már ámosak vagytok. Megérted a fennmaradtok.
(Lefekteti és gyöngéden betakarítja őket.)

Pyrkelas bácsi (miközben a legkisebbet áitgatja): Aludj, drágám. Hajcsi, hajcsi. lé lesz belőlük, jolyékony lé. Hu osi, bujcsi, édesem. Egy se marad élve, drágám, aludj drágám . . . ugy . . . ugy . . . hajcsi, hajcsi . . . szét fognak löyni . . .

(A kicsike elalszik.)

— o. —

FŐVÁROS.

(*) A reprezentáció. A múlt év júniusában szabályrendeletet hozott a főváros közgyűlése azoknak a hivatalos funkcióknak a díjazására, melyeket a fővárosi tisztviselők hivatalos kötelességükön kívül teljesítenek. A szabályrendeletet nagyjában jóváhagyta a belügyminisztérium, de kiöngása van az ellen, hogy a díjazásban a törvényhatósági bizottság tagjai is részesüljenek. Ez nem férne össze a bizottsági tagság tiszteletbeliségével. Ezenkívül még a következőket nyilatkoztatta ki a belügyminisztérium:

Kívánja a miniszter, hogy a díjak megállapításánál az alapvető törzstisztelethez semmiéle e pótlékot hozzá ne számítsanak. Egyesíteni kell az élelmező- és ügyeleti díjak szabályzatát; vagy pedig az ügyeleti díj helyett éjeli szolgálati díj elnevezést kell alkalmazni. Az utazó-napidíjak a következők lehetnek: a polgármesternek naponta 24 korona, az alpolgármesternek 18 korona; a 2000—4000 korona fizetéssel bíró alkalmazottaknak 10 korona; az 1400—2000 korona fizetésűeknek 7 korona; a díjnokoknak és 1400 koronájig terjedő fizetésűeknek 6 korona; altszetteknek 4 korona; szolgáknak 3 korona. A reprezentációs kiküldetések eseteiben a tanács szabja meg a díjat amely azonban a fontosabb említettapidíjakat másfélszeresen túl nem haladhatja. Utazásnál szolgát magával csak a polgármester, alpolgármester és arvaszéki elnök vihet. Az utazó-számlát, az igény elvesztésének terhe alatt, tizennégy napi idő eltelte előtt kell a polgármesternek bemutatni. Kétfogatu bérkocsit csak a polgármester, alpolgármester, tanácsos és a legalább is 5000 korona fizetéssel javadalmazott tisztviselő használhat; a többi csak egyfogatu bérkocsit igényelhet, kivéve, ha reprezentációs kiküldetése van.

A miniszter még több kisebb változtatást kíván s felhívja a főváros hatóságát, hogy az ekként módosított szabályrendelet-tervezetet küldje fel hozzá jóváhagyás végett.

(*) Adókvetés. A fővárosi adókvetés-bizottságok pénteken, e hó 9-én a következő helyrajzszámú házakban ültették az adókvételek III. osztályú keresetadó-javaslatát foglalkozó tagyainak: Az I. kerületben (Tabán) 746—760 hrszámig; a II. kerületben (Víziváros) 2486—2493 hrszámig; a IV. kerületben 225—263 hrszámig; a VIII. kerületben az első bizottság 5436—5462 hrszámig, a második bizottság 6371—6406 hrszámig; a X. kerületben 2207—2230 hrszámig.

SZÍNHÁZ, ZENE

Constantin abbé. A Nemzeti Színházban hossza pihentetés után ma Constantin abbé került színpadra. Ujháziak ebben bravuroz alkakítása van. A közönség még emlékezett rá, bár a darabot olyan régen nem adták, hogy csekélyebb emlékező tehetséggel elfelejtette volna. A közönség jó memóriájának köszönhető, hogy a mai repízirant szokatlanul nagy volt az érdeklődés. A színház egészen megtelt és ovációszóró taps harsant föl, amikor Ujházi az öreg abbé reverendájában megjelent a színpadon. Az abbé szerepe magában véve is kedves, de Ujházi még kedvesebbé, még vonzóbbá tudja tenni a maga meleg egyéniségével, rendkívül jóízű és ötletes játékkal. A szívesen tisztalelkű öreg papot, a jóságos vidéki plébánost, akinek a haja hófehér és a szíve olyan ártatlan, mint egy tízéves gyermeké: igazán mestertel vonásokkal karakterizálja. Egészen össze van törve, vénebb a koránál, amikor elbeszéli, hogy régi kegyurának a birtoka idegen kézre került és attól retteg, hogy Scottiné, a dögazdag amerikai nábob felesége, szívtelen, rideg nő, aki nem fog adakozni többé a szegényei javára és azonfejlő protestáns, eretnek asszony. És milyen öröm milyen boldog meglepetés amikor Scottiné a hugával, Settinával látogatást tesz a parochián és az öreg ur meg tudja, hogy mind a két amerikai asszony katolikus, mind a kettő nagyon bájos és adakozó természetű. Szinte husz évvel megifjodik a szemünk láttára. Csupa szolgálatkészség, csupa nyájaság lesz azonnal. Az öreg testiféreg mozog és az arc színe az első vídamságtól. Erezzi, hogy az aggyastán elborult lelkében kistüőt a nap. Ezt az átalakulást Ujházi a temperamentumának annyi gazdagságával és a természetes játéknak olyan művészetével csinálja, hogy megérdemli a legnagyobb dícséretet. Az apró, szelid komikumba csapó vonásokat is túl- és nélkül, élettől duzzadó igazsággal röjja össze; mindenütt következetes; szerepének a hangjából nem esik ki; igaz és természetes, amikor az Angelus szavára balkan imádkozik és utána mindjárt a rusztikus plébános gourmanderiájával ilhőrpint egy pohárka likórt; vagy amikor a vacsora végén elszunynyad és kedves zavarral ébred föl a két amerikai nő énekére. Szerepének a java, legkedvesebb és legjellemzőbb része az első felvonásban van. Ezt Ujházi tökéletesen kiaknázza. Később az alak gyönyörű, de Ujházi játéka mindvégig megmarad frissnek, érdekesnek, színekben gazdagnak. Tehetség és studium ritkán egyesül Ujházinál olyan igazán, harmonikusan, művészi mérséklettel, mint ebben a szerepben. Kevés színész érezeti úgy az egyszerű jóságot, a naiv kedélyt, az öreg kor szelid gráciáját, mint Ujházi ebben az alakban. Nem csoda, hogy a közönség a legnagyobb szeretettel halmozta rá tapsait és az első felvonás után nyolcszor hívta ki. Két gyönyörű babérkoszorút is kapott. Az egyiket Pámay Ilika küldte a „legkedvesebb mesternek.“ A másikat L. K. ezzel a följárással: „A legnagyobb abbénak.“ A mai repízirant új szereplők is voltak: Scottinét Lányosi Ilika, Bettinát Ligeti Juliska játszotta. A negyven millióval rendelkező amerikai nő föllépését briliánsságnak, társaságunk tónusát merészebbnek, biztosabbnak képzelhetjük; őszinte kedvességükben több szuverén fölény lappanghat, valami a nagy amerikai világ feletlenségéből és a roppant gazdagság tudatából. Az új szereplők finomabb, kedvesebb, naivabb tették a két nő alakot. Arra vetették a súlyt, hogy mennél több szívet és nőies gráciát mutassanak. Az amerikai is ilyenformán elmosódott a szerepükből, de így talán még jobban hozzáfértek a közönség szimpáthiájához.

Wright Gustin hangversenye. Őriási, előkelő közönség jelenlétében, a multkorinál is nagyobb sikerrel hangversenyzett ma délután Gustin Wright, az orgona kiváló művésze. Nagy művészetével ma is lebilincselte hallgatóit s a lélek legrejtettebb húrjait hozta rezgésre nemes és nagyszíltű játékkal. Ánítatos gyönyörrel hallgatta mindenki Guilmant csodaszép Bereusét és Dubois ritka finom, magasztos költeményét: In paradisum. A szubtilis számokat hozzájuk méltó előkelőséggel és tudással adta elő Wright, kit néhány más számban a Nemzeti Zenelészetenek a kisért nagy precizitással. Ritkán élvezhető gyönyörűséget okozott a hatalmas együttes s a legszebb har-

moniával olvadt össze a hangszerek sokasága az orgona fényes hangjával. A hangversenyen a kiváló amerikai kívül még Szentgyörgyi-Lenhossek Jozefin uró, Vidéki Odön hegedűművész és Krausz Gusztáv tanár működtek közre művészetükkel.

Alszegey Kálmán jubileuma. A magyar színezet egyik érdemes embere: Alszegey Kálmán, a M. Kir. Operaház főrendezője, május 16-án ünnepli az Operaháznál eltöltött működésének harmincadik évfordulóját. A jubileum iránt színészi és írói körökben elgaránt nagy érdeklődés mutatkozik, mert Alszegey egyike a legnépszerűbb embereknek a magyar színházi világban. Ez az ünnepe már azért is érdekes, mert Alszegey csak igen kevesdemagával van azok között, akik az Operának egyhuzamban 30 év óta tagjai. Az ő rendezői működése mindig európai színvonalon áll és különös gondot fordít a magyar daraboknak hatásos, szép kiállítására és gondos rendezésére. Alszegey teljesen fiatal korában került az akkor még a Nemzeti színpadán játszó Operához és működése alatt több mint 80 operát rendezett önállóan. Midőn a színházhoz került, akkor végezte el katonai szolgálatát, de a tiszt rangot csak nagysokára kapta meg, mert akkoriban még nem tartották tisztbeli illonek a színészkedést. Valóságos katonai figyelem uralkodik ma is az Operaház színpadán, minden rendezésében meglátszik a katonai energia. A jubileum május 16-án lesz és egy szűkebbkörű bizottság most dolgozik az ünnepes műsorának megállapításán.

A Fedóra bemutatója. A m. kir. Opera még erre az évadra tervezte Umberto Brunnonak Fedóra című új dalművét. A dalmű szereposztása a következő lesz:

Fedóra — Krammer Teréz, Olga — Szoyer Ilonka, Dimitri — Váradi Margit, Ipanoff — Burrián Károly, De Sirieux — Beck Vilmos, Orvos — Szenárdi Lajos, Rouvel — Mihályi Ferenc, Rendőrök — Kornai, Cirillo — Hegedűs.

A dalműben Dalnokai, Váradi, Strósz, Gábor stb. kisebb szerepeket énekelnek. Fedorát Mader igazgató tanítja és fogja dirigálni.

Az Őrnagy ur első délutáni előadása. A Vígyszínházban holnap, áldozó esütőörökön, két előadás lesz és mindkettőben Mars és Kezdi szenzációs sikerű bohózatát, az Őrnagy urat játszzák. A darab iránt akkora az érdeklődés, hogy az igazgatóság a jövő vasárnap is kétszer adja. Alkaima nyílik tehát a délutáni előadások közönségének is, hogy a mulatságos ujdonsággal sikere teljében megismerkedhessék. A délutáni előadásokon is Hegedűs Gyula játszsa a címszerepet és Pauletet Varsányi Irén adja, aki művészi előadásával a Rózsabimbó és a méh románcát olyannyira népszerűvé tette. A románc szövegét a Magyar Színpad közli.

Népszínház. A Népszínház legközelebbi ujdonságainak próbái párhuzamosan folynak. Az egyik ujdonság Gécy Istvának A régi szerető című hortobágyi idvllie, mely a Porzolt-éle népszínműpályázaton dícséretet nyert a másik Farago Jenő és Markus Géza kínai tárgyú látványos színműve, amely Jules Verneek Egy kínai viszontagságai Kínában című regénye után készült. A látványos színmű nagyszabású kiállításán is serényen dolgoznak már a Népszínház műhelyeiben.

Hírek a Magyar Színházról. A holnap, esütőörök délutánra hirdetett Fífn előadása közbejött technikai akadályok folytán elmarad s a Magyar Színházban holnap csakis esti előadást tartanak, amikor is a Herkules munkái kerül színpadra. A délutáni előadás már megváltott jegyeit a színház pénztára holnap estig visszaváltja. A Magyar Színház heti műsora egyszerűsödött annyiban meg is változik, hogy pénteken a hirdett Fífn helyett Miss Madge Perry vendégföllépésével a New York szépe kerül színpadra. A karaszemélyzet jutalmjátéka iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul s tömegesen vásárolják a vasárnap délutáni előadás jegyeit. A jötekönyve előadás keretében Szoyer Ilonka és Fedák Sári több új nagyhatású betétet is fog énekelni.

Miss Madge Perry újabb fellépése. Miss Madge Perryt, aki a mult héten nagy sikerrel vendég-szerelt a bécsi An der Wien színházban a Magyar Színház igazgatósága rábirta, hogy mielőtt külföldi körutjára indul néhány estén újabb föllépjen a Magyar Színházban, ahol tudvalegőleg ritka nagy sikerrel mutatkozott be a közönségnek. Pénteken és szombatra tüzte ki az igazgatóság Miss Madge Perry fellépéseit, s az új művésznő ezáltal is a New York szépe címszerepét fogja játszani, amelyben előző fellépésén nagyon tetszett. A népszerű operette e két előadásán Fífi szerepét Ledovsky Gizella fogja játszani, Kitti szerepe Tomcsányi Russi kezében lesz.

Suppé szubrett-utóháza. Suppének, az elhunyt, hírneves operett szerzőnek, egy unokája, Suppé Klára, az operett színpadra lép. Suppé kisasszony, aki most fejte be tanulmányait, a szubrettszerepkörre készült és legközelebb teszi meg első színpadi kísérletét egy kisebb osztrák színpadon.

A Magyar Színház bemutatója. A szíveitől forrássá bemutatóját az igazgatóság véglegesen a jövő hét kedde ére, e hónap 13-ikára tüzte ki. A vídám-meséjű darabnak egyik érdekessége lesz az székesz-sziós öltözeti női újságíró szereplése s az a komikus párbaj, amelyet a darab egyik szereplője (Ráthonyi) egy oroszánál viv. Több igen hatásos táncosmánya van a darabban, amely Fedák Sárinak alkalmat ad pompás öltözködés bemutatására is. A keddi bemutató jegyei a színház pénztáránál s a Bárd-óg zeneműkereskedésében már kaphatók.

Uránia Színház. Pénteken adják huszonötödösöt A Sport-ot az Urániában. Alig egy hónap alatt érte meg ez a lényeg kiállítású darab jubileumát. Az ünnepi alkalomból A Sport szenzációs lörszeny-műsöket még egy ujjal szerzik meg, amely immár a darabnak harminchatodik mozgóképe lesz. Rendes helyáron és elővételi ár nélkül az összes estekre jegy kapható az Uránia pénztáránál.

A szegei társulat fúnel sikere. Fiuméből írják nekünk: A szegei színtársulat állandó ünneplés tárgya. Az operett után a drámai személyzetnek is kijutott az ünnepeletésből. Tegnap mutatkozott be Niobeban a vígjátéki személyzet. A színházat zsufolá-ság meglöltötte a közönség — az olaszok magyarázó szöveggel a kezükben — és sokat tapsolta a szereplőket, különösen Hettyei Arankát, Mészáros Gizit, Horváth Paulát, Kiss Irént és Mezei Pétert. A nő szereplők sok virágot kaptak. Nagy előszeretettel viseltek az olaszok a népszínműve iránt. Legutóbb a Csókás került színpadra, melyben minden énekszámot megismételtettek.

Fővárosi Nyári Színház. A budai színtörökben holnap, esütőörökön két előadás lesz: Délután 8 órakor félhétórakkal A piros bugyellárst adják, a főszerepekben F. Káay Lujzával, Könyvivel, Mihályival, Bartossal, Sziklával, Ferenczivel és Lszóval. Este 7/8 órakor Herzog Ferenc Ocskay brigádosa kerül színpadra. A címszerepet Thury Elemér, Tisza Ionát Fáy Flóra játsza; a többi szerepeket Ruby Erzs, Bartos Réthay, Baghy, Sziklay, Ferenczi és Körmeny játszzák. Az Ocskay brigádosa budai előadása iránt mindenfelől nagy az érdeklődés. Krecsányi nagy ambícióval rendezi a darabot.

Magyar művésznő sikere külföldön. A berlini porosz királyi Operaház színpadán kedden este egy fiatal budapesti művésznő aratot nagy sikert. Szamek Elza, Merli Quirino, a kitűnő énekdagógus tanítványa, Carmen címszerepében mutatkozott be a berlini közönségnek és a kisasszony, aki ugyszólván énekmestere tanteremből lépett ki rögtön a világvárosi közönség elé, énekeivel és játékkal egyaránt kellett feltűnést. A kisasszony további fejlődése elé a legnagyobb várakozással tekintünk.

Aradi Nemzeti Színház. Aradi tudósítók írja: Igazi lelkes melegséggel ígatta be tegnap Zilahi Gyulát az aradi közönség, színtársulata élére, ugysz mint színművészt. A király házasodni Kis Koppai szerepében lépett fel, mely egyike annyi sok jó alakításnak. A színház öbös nőzotere a művészigazgató telépésére színtülig megtelt a legelőkelőbb közönséggel, mely Zilahit hosszantartó tapsai üdvözöltte megjelensékor. Az est azután valóságos láncolata volt a kihívásoknak és lényeges ünneplése Zilahinak, ki ismert művészetével egyszerre meghódította az ottani közönséget is. Mellette igen jó estét volt F. Csibaházy Etelnek, Gazdy Arankának, Ternyei Lajosnak és Csiky Lászlónak.

Egy orosz opera Londonban. Londonban legközelebb egy Philpito-Dia című dalmű kerül bemutatásra, melynek s erzője egy ifjú orosz komponista: Minkovszky. A fiatal szerző Csajkovszkynak, a világhírű orosz zeneszerzőnek volt a tanítványa és 1872-ben Odesszában született. Egyik dalművével, A bayadezi csempészekkel, már óriási sikerei voltak Amerikában. A Philpito-Dia szövegkönyvét Dunham Curtis, a New-York Journal zenekritikusa írta.

A Scala évada. A milánói Scala befejezte idei, nehezen fenntartott évadját. Összesen hatvannegy előadás volt. Színekrültek a Trubador, Germánia (Franchetti operája), Jancsi és Juliska, Linda, a Walkür és az Euryanthe című dalművek.

Arnoldson Sigrid Párisban. Arnoldson Sigrid, az ismert „svéd ocsagyány“, aki most a párisi Opera Comique vendége, a legzajosabb sikert aratta első fellépésével Mignonban. A színház a legelőkelőbb közönséggel volt tele, mely valósággal ünnepte a kiváló énekművésznőt.

Maupassant a színpadon. A párisi Antoineszínházban tegnap tartották meg a föpróbáját a Boule de Sny című színműnek, mely Guy de Maupassant hasonló című novellája után készült. A darabnak, mely Metemer munkája, után sikere volt.

Operaelőadás a Telefon Hírdőzőben. A Telefon Hírdőző — ma áldozó-esütőörökön — esti szórakozásul a nagy, kir. Operaház előadását fogja követíteni az előzetők lakására. Előadásra kerül a Carmen, Bizet operája, a címszerepben Prevosti Franceschina vendégföllépésével. Az operakövetítés a Telefon Hírdőzőben keresztül a legbiztosabban élvezhető, s így mindazok, akik a klasszikus zenét szeretik, kellemes időtöltést találhatnak az Opera e előadásának a Hírdőzőben keresztül való meghallgatásánál. Az opera követítése után 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Elite- és az Emke-kavéházól közvetít a Telefon Hírdőző.

MŰVÉSZET.

□ **A turini nemzetközi iparművészeti kiállítás.** Turinban szombaton délelőtt tíz órakor nyílik meg a nemzetközi iparművészeti kiállítás. A kiállítást Viktor Emánuel olasz király nyitja meg, a királyi család tagjainak és az összes nemzetek képviselőinek jelenlétében. Magyarország részéről Radács Jenő miniszteri tanácsos, az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatója ma utazott a kiállítás megnyitására Turinba. Az ő asz király a kiállítást az ünnepélyek csarnokában fogja megnyitni.

□ **Kitüntetett művészek.** Az Eszterházy- és a Ráth-díj pályabírója ma este tartotta döntő ülését a városi Műcsarnokban. Az Eszterházy-díjat a bíróság Hary Gyula festőművésznek, a Ráth-díjat pedig Boruth Andor festőművésznek ítélte oda.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Az Akadémia nagyhete.** A Magyar Tudományos Akadémia ma délután báró Eötvös Loránd elnöklésével nagygyűlést tartott, amelyen Szily Kálmán főtitkár bemutatta az osztályok jelentéseit a járt pályázatokról és a bírdendő jutalmakról. A zárt pályázatok jellegét erre lebontották. Kíönt, hogy Réka gyászja című elbeszélő-köteménynek, melyet a bírálók különös dícsérettel ajánlottak a Nádasy-jutalomra, Regöcsy-Ezner Győző, székesfejérvári irodalomtanár a szerzője. A Gove-díjjal kitüntetett mű szerzője: Jászky Oszkár irodalmiszerkesztési miniszteri fogalmazó. Az Ipolyi-jutalom nyertesé (Magyar kódexek forrásai) Farga Damján cisztercita tanár Egerben. A Semsey-féle nemzetgazdasági második-díjat Mihófer Sándor (Kecskeméti) nyerte meg.

Ezután megállapították a vasárnapi közlés programját, mely a következő:

1. **Einöki megnyitó beszéd,** gróf Kun Géza akadémiai másodelnöktől.
  2. **Jelentés az Akadémia 1901. évi munkásságáról.** Szily Kálmán főtitkártól.
  3. **Hollán Ernő igazgatósági és tiszteletbeli tag emlékezete** Liphay Sándor rendes tagról.
  4. **Az ősi szellem,** Kozma Andor levelező tagtól.
- Elhatározta a nagygyűlés, hogy Tisza Kálmán arcképét felüggeszti a képes terembe.
- Végül Szily Kálmán főtitkár bemutatta Semsey Andornak az Akadémiához intézett levelét amelyet a nagygyűlés hálás köszönettel vett tudomásul.
- **Erdő.** Most jelent meg Wlassics Tibor író szerkesztésében az Erdő című ezetemi hetilapnak 9-ik száma. A tartalmas lap előfizetési ára 12 korona. Megrendelhető a lap kiadóhivatalában, VII., Sip-utca 24. sz.

Semsey Andor alapítványa.

Budapest, május 7.

A magyar tudományos világnak, a művelt közönségnek lelkesedése üdvözölte Semsey Andort, a nagynevű maecenást, amikor tizenkét évvel ezelőtt megvette kétszázézer koronás alapítványát magyar tudományos kézikönyveknek pályázat útján való megjutalmazására. Azóta a pályázat kétszer is kiíratott, de mind a kétszer meddő maradt. E sajnálatos eredmény okaival ismételten foglalkozott a sajtó is, az Akadémia is restelkedni kezdett miatta, de a balsiker legjobban bántotta Semsey Andort, akinek ily fejedelmi áldozatkészség mellett is esalódnia kellett a magyar tudományos irodalomhoz fűzött reményeiben. De a nemeslelkű maecenást ez az eredménytelenség sem csüggesztette el, sőt mint alábbi levelében olvassuk, újabb huszoneg ezer koronát áldoz a magyar tudomány felvirágoztatására érdekében. Együttal rendelkezik alapítványának további sorsáról. Levele, amelyet a tudományos Akadémiához intézett, így hangzik:

Tekintetes Akadémia! Midőn ezelőtt körülbelül tizenkét évvel kétszázézer koronát adományoztam az Akadémiának azért, hogy ez összegből a magyar vonatkozású legfontosabb tudományos-zakok kézikönyveit pályázat útján jutalmaztassanak, azon cél lebegett előttem, hogy ezzel a magyar tudományos irodalom felvirágoztatása elő fog segíteni. Kétszer meddő volt az eredmény, aminek alapján kételkedem, hogy ez uton a cél elérhető legyen.

Kérem ennél fogva a t. Akadémiát, bocsátana ki e jutalmak ügyében ily értelmű következő felhívást:

„A Magyar Tudományos Akadémia felhívja mindazokat, kik a Semsey-jutalmak egyikére vagy másikára, a kérdések eddigi szűvegezése alapján, 1907. szeptember 30. határidővel pályázni szándékoznak, sziveskedjenek a pályamunka részletes tervezetét és mutatónyul legalább három nyomtatott ívnyi részletet, névtelenül és idegen kézzel írva, folyó

évi december hó 31-ig a Magyar Tudományos Akadémia főtitkári hivatalához azzal a kijelentéssel be- küldeni, hogy erre és erre a kérdésre pályázni óhajtok.

Amely pályakérdésre ilyenmü jelentkezés vagy egyáltalában nem érkezik be vagy pedig a jelentkezéshez csatolt tervezet és mutatónyul kedvező sikerre nem nyújt kiállítást, az Akadémia erre a kérdésre nem ismétli többé az eddigi pályázatot.”

Az ekként szabadabb való pályadíjak összegét végleges alapítványképen az Akadémia rendelkezésére bocsátom a következő módokat mellett:

Az összeg az Akadémia birtokába megy át és mint önálló alapítvány kezelendő. Az alapítvány évi kamatai nagyobb szabású és költésesebb tudományos és irodalmi munkálatokra fordítandók, amelyeket az el- nökök és titkárok bizottsága állapít meg. Kezdetül (1903-tól fogva) kivánám, hogy ezen összeg az *Alföld geophisikai viszonyainak földterítésére fordítására*, azon módszerek segítségével, amelyekkel báró Eötvös Loránd a tudományt gazdagította. Hogy azonban a ka- matok e leforgalása tulságosan soká ne tartson, hogy másrészt e nagyszabású vizsgálat mielőbb befejeztessék, hajlandó vagyok, ha az Akadémia a maga részéről is elogadja alapítványomat, az e vizsgálatok megkezdésére és a hozzájuk szükséges tudományos eszközök beszerzésére még *huszoneg ezer (25.000) koronát* áldozni.

Meg vagyok győződve, hogy ily módon Ma- gyarországnak egy elsőrangú tudományos kérdés megoldásában vezérszerep jut és azért reményem, hogy az Akadémia beleegyezésével szintén hozzájárul e terv megvalósításához.

Budapest, 1902. április 26-án.

Kiváló tisztelettel

Semsey Andor,

tiszteletli és igazgatósági tag.

SPORT.

• **Budapesti lövészversenyek.** A harmadik nap programja is elég változatos és élénk, különösen érdekes a *Wenckheim memorial* és az *Asszonygyalog-díja*, melyben urlovasok lovagolnak. A nevezések kitünően sikerültek s bizonyára akad szenzációk meglepetés is. Jelejtjeink:

- I. Patron — Pompadour.
- II. Springer ist. — Baratore.
- III. Pest — Geisost.
- IV. Don Diego — Sarkantyú.
- V. Königsweiser ist. — Serenad.
- VI. Hajdu — Coppelmeister.
- VII. Marathon — Diadal.

• **Kerekpár- és motor-verseny.** Az Olympia sport-egyesület által rendezett kerekpár- és motor- versenyek ma este 8 órakor kezdődtek a millenniumis versenypályán. Csak kevésszámú közönség volt jelen a kissé gyéren világított pályán s a hatalmas ivlámpák sokasága dacára is sok időbe került, míg a nézők, úgy a hogy, meg tudták különböztetni a versenyzőket. A verseny egyébiránt a rendes lefolyású volt, csak- hogy kissé sokáig tartott, úgy, hogy az egyórás mér- kőzést alig néhányan nézték végig. Legőbb diát a svájci Käeser vitte el, aki ezen a téren professzionista s az amerikai versenyeken is részt vett, azonban az egyórás versenyt általában meglepetésre a budapesti Löwy nyerte meg. A versenyek részletes eredménye a következő:

Megnyitó-verseny. I. Käeser. II. Löwy. III. Possert. Junior verseny. I. Szabó. II. Raifusz. III. Do- lezzsal. *Tavaszi díj. Előfutamonok.* Győztek: Püspöki, Vadas. Gyulai. Herceg. Possert, Käeser. Premier. *Tavaszi díj. Keményfutamon.* Possert, Katzer, Löwy. Simó. *Semor verseny.* I. Toskovits, II. Genuszi. III. Ruhland. *Térelőny verseny.* I. Käeser (seratoh), II. Gyulai (40 m. előny), III. Püspöki (50 m. előny). *Egyórás verseny.* I. Löwy, II. Käeser, III. Gyulai.

• **Az agancskiállítás.** Az agancskiállítás az előkelő világ nagy érdeklődésének tárgya. Nap-nap után legelső vadászok a lovároshasználó udvari méltóságok a diplomáciai, politikai és sport előkelő- ségi tömegesen látogattak s nem győzik bámulni a szebbnél-szebb trocákat, amelyekhez hasonlók ma már nincsenek egész Európában. A kiállítás, melyre Frigyes és József Agost hercegek, valamint Kóburg Filipp herceg pompás uszteletdíjakat adtak, naponkint reggel 9 órától esti 6 óráig meglekinthető a Royal- szálló I. emeleti termében.

• **A budapesti lövészversenyek eredményét** mind- azok, akik nem menettek ki a versenyterre, a Telefon Hir- mondó útján tudhatják meg leghamarabb, mert a Hirmondó két futamonkint, az egyes versenyek lefutása után azonnal részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A lövészversenyek felolvasására kétszeres nádjellel hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Nyíltér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógyszer rendelkezik alkalmas kószvény, anéma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmakkal, súlyos ideg-, vér- és borbajokkal. Bizton védeni az elhízás és elcsúsztat ellen. 14 év óta ki- lés próbálva fe most évtente ezre meg százaltos gyógyulást szelnek be.

E gyógyszer megalkotójának és egyedül képviselőjének Dr. KOVACS J. egyet. orvosnak (Hemopata) rendelőintézte van Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—11-ig és 3—6-ig. Díjazott leveleire válaszol. Betegeket intézetben kívüli is kezel. — Néház betegnek legbiztosabb gyógyszeréje.

IZZADTSÁGTOL

Kipállított testrészek, lábak és hónalj alatti, valamint víz- ketegéggel előforduló bőrkeményed, ótvár, sömör ellen támasztás hatáson az

Ereányi-féle „Ichtiol-Salicyl”

néhány este bedörzsölje az illető testrészt. Teljesen ártalmat- lan! Jókültség mellett. Széküldi 3 koronáért utasítvány. Ereányi gyógyszerész, Szabadkai utca. Főosztály: Farkas József, Király-utca 12. Egeri gyógyszer, Váci-körút 17.

Becsés vevőinknek szives tudomá- sára adjuk, hogy eredeti angol (Tailor Made) leányi Costume és fel- öltöket 3—13 évesig. Legjobb férfi- szabó kidolgozásban, mint kiváló udjónaságot, ezental raktáron tar- tunk.

The English Clothing Company
Koch Testvérek
férfi-, fiu- és gyermekruha áruház
Károly-körút 26.

Dr. FABINYI J.

specialista — volt kórházi szakorvos.
rendel nemi betegségek ellen
előlelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körút 12. félelemlet.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomásra adni, hogy az eddig Haas Rezső (Röser-bazár) cég alatt fennállott

szűcsáru-üzletet és megóvó-intézetet lényegesen nagyobbítva és a legmodernebb igényeknek meg- felelően berendezve

Haas Rezső és Glück

cég alatt
V. Fűrdő-utca 1. sz. (Dorottya-u. sarok) alatt megnyitottunk.

Kérjük a n. é. közönséget új vállalatunkat b. pártfo- gásával kitüntetni, mit mindenkor lelkisimertes és pontos kiszolgálás által igazolni fogunk. Kiváló tisztelettel
Haas Rezső és Glück.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztos-tó-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgató-ság:
Budapest, IV., Károly-körút 26.

A Fővárosi takarékpénztár m. szövetkezet

Keresepesi-ut 40. sz.
Kölcsönt nyújt kereskedőknek, iparosoknak stb. 8—6 havi ke- lövítés vagy havi befizetés alapján. Erdő- papírozza, állami vagy városi kövteleseket engedélyeztetésére. Kereskedőknek tárcsáitell.

VIZGYÓGYINTÉZET.

Külön ural- és nő-osztályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hideg-melleggyógykezelés, villamos áramterápia, masszázs, gyógytorna, napfürdő, éjszakai fürdés, állandó orvosi felügyelet. Prospektus ingyen küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapestben.

Külön értesítés helyett!

Ozv. Pollak Bernátné Wahrmann Anália, dr. Wahrmann Zsigmond és neje Raab Emma úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett testvérük,

Wahrmann József

f. hó 6-án éjjel, rövid szenvedés után élete 58. évében jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemeit f. hó 8-án d. u. 3 órakor fogjuk a gyász-házból (VI. Gyár-utca 7.) az új izr. sirkertbe örök nyugalomra kísérni.

Budapest, 1902. május hó 7.

(Az e rovat alatt közlőteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Uj bírák.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király **Hudás József** zalaegerszegi járásbíró-ság albirót az alsólendvai járásbíró-sághoz járásbíróvá, **Reitner János** érekujuvári járásbíró-sági és **Érdéky Jenő** kassai törvényszéki aljegyzőt a privigei, **Gregor Kálmán** beszercebanyai törvényszéki aljegyzőt a nyitrai és **Sinkovics János** pécsi törvényszéki aljegyzőt a körösbányai járásbíró-sághoz albirákká nevezte ki.

§§ **A király-utcai dráma.** Megirtuk a napokban, hogy **Róth Dávid** 85 éves magánzó fiát, **Róth Kálmán** fogtechnikus két-lévessel súlyosan megsebesítette, azután önmagát is löbellette. Tettének indoka az volt, hogy fia megőrült és az aggyasztán nem tudta elviselni ezt a csapást. Az aggyasztán időközben magához tért, sőt gyógyultóléban van. A szerencsétlen elmebeteg fiatalember is lábadozik veszedelmes tejszeiből. Az ügyesség megindította **Róth Dávid** ellen az eljárást. A már majdnem teljesen meggyógyult öreg embert ma az ügyesség megkeresésére letartóztaták és nemsokára esküdtbíró-ság elé állítják. **Róth Dávid** védőjeül dr. **Erdélyi Vilmos** ügyvédet nevezte meg, aki a vádlatához felebbezett, s kérte, hogy bocssásk **Róth Dávidot** ideiglenesen szabadon.

§§ **Bíró és ügyvéd.** Ismeretes az a rágalmazási bűnpör, amely dr. **Pap Zoltán** ügyvéd országgyűlési képviselő ellen folyt a budapesti büntetőtörvényszék-nél. Dr. **Pap Zoltán** ugyanis a mult év folyamán egy beadványt intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben **Muráth Sándor** décsi kir. járásbíróról és dr. **Daday Ferenc** kir. abiról azt állította, hogy az előbbi a magánjog szentsége ellen a hivatalos hatalom tudatában jogtalanul cselekszik, utóbbi ezt elősegíti és mindkettő hivatalos állását mások jogainak kijáratására fordítja, hallatlan garázdálkodást és basáskodást visz véghez. E beadvány megírására dr. **Pap Zoltán** az indította, hogy apósának **Horváth József**nek birtokát **Muráth Sándor** járásbíró megháborította, s a sommás visszahelyezés perben — szerinte — dr. **Daday Ferenc** eljárásbíró nem járt el pártatlanul, miért is apósának érdekeit veszélyeztetve látta. A büntető törvényszék az igazságügyminiszter behatalmazása után vizsgálatot indított dr. **Pap Zoltán** ellen rágalmazás vétségért s a vádatánács vád alá is helyezte. A törvényszék **Bakonyi** bíró elnökele alatt ma tárgyalta folytatásig ezt az ügyet. A mai tárgyalásra a törvényszék elrendelte a beszerzését annak a tagosítási vázrajznak, melyet **Muráth Sándor** járásbíró a **Horváth József** elleni perben annak az igazolására használt fel, hogy az az erdőterület, ahol ő fát vágatott, csakugyan az ő s nem **Horváth** tulajdonát képezte. A bíróság megtekintette e vázrajzot s összehasonlítva a telekkönyvi térképekkel, lényeges különbségeket és eltéréseket talált közöttük. Ezzel a

bizonyítási eljárást befejezték s **Böhm** királyi ügyész terjesztette elő vádját, majd dr. **Török Sándor**, **Pap Zoltán** védője mondta el vébeszédét, amelyben azt vitatta, hogy dr. **Pap Zoltán** jogos védelembe járt el, mert apósa vagyona ellen intézett támadás elhárítására használta a feljelentést s ezért felemlést kért. A törvényszék bűnösnek mondta ki dr. **Pap Zoltán** egy rendbeli hivatalból üldözendő nyilvános rágalmazás vétségében s ezért őt 100 korona fő és 20 korona mellékpénzbüntetésre ítélte.

VIDÉK.

— **(Pozsony város)** közgyűlése elhatározta, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak az új népszámlálás eredményéhez képest leendő szaporítására a szükséges előmunkákat fogatosítja. A szaporítást csak harmadfél év múlva az általános választásoknál fogják végrehajtani. A városi képviselők száma 64-gyel fog szaporodni, akiknek fele virnista. A közgyűlés továbbá a **Ferenc József**-hid alatt feltöltött parterreléből 1860 négyzetöget ingyen átengedett az építendő új vátház cégjára.

— **(Veszprémmegye)** törvényhatósági bizottsága a napokban tartotta tavaszi közgyűlést Veszprémben **Fenyvessy Ferenc** főispán elnökele alatt, rendkívül nagy érdeklődés mellett. Naprend előtt **Fenyvessy Ferenc** főispán lendületes beszédben emlékeztetett meg **Tisza Kálmán** és **Horváth Sándor** elhunytáról, akiknek emléket a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta. Az alispáni jelentés tudomásulvétele után nagy érdeklődés mellett ejtettek meg a választást az üresedésben lévő **deveseri főszerbírói** állásra, amelyre 25 szoblétséggel **Huszár József** megyei aljegyzőt választották meg **Kerényi Andor** árvászei bírókkal szemben. Az így megüresedett aljegyzői állásokra fokozatos előléptetés útján dr. **Bibó** királyi, dr. **Horváth** lajost és **Kezser** Imrét választották meg.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár Amerikában.

New-York, május 7. **Roosevelt** elnök meg fogja hívni **Vilmos** császárt az 1904-ben Chicagóban tartandó olimpiai játékokra.

Osztrák iparosok kongresszusa.

Salzburg, május 7. A ma délután itt tartott iparos-kongresszus, melyre számos kiváló iparos jelent meg Salzburgban Felső-Ausztriából, Stájerországból, a következő határozatot fogadta el: Az osztrák iparosok szövetségének ma Salzburgban tartott vándorgyűlése legmélyebb sajnálkozással fejezi ki a főt, hogy a két kormányznak az autonóm vámtári-ára vonatkozó tárgyalásaiban oly vonatott tempóban haladnak, hogy meghíúsították azt, hogy az iparosok arra kérjék a parlamentni tárgyalások megkezdése előtt idejelőkorán állást foglalhaszanak. Tekintettel a sajátok sokfiéle, ellenmondás nélkül maradt híreire, amelyek a magyar kormány tulzott agrár követeléseire vonatkoznak, a gyűlés azt a váratokozást fejezi ki hogy az osztrák kormány különösen a nyersanyag-vámok behozatalára vonatkozó követeléssel szemben a leghatározottabb ellenállást fogja kifejteni, tekintettel arra hogy ily vámok az ipar fejlődését megbénítanák és minden kivételt lehetetlenné tennének az illető produktumokban. A gyűlés elvárja a népképviselőktől, hogy Magyarországával vámtám- és kereskedelmi szövetséghez csak akkor járul hozzá, ha határozott biztosítékokat nyújtanak az iránt, hogy intézkedéseit lojalisan fogják kezelni. Különösen remél az ipar oly intézkedéseket, melyek által a magyar iparnak az osztrák fogyasztás kárára való egyoldalú kedvezményezését megakadályozzák. Ha ilyen, az osztrák ipar érdekeit nem megfelelő figyelembe vevő kiegyezés volna létrehozható, úgy az osztrák ipar inkább azt kívánja, hogy a tiszta elvadás azonnal megtörténjen és Ausztria önállóan gondoskodjék magáról.

A svéd király Párisban.

Páris, május 7. A svéd király látogatást tett **Loubet** elnöknek az Élyséeben, ahol katonai tisztelgéssel fogadták. Félóra szives társalgás után a király azt az óhaját nyilvánította, hogy **Loubet** elnök nejét üdvözölhesse. **Loubet** elnök csakhamar visszaadta a király látogatását, akiknek tiszteletre holnap ebéddet ad.

Kancellárság: Oroszországban.

Pétóvár, május 7. Még egyre tartja magát az a hír, hogy gróf **Lebedeff** külügyminiszter lemond és utódja **Alexjev** tengernagy lesz, aki nemrég tért vissza **Khinából**.

Lengyel-vita Berlinben.

Berlin, május 7. A porosz képviselőház mai ülésén **Faltis** (centrum) meginterpellálta a kormányt egy nyrbniki gyűlés tárgyában, amelyet a lengyel nyelv használata miatt feloszlattak. **Hammerstein** mi-

nister elismeri, hogy a tárgyalás nyelve nem lehet ok valamely gyűlés feloszlására és közli, hogy a nyrbniki rendőrségnek ilyen értelmű utasítást küldött. **Doroch** azt mondja, hogy a lengyelek beérhetik azzal, hogy a kormány sajnálja annak a gyűlésnek a feloszlását. **Miscerchi** (lengyel) a kormányt a lengyelekkel szemben való magatartását bírálja. **Limburg-Stürum** azt mondja, hogy a kormányt szabad kezlet kell hagyni a lengyelekkel való bánás tekintetében. **Daspach** (centrum) intézkedéseket kíván a végre, hogy az alárendelt közegek ne vétsenek még gyakrabban a gyűlekezési jog ellen. **Zedtwitz** felszólítja a kormányt, hogy a németiség védelmére irányuló törekvéseiben ne ingattassa meg magát.

Az urakházában a kötségyeltes tárgyalása során **Radziwiłł** herceg helytelenítette a kormányt a lengyelekkel szemben való eljárását, különösen iskolagyűlekekben. **Stadt** közoktatásügyi miniszter azt válasszolja, hogy a lengyel agitáció az iskolákra is kiterjeszkedik. Még ma is létezik egy lengyel alap, amely arra van szánva, hogy előkészítse a bosszu napját Poroszországgal ellen. A lengyel agitációnak sikerült az egész civilizált világ közvéleményét félrevezetnie, de reméli, hogy nemsokára külföldön is diadalra fog jutni az igazság. A lengyel nemzetiségi agitáció egészen leplezetlenül dolgozik és a kormányt szembe kell szállnia vele, ahol csak lehetséges.

Kréta.

Páris, május 7. A Havas-ügynökség jelenti Athénből: Kréta összes polgármesterei a királyhoz nevenapja alkalmából táviratokat intéztek, amelyekben kifejezik óhajukat, hogy Krétát Görögországgal egyesítsék. A király továbbá egy különösen sziveshangu üdvözlő táviratot kapott a montenegrói tejedelemtől. A királyi család holnap visszatér Athénbe.

A portugál zavarok.

Berlin, május 7. Lissabonból jelentik, hogy Coimbraiban és Oportóban a helyzet nagyon veszedelmes. Coimbraiban véres utcai harc volt. A diákság és a lázadók a berrikádokról kőzortot zúdítottak a rendőrökre és esendőrökre, akik szörizet adtak. A zondulók a közjáráságot égették. A katonaság nem akart a lázadókra löni s úgy helyreállott a rend. Az egyetem bezárására a diákság azzal felelt, hogy a rektort egy trágya-kocsi elébe fogja, végighajszolja a városban keresztül s aztán egy istállóba zárta.

Oportóban a 6. gyalogezredet sürgősen feloszlatták és lefegyverezték, mert a katonaság a tisztekekkel együtt a lázadók pártjára állott.

Madrid, május 7. Az Imporjal tekintettel a Portugáliában életbeléptetett szigorú táviratoenzurára, külön szolgálót rendezett be a portugál határon. A lap azt mondja, hogy az ország telháborodása a pénzügyi intézkedések leett óriási, és hozzátesszi, hogy tisztességtelen üzletekről beszélnek. A portugál képviselőházban a kormány egy interpellációra válaszul, kijelentette, hogy a coimbrai egyetemet a vizsgáig nem szándékozik újból megnyitni.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, május 7. Magyar koronajáradékban az üzlet ma a magyar konverzió kedvező lefojására élénk volt. A tőzsdén híre jár, hogy a német aláíróhelyeken a jelentkezősek igen nagy arányokot öltenek.

London, május 7. A kereskedelmi bank kimutatója szerint a behozatal áprilisban 49,198,923 font volt a multévi 46,266,617 fonttal szemben és a kivitelt 28,492,529 font a multévi 21,987,033 fonttal szemben.

New-York, május 7. (Terményáradék.) (Zárjat.) Gyapori: New Yorkban helyben 9 3/4 (9 3/4). Májusra 9,35 (9,30). Augusztusra 9,09 (8,11). New-Orleansben helyben, 9 3/4 (9 3/4). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7,40 (7,40). Stand white Philadelphianban 7,35 (7,35). Refined in Cases 8,50 (8,50). Credit balances at Oil City 1,20 (1,20). — Zsír: Western steam 10,55 (10,50). Rohe és Brothers 10,70 (10,70). — Tengeri irányzata gyenge. — Májusra 65 3/4 (66 3/4). Juliusra 65 3/4 (66 3/4). — Szept-re 64 3/4 (65 3/4). Buza irányzata gyenge. — Páros 62a helyben 88 3/4 (90 3/4). Májusra 79 3/4 (81 3/4). Juliusra 79 3/4 (81 3/4). Szept-re 78 3/4 (79 3/4). Dec-re 79 3/4 (81 3/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: Iair Rio T. sz. 5 3/4 (5 3/4). Májusra 4,90 (4,90). Augusztusra 5,10 (5,10). — Liszt: Spring Wheat clears 2,90 (2,90). — Kukor: 3- (3-). — Őr: 28,40 (28,47). — Béz: 12 3/4-12- (12-12,10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Chicago, május 7. (Terményáradék.) (Zárjat.) Buza irányzata gyenge. — Májusra 73 3/4 (74 3/4). — Juliusra 74 3/4 (75 3/4). — Tengeri irányzata gyenge. — Szept-re 50 3/4 (60 3/4). — Zsír: Májusra 10,10 (10,07). — Szept-re 10,10 (10,07). — Szalonna short clear 10,10 (10,10). — Sertészsír: Májusra 16,80 (16,85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

KÜLÖNFÉLEK

A múzsa-csók.

Ajkád édes mint Hymotus vad méze,
Egész világot gyujt a csók —
Nympha-járásd egyszer megígézo
S most meghalok!

Hellas hegyén, az olympiai bércen
Rabszolgád jajongva keres —
Szilaj tengerek vad haragját érzem
Én, Ulysszes!

A Pierridák bérken száz virágot
Eszegve, sírva kérlek én:
Rejtelkedet mutassa meg, ha látót,
Te égi lény!

Lalkem kigyul, mint Mózes csipkebokra,
Mert képed benne hordozom —
Szállok a bércre, hullámos habokra
S nincs semmi nyom!

Nem vagy sehol... fűres a föld s az ég is,
Napfénye kipusztult, veszett —
S Ahasvérusnak örök átka mégis
Tovább vezet!

Hol vagy? Merre?... Pusztába zeng a sóhaj,
És síri némaság fogad —
Tantalus ajka mért is érzi oh, jaj!
Legelső csókodat?...

Fakots József.

— **Orvos és törvényszéki elnök.** Kijelben különös pörben ítél a bíróság. Egy ottani orvos ellen, aki vádlottként szerepelt egy ügyben, a törvényszék elnöke erős szavakkal tört ki és közveszedelemes kuruzslónak mondotta. Az orvos nem volt rest és bepanaszolta az elnököt. A bíróság, amelyhez az eset került, dímentette a vádlottat, azzal a megokolással, hogy a kuruzsló szó nem sértés. A kuruzsló egyszerűen terminus technikus az olyan emberre, aki orvosságokat ajánl, anélkül, hogy ismerne a hatásukat és aki a betegség lefolyása és a gyógyítási eljárás felől nincsen tájékozódva. Az ilyen ember pedig közveszélyes és az a szó sem büntethető, mert a bíróság előtt ismeretes, hogy a panaszos az ő orvosi működése során gondatlan testi sértést miatt már megbüntették. A bíróság még azt is hangsúlyozta, hogy a törvényszék méltóságának sem felel meg, ha az elnököt a tárgyalás során mondott kritikájáért felelősségre vonják.

— **A chikagói kiállítás eredménye.** Érdekes dolgot jelentenek a tengeren túlról, Chikagóból. E szerint a chikagói kiállítás igazgatói csak most a nagy látványosság bezárta után tudták beszámolni a részvényeseknek az üzleti eredményről. Az igazgatóságának a kiállítás végével lélmillió dollárja volt a pénztárban, de ezt a jövődelmet nem lehetett szétosztani, mert egész sereg kártérítési pert akasztottak a kiállítás nyakába. Csaknem mindezeket a pereket a kiállítás rovására döntötték el a bíróságok és ennek az eredménye az, hogy a részvényesek minden száz dolláros részjegyre csak negyven centet fognak kapni. Chikagó városa, amely ötszáz ezer dollárig volt érdekelve, kapja a legnagyobb osztalékot, 235.000 dollárt. A st.-louisi kiállítást szervező-bizottság okulhat ezekből az eredményekből.

— **A dohány díszere.** Aligha esik az meg majd ezen a világon, hogy egy bizonyos dologban az emberek ugyanazon a véleményen legyenek. Ami a dohányt illeti, van egy nagy párt, amely azt mondja, hogy szörnyen ártalmas a szervezetre nézve, egy másik nagy párt pedig a mellett kardoskodik, hogy semmi baja nincs tőle az embernek, végül akadnak olyanok is, akik azt tartják, hogy hasznos portéka. Sőt Angolországban most nagyon kardoskodnak azok, akik dohányárakat gyártanak, hogy a dohány valószínűleg jószág az embernek, azt mondják a gyárosok, hogy ismernek munkásokat, akik ötven év óta dolgoznak már dohánynyal és sohasem voltak betegek. Azt is megállapították különben, hogy a szivarok készítő munkások és munkásnők között egyetlen himlőselet sem fordult elő Londonban és Liverpoolban. Végül angol orvosok azt állítják, hogy nagyon sikeresen alkalmazták a dohányt részperonyon égetve az influenza kifizűlésére. Ilyen nagyszerű növény a dohány.

— **Korteskedés.** John R. Hobbs camptoni lelkes elhatározta, hogy a demokráta párt részéről föl fog lépni képviselőjelöltnek. Igen ám, de a kentucky-i polgárok nem igen szeretik a kabátos, tintásúju embert. John R. Hobbs hatalmas szavu ember, de hogy szavának nagyobb nyomatókat adjon, feleségestül indult el a kortes-utra. Vitt magával egy rozoga faladát

s az volt a szószék. Beszédei előtt a felesége gitározott. Mindez azonban még nem volt elég, mert a leleményes John R. Hobbs, hogy polgártársai bizalmát jobban megnyerje, ingujiban és mezitől tette meg az egész kortes-utat. És mégis megbukott.

— **Miért nem sikoltott?** A New-Yorkban megjelenő Szabadságban olvassuk a következő kedves apróságot:

Egy texasi fiatal menyecske házassági ígéret megszegése miatt bepörült egy fiatallembert. A tárgyalásnál kérdi a vádlott ügyvédje a menyecskét:

— Asszonyom, ugy-e, én azt állítja, hogy a vádlott gyakran nagyon is közel tüt önhöz?

— Igen, válaszolt a menyecske.
— Mégis milyen közel?
— Oh, elég közel — felelte a menyecske, — mintán ketten csak egy széklet használtunk.

— Es ugyebár azt állította, hogy a vádlott átölelte önt az egyik kezével?

— Azt nem mondtam!
— Hát mit?
— Én azt mondtam, hogy mind a két karjával átölelt.

— És aztán?
— Aztán magához szorított.
— Nagyon?
— Oh igen, olyan erősen, hogy majdnem föl-sikoltottam.

— És miért nem sikoltott?
— Azért.
— De asszonyom, ez nem felelet. Itt az okot kell megmondani. Mondja kérem, miért nem sikoltott?
— Oh, hát csak azért, mert attól tartottam, hogy akkor abbahagyja.

Es erre széles mosolyra huzódta a törvényszék szigorú arcai.

— **Türelmes fodrász.** Manapság minden sport, vagy ötlel. Az egyik mint szenvedély izzgatja az embereket, a másik mulatságul szolgál. De valahol a középben fekszik az a dolog, amit egy berlini fodrász követett el. Ott idorászverseny volt, s mindenféle disztributák és parókák is voltak kiállítva, amelyek nagy gonddal és fáradtsággal teremtettek össze a mesterek. Az egyik paróka ugyancsak fölkeeltette a figyelmét. Egy cédula is volt rajta, amelyen egy szám hívta fel a nézők érdeklődését. A paróka tudniillik 36.867 hajszámból állott, ezt jelentette a kis írás. A fodrásza megszámolta. A nézők jól mulattak a dologra, de nem számították utána.

— **Magyarizát.** Az apa: Sosem hittem volna, hogy a tanulás olyan sokba kerül.

A diák: Az ám apám! Pedig még azt is tekintetbe kell venni, hogy én csak keveset tanulok.

— **A vasuti vendéglőben.** Az utas (a pincérhez): Na itt van! Addig váratott magára azzal az étellel, míg csakugyan lekéstem a vonatról.
A pincér: Se baj, nagyságos uram, most leg-alább nyugodtan ebédelhet.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

— **Magyar konverzió.** A bejelentések a magyar konverzióra felelte örvendésen módon folynak s az eredmények, értesüléseink szerint, ugy a bel-, mint a külföldön teljesen kielégítők. Németországban az ott elhelyezett 4 1/2%-os állami értékekből tetemes összegek kerültek konvertálásra s a belföldön is egyes alapítvány-kezelőségek, hitbizományok és magánzemlékek jelentékeny összeget jelentettek be, így a magy. kir. postatakarékpénztár kb. 10,000,000 K.-t, a magy. lezámitoló és pénzváltó bank kb. 6,500,000 K.-t, az Osztrák-Magyar Bank kb. 3,500,000 K.-t, a Temesvári Első Takarékpénztár kb. 4,000,000 K.-t, Fuchs H. bankháza kb. 5,000,000 K.-t, konverzióra került továbbá egy közalap részről mintegy 15,000,000 K. és vallás-és tanulmányi alap részéről körülbelül 4,000,000 K.

A konverzió e kedvező eredménye következtében ugy Berlinben, mint Budapestén is a 4%-os magyar koronajáradék nagy mértékben kerestett, mely kereslet a papir árfoylomának emelkedésében is kifejezést nyert. Különösen a budapesti piacon mutatkozott élénk keresletbefektetési értékek után, ugy hogy a 4%-os magyar földtermentesítési kötvények árfoylama 98-50 K.-ig, a 3 1/2%-os magyar beruházási kölcsön pedig 89 1/4-ig emelkedett.

— **Magyar hajózási egyesület.** A magyar hajózási egyesület igazgatósága május 6-ikán dr. Matkovits Sándor elnöklete alatt ülést tartott, mely alkalommal az elnök Hieronym: Károly újonnan választott igaz-

gatósági tagot üdvözölte első megjelenése alkalmából. Az egyesületi tanács újból megalakított és az elnökön, ügyvivő igazgatón s utákon kívül a tanács tagjaivá megválasztottak: Gonda Béla, Klein Gyula, Kvassey Jenő, Radványi Deszö és Rapaich Rikárd. A düsseldorfi IX. nemzetközi kongresszusra az egyesület hivatalos képviselőként Kovács S. Aladár ügyvivő igazgató és dr. Török Emil utkár kildettek ki. Weisz Jakab és Mör cég panaszolja, hogy a Ferenc-osztona részvényfársaság államiag már közbözött hajókat akkor, mikor a csatornán átmennek, újból felmérési és a társulat elönyére mindig magasabb díjakat szed. Hosszabb vita után elhatározták, hogy a panasz az ügyvivő igazgatónak adassék ki. Kovács S. Aladár ügyvivő igazgató jelentést tett az országos értekezlet előmunkálatairól. Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **A Déli Vasút zárlatmadása.** A Déli Vaspályafársaság ma hozza nyilvánosságra 1901. évi zárlatmadását, amely 3,366,143 korona 66 fillér kezelési veszteséget (a mult évben elért volt 3,923,625-20 koronányi kezelési telességgel, illetőleg rendelkezésre maradt volt 2,108,176-85 koronányi tartalék nyereséggel szemben) illetve a mult évből átvitt 14,222 korona 84 fillér nyereség beszámításával 3,951,200 korona 82 fillér kezelési veszteséget mutat ki. E veszteség fedezése iránt meg-előli indítványok fognak a közgyűlés elé terjesztetni. A zárlatmadás főbb adatai a következők:

Vagyon: Üzem-elegy-bevételek 105,721,405 korona (a mult évvel szemben — 1,025,372) korona, ebből levonva: Üzemkiadások 54,336,914 korona (+ 3,538,094) korona, külön kiadások (illetékek, ingatlanok utáni adók, lótekonycélu kiadások stb. 4,281,875 korona (+ 847,140) korona, a részvények, a 3, 4 és 5%- kötvények árjegyzési és bályegilletékei 1,841,006 korona (+ 131,076) korona, osztrák kereseti adó és pótléka 7,413,769 korona (— 1,138,981) korona, magyar társasági adó és pótléka 827,534 korona (— 14,190) korona, ebbe hozzáadva: A helyierdekü és bérelt vasutak üzeméből származó nyereség (beleértve a bécsi összekötő vaspályánál átengedett, egy hatodrészes utáni évi járadékot is) 321,745 korona (— 52,131) korona, a szálladók és a gráci hengeremű hozadéka 912,866 korona (— 12,971) korona, összesen 38,254,618 korona (— 3,953,612) korona.

Terhek: Szükségletet a kölcsönök kamatoztatása és törlesztése és a részvények törlesztése számára (váltó árfoylam-vesztéseket beleértve) levonva belőle: 70,341,435 korona (a mult évvel szemben (+ 1,506,214) korona), kevesebb szükségletet a részvény-törlesztés számára szabadkézből való visszavásárlás folytán 636,385 korona (+ 135,321) korona, a es. k. államigazgatás hozzájárulása az 5%-os kölcsön kamatozásához és törlesztéséhez 1,524,095 korona (vátogatlan), a magyar királyi kormány annuitása 571,429 korona (vátogatlan), az olasz királyi kormány annuitása 28,155,163 korona (vátogatlan), a kamatok és kölönlel leszámolások számlája 2,068,349 korona (+ 1,965,264) korona, A terhek Összege 41,620,762 korona (+ 3,336,157) korona, A kezelési veszteség 3,366,144 korona, Kezelési fölösleg 3,923,625 korona.

— **Kirándulások a Dunán.** A Dunagőzhajós-Társaság kirándulásokat rendez a következő csoportosított vasuti- és hajó-menetjegyekkel: 1. Kirándulás a Wachaub (Krems-melki dunai szakasz, két izben, megszakítás megengedve), Bécsből (nyugati pályaudvar) Melkig vasuton, Melktől Kremsig hajón, Krems-től Bécsig (Ferenc József pályaudvar) vasuton, vagy megfordítva. 2. Bécsből Németóvárra (fürdő, muzeum, Carnuntum) hajón, Németóvárról Bécsbe (államvasuti pályaudvar) vasuton. 3. Bécsből Hainburgba hajón, Hainburgból Bécsbe (államvasuti pályaudvar) vasuton. 4. Bécsből Pozsonyba hajón, Pozsonyból Bécsbe vasuton. 5. Bécsből Budapestre hajón, Budapestről Bécsbe vasuton.

— **Mérsékelt menel- és menettérti jegyek:** 6. A wachau állomásokra. Ezen jegyek minden szombaton és az ünnepnapot megelőző napon szolgáltatni ki és érvényesek: a Bécs-Krems között közlekedő postahajóra, a Krems-Melk-Krems között közlekedő postahajóra, a Krems-Melk-Krems között közlekedő posta-hajóra és a posta-hajón Krems-Bécs között; az utazás megszakítása a jegy érvényességének tartama alatt két izben meg van engedve. Az aludított igazgatóság mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál.

— **A Nemzeti baleset biztosító részvényfársaság** folyó év április havában 715 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 6,355,050 kor., rokkantság esetére 9,908,500 korona és mulékony kezesetkéltség esetén 5,507 korona napikártalanításra biztosított összegről szólnak. Ugyazent idoszakban 1 haláleset és 23 rokkantsági eset jelentett be a fent-nevezett társaságnál.

— **Szeszárak.** A kontingens nyersszesz ára Budapestben pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona, Bécsben készpénzben 38.— korona, áruban 38.20 korona.

— **Borjuvásár.** 1902. évi május hó 7-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényfársaságtól.) Felhajtás: Belöldi 610 borju 981 dr., leöld borju — db., bécsi borju — db. — db., növendékmárha 93 darab, bárány 610 162 darab, leöld bárány — darab, Arjegyzések: — Belöldi 610 borju I. rendű 70—88 l.-ig, kivételes 92 —, II. rendű 610 borjúkét 60—74 l.-ig, I. kilónként, leöld borju I. r. — l.-ig, II. r. — l.-tól — l.-ig, kivét. l. kilónként levonás nélkül. Rogott borjúkét — l.-ig, Növendék marha 55 l.-tól 60 l.-ig, I. r. 44—52 l.-ig, középmínőségű 48—54 l.-ig, alarendelt 36—46 l.-ig, I. kilónként, Bárány 610 8.—16.— k., leöld bárány — k., kivételesen ár — k.-ig páronként. — Mjütán a mézárások szükségletüket nagyobbbrészt már a tegnapi borjuvásáron fedezték, az üzlet lanyha

irányzat mellett folyt le; az árak változatlanok maradtak.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár-téri vásári pénztár részvényvásárára tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar 8kr 1163 darab magyar tehén 700 darab, szerbiai 6kr — darab, szerbiai tehén — db boszniai 6kr — drb, éves tehén 139 drb, bivaly 15 drb, bika 165 darab, összesen 2172 drb. Gazdasági marhák: Iglás- és hizalmi való 6kr — darab, fejős tehén 2,0 darab, iglis bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, iszóp — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig; vágómarhákért: Magyar hizott 6kr, legjobb minőségű 62.— K-tól 66.— K-ig, kivételesen — K., 100 kilónként 616 súlyban. Középmínőség 54.— K-tól 60.— K-ig, silányabb minőség 48.— K-tól 52.— K-ig. Magyar legelőmaria jobb minőségű 52 K-tól 60.— K-ig, kivételesen — K-ig. Silányabb minőségű 46 K-tól 50 K-ig. Tarka hizott 6kr, legjobb minőségű 64.— K-tól 70.— K-ig, kivételesen 72 K-ig, középmínőség 54 K-tól 62.— K-ig, silányabb minőség 42 K-tól 52 K-ig. Szerb és boszniai 6kr legjobb minőség — K-tól — K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség — K-tól — K-ig. Bika jobb minőségű 54 K-tól 68.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 48.— K-tól 52.— K-ig. Bivaly 86 K-tól 44 K-ig, kivételesen — K-ig. Magyar tehén 42.— K-tól 56.— K-ig, kivételesen — K-ig. Tarka tehén 46.— K-tól 60.— K-ig, kivételesen 68.— K-ig. Mind 100 kilónként 616 súlyban. Gazdasági marhákért: Iglás 6kr elsőrendű — K-tól — K-ig métermázsánként, kivételesen — K-tól — K-ig páronként, közép minőségű — K-tól — K-ig 100 kilónként — K-tól — K-ig páronként, silányabb minőség — K-tól — K-ig 100 kilónként, — K-tól — K-ig páronként. Hizalmi való 6kr tehér — kg-kint — K-tól — K-ig. Fejőstehén keresztezett színes 140 K-tól 220 K-ig darabonként, bonyhádi faj 230 K-tól 320 K-ig darabonként, kivételesen — K-tól — K-ig. Igis bivaly — K-tól — K-ig páronként. Az összehajtás, tekintettel arra, hogy a konzummarhavásárra 100 darabbal kevesebb volt felhajtva, 500 darabbal nagyobb volt, mint a múlt héten, a szükséglet ugyan nagyobbodik, mégis 1-2 koronával inkább alacsonyabb árakat jegyeztek, mert az idegen vevők tartózkodtak a bevásárlástól. Fejőstehénüzlet esőndesebb.

Közvágóhídi sertésvásár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 1776 darab. Erkezett 33 darab. Összesen 1309 darab. Eladott 602 darab. Maradt 1207 darab. Mai árak: Fialat zsírsertés öreg: 70-76 korona. 300 kilogrammon felüli súlyban — korona. Páronként 210-300 kilogramm súlyban 76-84 korona. Könnyű sertés 70-84 korona. Malac 60-68 korona 100 kilogrammonként elősúlyban, minden levonás nélkül. A vásár élénk volt.

Bécsi juhvásár. Május 7. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtott 649 darab. Jegyeztek: Elsőrendű juh — fillér. Kiviteli juh — 44 fillér, kir. fillér. Anyajuh — korona páronként.

Bécsi szarvasmarhavásár, május 7. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 4227 darab borjut, 869 darab 616 sertést, 1265 darab levagott sertést, 261 darab levagott juhott, 2402 darab bárányt.

Eladási árak: Levagott borju 80—98 fill., elsőrendű 100—116 fillér, legjeleje 100—124 fillér, 616 borju 80— fillér, elsőrendű — fillér, legelsőrendű — fillér, fiatal sertés 80-100 fillér, kivételesen — f., levagott nehéz sertés 100—119 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsírra hizalt sertés fillér, könnyű sertés 100—108 fillér, elsőrendű süldő 100—112 f., 616 juh — f., levagott juh 100—120 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 12—26 korona. páronként.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, május 7.

A mai buzaüzlet hangulata kellemesebb volt. A forgalomba került 21.000 métermázsza változatlan áron kelt el.

Rozs tartott.

Eladott:

Busa. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 9 K. 82 1/2 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 30 f., 300 mm. 78-5 k. 9 K. 25 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 20 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 22 1/2 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 15 f., 200 mm. 77-5 k. 9 K. 10 f., 200 mm. 73 k. 8 K. 35 f. Makót: 3000 mm. 77-4 k. 9 K. 20 f., 1000 mm. 77-8 k. 9 K. 20 f. Szentesi: 4000 mm. 77-4 k. 9 K. 20 f. Pestmegyei: 300 mm. 78 k. 9 K. 10 f., 200 mm. 77-5 k. 9 K. 10 f., 2120 mm. 78-8 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 77 k. 9 K. — f., 560 mm. 77 k. 9 K. 05 f., 400 mm. 74 k. 8 K. 77 1/2 f., 300 mm. 74 k. 8 K. 77 1/2 f. Fehérmegyei: 200 mm. 78 k. 9 K. — f., 100 mm. 77 k. 9 K. — f., 600 mm. 76 k. 9 K. — f. Ó-Bécsi: 2300 mm. 74-5 k. 8 K. 95 f. Veprováci: 1060 mm. 74-7 k. 8 K. 82 1/2 f., 100 mm. 74-7 k. 8 K. 82 1/2 f. Pancsovai: 1000 mm. 73-5 k. 8 K. 40 f. Román: 1000 mm. 76-8 k. 8 K. 80 f. Mind három hónapra. Rozs: 200 mm. 7 K. 22 f., 200 mm. 7 K. 17 1/2 f. Arpa: 735 mm. 5 K. 80 f., 700 mm. 5 K. 70 f., 100 mm. 6 K. 50 f. Zab: 100 mm. 7 K. 30 f., 100 mm. 7 K. 15 f. Tengeri: 100 mm. 5 K. 02 1/2 f., 3400 mm. 3 K. 89 f., 450 mm. 4 K. 85 f. Készpénzesítés mellett. A kászárú hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktörzsde s-ckásai szerint készpénzben 50

kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kiló', 'K-tól', 'K-ig', 'Kiló', 'K-tól', 'K-ig'. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Békési.

Table with columns for 'Egyéb gabonafajták', 'Kiló', 'K-tól', 'K-ig'. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Köles.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Májusi buza 1902. . . 8.76-8.78-8.80-8.81
Októberi buza 1902. . . 7.83-7.84-7.85
Októberi rozs 1902. . . 6.64-6.66
Októberi zab . . . 5.75-5.76
Májusi tengeri 1902. . . 4.89-4.90-4.91
Júliusi tengeri 1902. . . 5.01-5.02
Augusztusi repce 1902. . . —

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Májusi buza 1902. . . 8.76 " 8.77 "
Októberi buza 1902. . . 7.84 " 7.85 "
Októberi rozs 1902. . . 6.65 " 6.66 "
Októberi zab 1902. . . 5.75 " 5.76 "
Májusi tengeri 1902. . . 4.90 " 4.91 "
Júliusi tengeri 1902. . . 5. — " 5.01 "
Augusztusi repce 1902. . . 11.80 " 11.90 "

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza májusra 1902. . . 8.71-8.72
Buza októberre 1902. . . 7.81-7.82
Októberi rozs 1902. . . 6.62-6.63
Októberi zab 1902. . . 5.75-5.76
Májusi tengeri 1902. . . 4.87-4.88
Júliusi tengeri 1902. . . 4.98-4.99
Augusztusi repce 1902. . . 11.80-11.85

A budapesti értéktörzsde.

A mai tőzsde magasabb bécsi jegyzésekre szilárd irányzattal nyit meg. Élénkebb üzlet azonban nem birt kielőzést, csakis Rimamurányi részvények keresettek.

A déli tőzsde, szilárd külföldi jelentésekre, megtartotta kedvező hangulatát. A forgalom továbbra is mérsékelt maradt, jelentékenyebb üzlet csak Hitel- és Közlekedési részvényekben volt.

Előződsze. Osztrák hitelrészvény 671.—678.—, Magyar Hitelrészvény 697.—, Államvasuti részvény 664.50-665.25, Rimamurányi részvény 514.50, Közüti vasuti részvény 614.50, Alpeisi bányarészvény 406.—, Koronajáradék 97.65 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.65-97.70 százalék. Földtehermentesített kötvény 99 százalék. Fővárosi kölcsönkötvény 94.75-94.95 százalék. Magyar Hitelbank részvény 686.75-687.50-685.50, Budapesti Bankgyeűsület részvény 80.50-81.50, Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank részvény 42-44, Osztrák hitelrészvény 673.25-671.75, Rumamurányi vasuti részvény 514.—, Városovillamos vasut részvény 312.—, Közüti vasut részvény 612.50-614.—, Magyar Országos Központi Takarékpénztár részvény 1370-1380, Hazai Takarékpénztár részvény 102.75-103.25, Északmagyarországi közszénbánya részvény 200-210, Salgótarjáni közszénbánya részvény 492.—484.—, Államvasuti részvény 664.75-664.—, Magyar villamosági részvény 247.—249.—, Német birodalmi márka 117.40-117.60, Francs 95.45-95.60 korona.

Utóződsze. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 671.—, Magyar hitelrészvény 684.—, Leszámlító 489.—, Rimamurányi vasutirészvény 514.—, Osztrák-Magyar államvasuti részvény 662.75, Közüti vasut részvény 612.50, Villamosvasut részvény 312.— korona.

A budapesti terménytörzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árlóanyagokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 35.—40.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös búnsági — korona, középszemű 42.—46.— korona, nagysemű 43.—52.— korona. Disznózsír: budapesti: 59.50-60.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi: 4 darabos 49.—49.50, korona, 3 darabos 53.—53.50 korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai,

szokás szerinti minőség 12.75-13.25 korona, 120 darabos —, korona. 100 darabos 13.50-13.75 korona, 85 darabos 21.50-22.— korona, azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.75-13.25 korona, 100 darabos 17.75-18.— korona, 85 darabos 21.—21.60 korona. Szilva: slávoniai 19.25-19.50 korona, szerbiai 17.50-18.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatorzsde.

Bécs, május 6. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az üzlet kezdeményezés hiányában nem élénkült a különösen buzában meglehetősen kedvtelen volt a hangulat. Ez a cikk a valamivel javult newyorki jegyzésekre csak tegnapi árlóanyag tartható a figyelem. Egyébként az irányzat kellemesebb volt s az árlóanyag általában 1-4 fillérrel javultak 6szi zab kivételével, amely cikk 6.12-6.14 K, még 3-4 fillért vesztett. Felmondottak 20.000 mm. tengerit, amely hamarosan elhelyezésre talált. Köttettek: buza május-juniusra 8.66-8.65-8.66, buza 6szi 7.99, rozs máj-juniusra 7.33, rozs 6szi 6.92-6.93, zab máj-juniusra 7.21-7.24 tengeri május-juniusra 6.19-6.21-6.20, tengeri július-augusztusra 5.27, repce augusztus-szeptemberre 12.20-12.30, Zárlatkor: zab május-juniusra 7.80-82, tengeri május-juniusra 6.18-6.19.

A bécsi értéktörzsde.

Az előződsze kedvező. A déli tőzsde esőndese, szilárd. Zárlat kedvtelen, gyöngye.

Bécs, május 7. (Magyar értékek tárlata.) 4 1/2-os aranyjárdék 120.60, fizeti és szegedi kölcsön sorjegy 162.25, Magyar vasuti kölcsön estében 101.—, Magyar kőéleti vasuti állami kötvény 121.—, Magyar leszámlító-és pénzártóbank —, Rimamurányi vasutirészvény 514.—, Magyar koronajáradék 97.65, 4 1/2-os Magyar földteherm. kötvény 97.75, Magyar hitelbank részvény 685.—, Magyar nyeregyeni kölcsön sorjegy 205.—, Kassa-oderberg vasuti részvény —, Magyar keresk. bank —, Magyar cukoripar 1410.—

Bécs, május 7. (Osztrák értékek tárlata.) 4 1/2-os papírjárdék 101.75, 4 1/2-os osztr. aranyjárdék 120.75, 1890-os sorjegy 152.50, Osztrák hitelrészvény 432.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankgyeűsület 452.50, Osztrák-magyar bank 1801.—, Déli vasut 54.50, Disznózhajózási részvény 372.—, Dobányrészvény 292.—, Cászári és királyi arany 11.31, Német bankváltók 117.42, 4 1/2-os estáz járadék 101.65, Osztrák koronajáradék 99.60, 1894-iki sorjegy 252.25, Osztrák hitelintézet részvény 670.—, Unionbank 547.—, Osztrák Ländnerbank 425.—, Osztrák-magyar államvasut 663.50, Elbavölgyi vasut 468.—, Alpeisi bányarészvény 404.—, 20 frank. arany 19.10, Londoni váltó 240.65, Bécsi Tramway Litt B. —, Bécsi Tramway Litt A. 284.50, Lípót köb 355.—, Az irányzat gyengült.

Bécs, május 7. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déli üzlet magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 670.50, Magyar hitelrészvény 685.—, Angol-Osztrák bank 273.—, Bécsi bankgyeűsület 452.—, Union bank 547.50, Ländnerbank 425.50, Osztrák-magyar államvasut részvény 683.—, Déli vasut 54.71, Elbavölgyi vasut 469.—, Északnyugati vasut részvény 469.25, Dobányrészvény 392.75, Rimamurányi vasut 513.50, Alpeisi bányarészvény 404.—, Májusi járadék 101.75, Magyar korona járadék 97.65, Török sorjegy 107.50, Német birodalmi márka 117.43-117.47, Napoleon-d'or 19.10.

Külföldi értéktörzsde.

Berlin, május 7. (Tőzsdés tudósítás.) A tőzsde eleinte barátságos volt. A délnémet hírek szerint kedvező a kiltások a béke megkötésére. A newyorki tőzsde szilárdaságának és fedezetekének a hatása alatt a kohó-és bankértékek emelkedtek. A második tőzsdében nagyon csekély forgalom mellett nagy kedvtelenség uralkodott, ami gyöngyösten hatott. Magán-kamatláb 19 1/2%.

Berlin, május 7. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék —, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.60, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajáradék 99.25, Osztrák-magyar államvasut 142.40, Kassa-oderberg vasut —, Bécsi váltó 85.10, Magyar vasut beruházási kölcsön 101.60, Alpeisi bányarészvény —, Disconto-Commandit 186.30, Általános villamosági Estion 182.—, Gelsenkircheni 167.90, Laura-kohó 201.40, 4 1/2-os estázjárdék 101.90, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.60, Osztrák hitelrészvény 210.—, Déli vasut 15.75, Károly Lajos vasut 100.40, Orosz bankjegy 216.—, 4 1/2-os új orosz kölcsön 96.75, Török dohányrészvény —, Olasz járadék 101.80, Magyar hitelbank —, Dynamit Irust 176.75, Harpeni 171.—, Az irányzat esőndese.

Berlin, május 7. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.60, Magyar koronajáradék 98.—, Osztrák hitelrészvény 210.40, Osztrák-magyar államvasut 142.40, Déli vasut 15.75, Északnyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegy kéztéző —, Buschtiehradi —, Orosz bankjegy 216.—, (Utolsó) Lombard —

Páris, május 7. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 719.—, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék —, Osztrák Ländnerbank 455.—, 3 1/2-os francia járadék 101.17, Ottománbank 568.—, 3 1/2-os francia járadék 102.—, Alpeisi bányarészvény —, Déli vasut 92.—, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 103.90, Párisi bankrészvény 1028, Olasz járadék 102.05, Francia törleszt. járadék —, Osztrák földtehermentesített részvény —, Török dohányrészvény 320.—, Az irányzat szilárd. Frankfurt, május 7. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék 101.80, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.70, Magyar koronajáradék 98.—, Osztrák-magyar bank 115.—, Déli vasut 15.90, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltó 240.80, Bécsi bankgyeűsület 114.20, Villamos részvény —, 3 1/2-os magyar aranykölcsön 85.20, 4 1/2-os estázjárdék 101.80, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.60, Osztrák hitelrészvény 211.—, Osztrák-magyar államvasut 142.00, Északnyugati vasut —, Bécsi váltó 80.75, Párisi váltó 212.83, Uno bank —, Alpeisi bányarészvény 202.—, Az irányzat szilárd. Frankfurt, május 7. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arolyismok januárja. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 210.40, Német bank 186.10, Disconto —, Berlini kereskedelmi bank —, Gelsenkircheni

Harpeni 170.35. Laura-kohó — Olasz járadék — Szilárd. Hamburg, május 7. (Zárta) 4% 2/10-os ezüst-járadék 101.95. 1890. sorsjegy 153.75. Déli vasút 15.75. 4% 100-os osztrák aranyjáradék 102.25. Osztrák hitelrészvény 210.35. Osztrák-magyar Államvasút 142. — Olasz járadék 101.60. 4% 100-os Magyar aranyjáradék 101.70. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 7. A sertésüzlet irányzata változott. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm feletti súlyban) 98-100 fillérig. Öreg közép (párónként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) 104-105 fillérig. Fialat közép (párónként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 104-105 fillérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szodetti: Nehéz (párónként 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (párónként 240-280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (párónként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm feletti súlyban) 101-103 fillérig. Közép (párónként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 99-101 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 99-100 fillérig. Sertésüzletiszám 1902. május 5. napján volt készlet 40 528 darab. — 1902. május 6. napján lehajtatott 382 darab. 1902. május 6. napján elszállított 365 darab. 1902. május 7. napjára maradt készletben 40 525 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 7. —

Kinevezés és áthelyezés. A király Balázsvics Norbert szentesi és Feszty Lajos szolnoki állami főmunkásmesteri rendes tanárokat, a VIII. fizetési osztály második fokozatába való sorolással, a nevezett középiskolák igazgatóivá, továbbá Hutás József zalaezergyei járásbírósi albirót az alsóvidéki járásbíróshoz járásbírói. Reizner János ersekúyi járásbírósi és Erdélyi Jenő kassai törvényszéki aljegyzőt a privyilej, Gregor Kálmán besztekereskedési törvényszéki aljegyzőt a nyitrai és Sinkovics János deési törvényszéki aljegyzőt a kőrösbeni járásbíróshoz albiráká nevezte ki. A m. kir. igazságügyminiszter Egyed Jenő nagyatádi kir. járásbírósi irnokot a nagyatádi kir. járásbíróshoz segédek-könyvvizetővé nevezte ki, Imrek Kálmán tornai kir. járásbírósi telegkönyvvizetőt az ipolyási kir. törvényszékhez, Dick Béla gyónki kir. járásbírósi irnokot a nagyatádi, Braun Salamon berettyóújfalui kir. járásbírósi irnokot pedig a gyónki járásbíróshoz helyezte át, és dr. W. csaczi gyóni ügyvédet a trencsényi ügyészség kerületébe ügyész megbizottá rendelte ki. A válás- és közzététésiügyi miniszter Kán Katalin kőrösvéti és Horváth Etel felső-szálaspataki állami kisdudorvókat, jelen minőségükben, köcsönönsön áthelyezte. A kassai ítélőtábla elnöke Forgách Tivadar

ideiglenes minőségű díjtalan joggyakorlatot a kassai ítélőtábla kerületében ideiglenes és dr. Weisz Frigyes díjtalan joggyakorlatot a kassai ítélőtábla kerületében díjas joggyakorlatokká nevezte ki. — A Budapestvidéki pénzügyigazgatóság Sinkovics Lajos kun-szent-miklósi adóhivatali díjtalan gyakorlatot a keskenyút adóhivatalhoz díjas gyakorlatokká ideiglenes minőségben, a székelvudvarhegyi pénzügyigazgatóság Bálint Adóhivatal gyakorlatát is ottani adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakorlatokká nevezte ki.

Pályázatok. A balassa-gyarmati ügyészegéni aljegyzői állásra két fél alatt; — postamesteri állásra Nagy-Szokolynban (Tolnavármegy) május 23-ig; — a budapesti bűntörvényszék járásbírósnál albirákra két fél alatt; — a postaszállítói állásra a szerdai posta- és távriádhivatalnál május 23-ig lehet a folyamódásokat benyújtani.

UTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központi (Göratkő) Kerepesi-ut. 36. cimbalnok, hegedűk, fuvolák s minden más hangszer jutányos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcában (a Károly-körút sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala-kölcseu Részvénytársaság. Bevezetett részvénytöke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztályi sorsjáték főelírású helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kezi zálogdíjazatok: IV. Károly-körút 18.; IV. Ferenciek-tere 4. (Irány-utca sarok; VII. Király-utca 57.; VIII. József-körút 2.; VIII. Utóli-ut 6. sz.)

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosító-intézet, Budapest, VI. Teréz-körút 40-42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyonja 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Napló: Csütörtök, május 8. — Római katolikus: Aldozó csütörtök. — Protestáns: Aldozó csütörtök. — Görög-ortodox: (aprilis 25.) Márk ev. — Zaido: Ijor I. Rosch. Chod. — Nap két: 4 óra 18 percek. — Nyugszik: 7 óra 4 percek. — Hold két: 4 óra 40 percek reggel. — Nyugszik: 7 óra 51 percek este. — A Nemzeti Szalon tavaszi ártaria nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. — A Mihálydóti Körnek kiállítása (Ferenciek-tere 4. sz.) délelőtt 10 órától este 6 óráig látható. Belépődíj 1 korona. — Nemzetközi kertészeti kiállítás a városigethben, nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — Agancskiállítás a Royal-szállóban délelőtt 10-1-ig és délután 2-6-ig. Belépődíj 2 korona. — Nemzeti Múzeum. Természettörténet. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. Többi társai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők. — Technológiai iparmúzeum délelőtt 9-1-ig.

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut. 72.) d. e. 9-1-ig. A földtan, növény- és állattenyésztés (Stolánia-ut. 14.) nyitva d. e. 10-1-ig. Belépődíj nincs. — Egyetemen könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és 3-8 óráig. — Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. — Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Vác-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-6 óráig délután 2 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új letveztetés arisztokraták is eszközöl) a városigeti iparszerkezetben nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek közötti Szervezetesége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. kerület 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, május 7.

A magas levegőnyomás északnyugaton megerősödött, az alacsony pedig északkelet felé nyomult. — Európában az idő hűvös és helyenkint esős volt. Németországban ismét jelentettek zárvart. — Hazánkban a hőmérséklet jelentősen süllyedt, északnyugaton a hegyek között erőteljes havazott. Nagyobb mennyiségű eső esett a Dunántúl és az ország északi részén itt-ott zárvartok is voltak. — Kiállítás: Egyelőre még hűvös és változékony idő várható, helyenkint esővel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duna, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Újvidék, Orosva, Pecs, Horvá, Vág, Rába, Száva, Dráva, Zala, Keszék, Mura, Szabolcs, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboros, Ung) and water level measurements for various stations.

Kwizda Ferenc János. cs. és kir. ausztr.-magy., rom. kir. és bolg. fejed. udvari szállító. ker. gyógyszerész. Korneuburg, Bécs mellett. KWIZDA FLUID. Kigyó védjegy. (Touristafliud) (Kwizda községyfű) Bőr- és csontgyógyítás eszköze. Török József gyógyszerár Budapest, Károly-utca 12. és Andrássy-ut. 26.

Butor. Kék zománczott főzőedény! legújabb gyártmány bűntalan öltözékben. Budapest, VI., Teréz-körút 6. Költözések helyben és vidéken, valamint es. és kir. szab. osztályi sorsjáték főelírású helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kezi zálogdíjazatok: IV. Károly-körút 18.; IV. Ferenciek-tere 4. (Irány-utca sarok; VII. Király-utca 57.; VIII. József-körút 2.; VIII. Utóli-ut 6. sz.)

Egy gazdátlan csónak története. REGÉNY. Irta: MOLNAR FERENC. KAPHATÓ A "BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában. Ára 2 korona. BUTOR. képezőntr vagy részletfizetésre legelőnyösebben FUCHS BODOG-nál. BUDAPEST, József-körút 26. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Mennyei Birodalom. UJDONSÁG! A Mennyei Birodalom. 58 TÖRTÉNETE 7 történeti képpel. A legújabb forrás munkák felhasználásával írta: Dr. LÓCZY LAJOS. Ára czimpek, díszes kötésben 7 kor. Ajándékútnék fölötté alkalmas munká, II. kötet. A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára című vállalatnak, mely dr. Lóczy Lajos szerkesztésében jelenik meg, s eredeti és külföldi útleírások s egyéb földrajzi munkák, egyben becses ismeretterjesztő és érdekes olvasmányok gyűjteménye. A vállalat I. kötet: HEDIN SVEN: Ázsia sivatagjain keresztül című világhírű könyve. (50 képpel és 2 térképpel.) Magyarra átdolgozta: dr. Thüring Gusztáv. Ára díszes, czimpek kötésben 6 korona. A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára megrendelhető részletfizetésre is. A gyűjtemény első sorozata (12 kötet) fűzve 60 korona, díszes olvasón-kötésben 72 korona. Évenként 3 kötet jelenik meg. Kiadja: Szempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés Budapest, VI., Andrássy-ut. 21. szám.

Legszébb Legjobb Legelőcsőbb PAP... PAP... PAP... GICHNER JANOS paplan, matrac és képtörszár gyáros, szőnyeg, függöny, vater bútor stb. nagy raktár. Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések postaiúton eszközöltemek, nem tetőző árak kifizetés nélkül, vagy a pénz visszadául.

STANDARD életbiztosító-társaság Edinburghban (Angolhon.) — Alapított 1825-ben. Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4. Korona. Évi bevétel. . . . . 30,000,000 Kiutalt nyereségnyrészek . . . . . 170,000,000 Vagyon . . . . . 240,000,000 Halálesetek folytán kifizetve . . . . . 484,000,000 A Standard könyvénekek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad viládkötvények. A kötvények érvényben tartása díjzárások elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad haborbiztosítás népfelkelők részére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

Prevosti Franceschina assz. vendégfellépéssel.

Carmen.

Opera 4 felv. Zenéjét szerezte Bizet. Szövegét írták Méilhac és Halévy L. Fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Don José	Burrian	Lilas Pastia	Jaszigner
Escamillo	Takács	Carmen	Prevosti
Dancaire	Váradi	Micaela	Kann M
Remendado	Kiss	Frasquita	Berts M.
Zuniga	Kornai	Mercédes	Payer M.
Morales	Mihályi		

Kézde 7 1/2 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

A dolovai nábob lánya.

Színmű 5 felv. Hergesz Ferencétől.

Személyek:

Jób Sándor	Egressy	Loránt	Dezso
Vilma	Török I.	Hadapród	Náday B.
Domaháziné	Szacsavayné	Merlin báró	Hetényi
Szentirmay	Gyenes	Szklabonyai	Mészáros
Janka	Álszeghy	Merlin ügyvédje	Faludi
Tarján	Császár	Jób ügyvédje	Abonyi

Kézde 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

Herkules munkái.

Operett 3 felvonásban. Írták G. A. de Caillavet és Robert de Fiers. Fordította: Keszei Ernő. Zenéjét szerezte: Claude Terrasse.

Személyek:

Herkules	Sziklai	Amphiteus	Delli
Palemon	Boross	Hannon	Iványi
Orpheus	Dainoki	Lysias	Kalocsai
Augias	Ráthonyi	Omphale	Szelestói
Lysius	Mátrai	Erichtona	Margó Z.
Xantias	Giréth	Opera	Almássy L.

Kézde 7 1/2 órakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és elvisszajuttathatók: **Bárd Ferenc és Testvérei** a nemzetkereskedésben Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 856) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.

AZ

Országos Takarékos és Hitelszövetkezet

Üzleti helyiségeit

Budapest, Erzsébet-körút 29. szám alá

tette át. Minden 1 kor. heti befizetés után 2-200 koronás kölcsönöket ad; a hozzá benyújtott hitelkérvényeket mindenkori 3-4 nap alatt, de legkésőbb egy héten belül elintézi és kiadja. Tervezett 10% előzárás mellett rövid úton lezárnál és be- táblázásokra is kölcsönözhet nyújt.

Telefon 20-33. Telefon 20-33.

Iskolai órák: 9-12, 3-6.

ELEK BERNÁT, ügyviv. igazg.

Az élelmes kalauz!

Egy külföldi ember járt itt nemrég Budapesten és egy szegény utcasarki hordárt fogadott fel, hogy őta városban mindenhol elveesse. Midőn már mindentől voltak és a külföldi ember kiakart fizetni, a hordár azt mondta neki, hogy mielőtt elutazik, ösmerkedjék meg a főváros egy másik nevezetességével. Az idegen a kíváncsiságtól ösztönözve belement a dologba és mily nagy volt az ámulása midőn megtudta, hogy a Hecht Bankház nagy szerencsésjét akarta bebizonyítani neki és ott vele egy sorsjegyet vett. Egy nyolcad sorsjegyet jutalom fejében adott belőle a kalauznak és később midőn főnyereményt nyert sorsjegye, örült azon, hogy az élelmes kalauz is részesedett a Hecht Bankház által kifizetett főnyereményben. — Az egyszerű embernek igaza volt, midőn a Hecht Bankházat és annak szerencsésjét a főváros egyik nevezetességének tartotta. Vásároljon tehát osztalysorsjegyet a Hecht Bankháznál, Budapest, Ferenciek-tér 6. és Erzsébet-körút 32. Huzás május 22-én és 23-án. Sorsjegyjárak: Egész 12.— kor., fél 6.— kor., negyed 3.— kor., nyolcad 1 kor. 50 fillér

vétet. Egy nyolcad sorsjegyet jutalom fejében adott belőle a kalauznak és később midőn főnyereményt nyert sorsjegye, örült azon, hogy az élelmes kalauz is részesedett a Hecht Bankház által kifizetett főnyereményben. — Az egyszerű embernek igaza volt, midőn a Hecht Bankházat és annak szerencsésjét a főváros egyik nevezetességének tartotta. Vásároljon tehát osztalysorsjegyet a Hecht Bankháznál, Budapest, Ferenciek-tér 6. és Erzsébet-körút 32. Huzás május 22-én és 23-án. Sorsjegyjárak: Egész 12.— kor., fél 6.— kor., negyed 3.— kor., nyolcad 1 kor. 50 fillér

Cirkusz Carré Oszkár

(állatkort.)

Előleges jelentés!

A nagybecsűlő főváros világ és Budapest székétfőváros és vidéke milyen tisztelt közönségnek szives tudomása-ára adom, hogy f. hó 16-án **külvonattal** teljes cirkuszberendezésemmel **Stettinből** ideérkezek és **szombaton, május hó 17-én** megkezdem az idei nagy

cirkusz-évadot.

Tekintettel arra a nagymérvű támogatásra, melyben legutóbbi időtöm alkalmából Budapest melyen tisztelt közönsége részesült, nem sajnálom sem költségét, sem fáradságát, hogy a legújabb és legjobbat mutassam be. **Itálidom 110 leg-nemesebb fajtaból áll, előrangú specialitásokat és nagy kiállításos darabok nagy választékban és gyönyörű kiállításban.**

A balletkar áll 50 hölgyből, 2 solótáncos, 1 táncos. Abban a kellemes reményben, hogy ez időn is sikerülend a melyen tisztelt közönség előzőnek és követelményének megfelelően, maradok kitűnő tisztelttel

Carré Oszkár, igazgató.

Egyetlen porcellángyár Budapest.

Saját gyártmány

porcellán- és majolika dísz- és használati-tárgyak

csekély gyártási hibával, rendkívül olcsó áron kaphatók

FISCHER EMIL

cs. és kir. udvari szállító, porcellán- és majolika-gyárosnál,

Dudapest, IV., Bécsi-utca 3. szám.

Egyetlen porcellángyár Budapest.

Nem rojtosodnak ki és nem kopnak többé a nadrág alsó szélei, ha a

Wollák-féle szabadalmazott nadrágvédőt

alkalmazzuk.

Párja csak 60 fillér.

Viszont elárusítók

nagyobb kedvezményben

részesülnek.

Kapható:

Wollák és Berkovits

zsinórgyárban

Budapest, VI. ker., Vörösmarty-utca 47/B

és minden nagyobb rövidáru üzletben.

Erő-Egészség!

„SZENT-ANNA“

malátacukor (tápsütemény.)

Előrangú tanárok és orvosi szak- tekintélyek által ajánlott, tisztán malátából, minden egyéb liszt hozzáadás nélkül készült

tróv. védve.

speciális erőtápszer.

Rendkívül könnyen emészthető, a testszu- gyarapodását előmozdítja, óriási tápértékű, kellemes ízű, gyomor- és emésztési zavaro- kban szenvedők sikerrel használják.

Egészéjszéknek, lábbadozóknak, betegeknek, felöltök- nek és gyermekeknek egyaránt alkalmas.

Eredeti zárt doboz 1 Ft. 25 Kr. Postaküldemények utánvéttel. — Kapható eskik zárt dobozokban minden fűszerkereskedésben és gyógyszertárban.

Főraktár: **HOFFMANN JÓZSEF**

cs. és kir. udvari szállító, Budapest, V., Bátorhy-utca 8.

Elismert fényképező készülékek

Lechner zseb-camerája, reflex-camera, ko- dakok, Görz- és Steinheil-objectivumokkal is, fénylátócsövek, tervező-készülékek iskolai és magánhasználatra, Szűrő-lencse, műanyag- papír és mindenféle vegyszer Állandóan friss minőségben. Utatványzomokat Lechner fényképezési lapjából a „Phot. Mit- theilung“-ból, valamint árjegyzéket ingyen küld.

R. LECHNER (Wih. Müller)

cs. és kir. ndr. fényképezési ciklok keresek. Fényképezési készülékek gyára. — Másoló- intézet amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

Valóban!

De csak üvegekben vásárlandó ott, ahol Zercherlin-plakátok vannak kifüggesztve.

ARNHEIM S. J.

cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST

Gyár:

IX. ker., Soroksári-ut 92.

Városi iroda és mintaraktár: V. ker., Erzsébet-tér 17.

Tűz-, esés- és betörésmentes pánccél- és okmányszekrények

Pánccél-szobák Safe-deposit be- rendezések a legújabb szabadal- mazott szerkezetben biztonsági jótállással.

Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénzintézetek szállítója.

Szállított munkák:

A magyar szent korona meg- őrzésére szolgáló pánccélszoba (kis várak).

Az új országház pánccél- szobája.

Budapest székes főváros mindkét pánccélszobája.

Első hazai Takarékpénztár Egyesület.

Pesti Magyar Keresk. Bank.

Magyar Agrár és Járadék- bank.

Belvárosi Takarékpénztár. (a király bérházában) stb. stb.

ALAPITTATOTT 1833.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígyszínház	Népszínház	Magyar színház	Fővárosi Nyári színház
Péntek	A Denevér	Faust	Az őrnagy ur	Az izé	Fifine	Osákon szerzett völgyény
Szombat	Mignon	Rang és mód	Az őrnagy ur	Az izé	New-Yorkszépe	Színházi képtelenségek
d. u. Vasárnap este	—	A kaméliás hölgy	Kuruc Feja David	Egy görbe nap	Jótékonyceiu előadás	Viola az alföldi baramia
	A hadi fogoly Szerelmi kaland	Constantin abbé	Az őrnagy ur	Az izé	Lotfi ezredes	

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.
Délután 3 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irtak Mars és Kéroul.
Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

Montgiron	Fenyvesi	Gyöző	
Lébourdette	Hegedűs	Vendrei	
Fréville	Tanay	Szerény	
Champeaux	Góth	Varsányi	
Moulard	Poloczai	Nikó	
Lardinet	Rónaszéki	Dingoisné	Lenkei

Este:

Ugyanaz.

Kedete 7 1/2 órákor.

NÉPSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal:

Kurucfurfang.

A népszínházi bizottság által 100 aranyval jutalmazott népszínmű 3 felv. dalokkal és táncokkal, Rákóczi korából. Irtá ifj. Bokor J.

Személyek:

Becsnyó	Kocsányi S.	Tetőny	Kiss M.
Ilona	Harmath	Bedő	Vidor
Bögözy	Németh	Böszö	Blaha L.
Tamás	Tollagi	Káta	Kápolnai

Este:

Pálmay Ilka kezelt vendégfelleptővel.

Az izé.

Operett 3 felv. Irtá Leon Viktor és Stein V. Zenéjét szerző Weinberger Károly, Fordította Dr. Márton Miksa és Heltai Jenő.

Személyek:

Taponet	Kovács M.	Babari	Németh
Taponetné	Siposné	Vanacsson	Szerdahelyi
Gabriella	Pálmay	Saturnin	Tollagi
Felicson	Raskó	Casarett	Dóri
Aristid	Szirmai	Denise	Harmath

Kedete 7 1/2 órákor.

URANIA SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

Délután 4 órákor mérsékelt helyárrakkal:

A föld körül.

Este:

A sport.

Kedete 1/8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. május hó 8-án.

Délután 3 órákor félhelyárrakkal:

A piros bugyellárás.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irtá Csepreghy.

Este:

Ocskay brigadéros.

Eredeti történeti színmű 4 felvonásban.

Irtá Herzog Ferenc.

Kedete 7 órákor.

Petánovits

METROPOLE SZALLÓJA

A télikertben ma

Pongrácz Lajos Kolozsvárról
kítő zenekara játszik.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

!!! Szenczáció! !!!

Trio Barovsky

páralan mutatványai, továbbá

Luna asszony

Milla Barry, Marlot stb.

előléptével.

Tarka Szinpad

és sok különlegesség.

A kávéház télikortijében reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Szépességi Irtó-Írtó
Wein Károly és Tszai
vászoni- és szatén-nyakcsukások
Bélgépek (11. utca) - Kálvária körút 11. B.
Ajánlja a hírneves szepesség-
vászoni, szatén-nyakcsukások
történelmi és minőség- és szaktudás-
váltmányait. Minden árba beártható
színezés árát csak megjelölésükkel e-
ALCOBSTERESSÉ
VED
LENY
KÖNYV

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
óra- és óráker-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

360,000 korona nyerhető
Huzás május hó 15-én.
1 db 1870-es évi Magyar Nyeremény Igérvényvel. Fogyeremény 200,000 korona, ára 14 kor. - 1 db 1870-es Magyar Jótállás Igérvényvel. Fogyeremény 70,000 korona, ára 3 kor. 50 fill. - 1 db 1870-es Osztrák Földhitel Igérvényvel. Fogyeremény 90,000 korona, ára 3 kor. 30 fill. Összesen K. 21.-
A három együtt csak 20 korona.
Vidéki megrendelésnek portó fejében 85 fillér küldendő.

Mercurbank
és váltóüzlet részvénytársaság
BUDAPEST, IV., Váci-utca 37. szám.

SPORA-féle világhírű KLATAUI dísz- és óriási szegfű.

Külfelutve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, a Mayna melletti Frankfürthben stb. a legnagyobb díjakkal.

Elite-választék

5 darab 16 kor.

Kiállítási és reklám minta fajok

10 darab 16 kor.

Óriási szegfű

10 darab 10 kor.

Disz-szegfű

10 darab 5 kor.

Kerti szegfű

10 darab 2 kor.

Remontantszegfű

60 darabnál 10 százalék, 100 darabnál 20 százalék engedmény. Képes árjegyzék ingyen bérmentve.

FR. SPORA szegfűkivitel

Klatau (Csehország).

Próba ingyen! 20 fillér portó beklüdtése ellen.

kalforniai hajnövesztő-hagyma „IPE“

fejlődő hajnövesztő, a melyen Európában még nem volt. Még egy gyermek is tud egy csomag „Ipe-hagymából“ (1 frtért) körülbelül (2 liter „Ipe-hajvizet“ maga előállítani, melynek fejtő hatáson csodálkozni fog. Frizurája már az első mosás után háromszor oly vastag lesz. Haja sohasem eszi meg. A haj sűrűbben nő, mert jótállás váltatik. Zorpa rögön öltünk. Egy csomag „Ipe-hagymát“ 1 frtért küldünk a világ bármely tájára (az összeg beklüdtése csodás levedőanyagban is, vagy údváltó). Saját jól fel fogott árakban fekszik mindenkinél azonnal egy csomag valódi „Ipe-hagymát“ (1 frtért) hozni. Széküldük továbbá késs „Ipe-hajvizet“ is üvegekben nagy-ág szerint 2.50 frt., 1.50 frt. és 1 frt. Tegyje el a hirdő-ést, mert ritkán fog megjelenni. Úgyeljen jól a címre, különben nem felelünk semmitért. Első amerik. int. „Oja“, Bécs, IX., Währingerstrasse 16.

Szabett Árak. Telefon 17-19.

Legujabb
Saccoöltöny --- 24 kor-tól
Fiuöltöny --- 16
Gyermeköltöny --- 8
Felöltő --- 18
Raglan és Ulster 28
Tiszta gyapjuból.

KOHN HEILMANN és FIAI
cs. és kir. udvari szállítóknál
az „Angol Szabó“-hoz.
Legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruház
IV., Károly-körút 12.
Fiók: Kőzponti városház
Károly-körút 30.

A legujabb tavaszi modell öltönyeket, felöltőket készítenek műtermében, a legfinomabb angol szövetekből első árban, úgy középső, mint előnyös részletfizetés mellett.
Kerekes Fülöp angol uri-ruhatem 6. Akácfa-u. 65.
Kiváratra szakembert mintaként házhoz küldök.

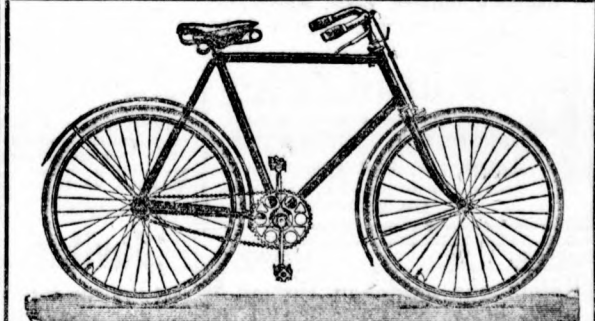
Osztálysorsjegy vevőknek.

Ügyfeleink száma folyton emelkedőben van, minthogy a legtöbbet nálunk vásárolt sorsjegyeken nyerték; de főleg mert előzékenységünk mellett sorsjegy-vevőinknek legmesszebb menő biztonságot nyújtunk. Óvadékunk, mely a legnagyobb az osztálysorsjáték igazgatóságánál, egymaga is teljes garanciát nyújt ügyfeleinknek kőtelezett-ségeink rendes lebonyolítására nézve.

A nyereményeket bármely összegben lejárat előtt is kifizetjük és vidéki megrendelőinknek azon különös kedvezményt nyújtjuk, hogy ily kifizetéseket nemcsak pénztárunknál, hanem minden külön jutalék és költség felszámítása nélkül kiváratra bármely nagyobb vidéki bank, illetve takarékpénztár útján is teljesítjük.

ELSŐ OSZTÁLY HUZÁSAI MÁR MÁJUS 22 ÉS 23-ÁN.
Eredeti sorsjegyek árai: 1/2 12 Kor., 1/3 6 Kor., 1/4 3 Kor., 1/5 1 Kor. 50 fillér.

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (HAAS PALOTA).
Távírási czím: NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.

Kerékpárokat
melyen leszállított árban 8 és 10 frtos részletre, kerékpár-alkatrészeket 30 százalékos áreszállítással szállítunk.
Első rendű küllő gummi frt 5.50 és frt 4.-
Első rendű belső gummi frt 2.- és frt 2.-
Acsolón lámpa forint 3.25 és forint 2.-
Calcium Carbid klg. frt. ---,85
Olaj lámpa frt 1.35 és frt 1.-
1 pár kitért pedál frt 3.- és frt 2.40
Küldő angol eszengő frt ---,75, ---50 és 35 kor.
Angol nyereg frt 3.25 és frt 2.25
Teleskop pumpa frt 1.40 és frt 1.15
Fogantyúk párja 40 és 34 kor.
Küllő vagyá pipával 05 és 04 kor.
Kerékfűtő eszengő frt 1.15
Franciá kulcs 50 és 38 kor.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan. — Nagy Árjegyzék ingyen.
LÁNG JAKAB és FIA
az Angol Helical Premier kerékpárak főártára
Budapesten, József-körút 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Javítások, romlásokat és hibákat azonnal és szakszerűen csinálunk. — Az árak kitértőgezzel felöltséget vállalunk és nem tetsző esetben a pórt vizsálatjuk.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

(Tessék orvost megkérdezni!)

Európai hírék kén-izsapporítások
(Budapesttől 3 1/2 óra; naponta 5 vonat.)
Rhenma, köszvény, neuralgiák, ischias, izsápmányok (balesetek, női bajok után), skrofulák, bőrbajok eseténel gyógyító hatása **főülmunkhatatlan.**
Minaszertü berendezések. 20 hold sétapark. Penzók napi K. 4.50-6.50. Eviante 7000 vendég Európa minden részéből. Prospektust küld: a fűrdőigazgatóság.

LIPIK

Szlavóniában

I. rangú fűrdőhely.

Egyetlen jód tartalmú alkalisz hőforrás (64° C.) a kontinensen.
A lonjévilgyi vasút állomása (Dugonics ut.) Azonkivül Fakir-lyuk délviasz állomása (Zónarizán).
Külföldi: Budapest, Bécs, Lomonia, Róma, Brissel, Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyvárban park, fedett sétány, kútvíz gyógyfürdő, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fűrdőpultok, villamos világlátás. Földművelésügyi miniszter, gyomor-, bél- és gégébetegségek, köszvény és csurhajlás, ischias, osteobajoknál, nádjendőség, húztos bántalmaknál, valamint minden nőgyógy- és veretbetegségekben. A fűrdőhely alatt Prof. Dr. Marghalkó Tamasz ur is rendel a fűrdőhelyben.
Jódhözvív széküldés egyenesen forrásból, továbbá Edelkvíz L. széküldő Budapeston.
Lipik forrása közvetlen a fűrdőigazgatóságnál rendelkezhető. — Szívbeteg felvilágosításnál szolgálatot a fűrdőigazgatóság.

SIOFOK

Budapesttől 2 1/4 órányira, a déli vasút mentén. Vasúti és hajó állomás, posta távirat és telefon.
Balaton-fűrdő
Nyárára és kirándulásra legajánlatosabb hely.
Mégnyitás május hó 31-én.
Ólcsó menetiéri jegyek május és szeptember hónapokban. A Budapesttől idült vasúti d. u. 5 óra 25 p-kor és Siofoktól reggel 5 óra 45 p-kor induló gyorsvonatok személyzeti díjazással közlekednek. Július és augusztus hónapokban vasár- és ünnepeknapon külön vonatok rendkívül mérsékelt menetjegyekkel. Magas felelőtté egészeneg területtel, ment minden süppedőttel. Kútvíz fűrdő, borsnyóval talajjal és pompás idegző hullámvárossal. Modern kényelmi 3 szálló vezetékekkel és villanyvilágítással.
A vendéglő és kávéház házi kezelésében.
A la Carte és napi 4-5/2-7 koronás penziószertü étkezéssel, gyönyörű park, parki sétány és 20 hold fenyves. Kútvíznyárá május hó, a szabaknál 40° c engedélynyel. F. világlátással, prospektusokkal kéz-egyel szolgálat a fűrdőigazgatóság Siofokon és május hó végéig Budapest, V. Arpad-utca 11.

Természetes étrendi gyógyintézet

Topolschitz-fűrdő

Stájerországban Cilli mellett (Ausztria)

Meleg forrás (30° C). Nagy légfűrdőparkok és fedett sétányok. — Fénygyógyászat. — Kútvíz eredmények majdnem minden idült betegségénel. Prospektusokkal (német, francia és magyar nyelven) valamint egyéb felvilágosítással szolgálat

Dr. Gustav v. Huttern, Bécs, Mariahilferstrasse 31. Telefon 9485.

Priessnitzthal, Mödlingben, Bécs mellett.

Speciális gyógyintézet gyengéreg állapónál: ideggyengeség, mellgyengeség, altestgyengeség, lábak gyengesége ellen. Kútvíz gyógyeredmények. — Prospektusok ingyen.
Dr. WEISS JÓZSEF.

GRAZ. Hotel „zur goldenen Birne“ GRAZ.

4 város központjában, a Uran-park átellenében, lecsobó fekvésű szálló, kényelmes új berendezés. Világlátással.
Fr. Zimmerer, tulajdonos.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárd gyártmányú asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdrágább kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Iwonicz-jódfűrdő Galiciában.

Erosz alkalikus jód- és brómtartalmú konyhasós savanyúvíz, nagymennyiségű szénásv tartalma miatt nagyon józú és könnyen emészthető. Mintaszertü fűrdőberendezés, melegvíz, vizgyógyintézet, masszázsa, klimatikus gyógymód. Rogényes, fekvés gyönyörű hegyvidéken. 800 hold fenyveserdő. látogatottsága évente 3000 fűrdővendég (átutazók nélkül). Kényelmes, elegáns ellátás alacsony árak mellett. Posta, távirat- és vasúti állomás. Villanyvilágítás. Idény május 20-iktól szeptember végéig. Fűrdőigazgató: I. Dr. Wernicki J. Lembergől, II. Dr. Staniszewski J. Krakóból.
Megrendelés asványvízre, jódsóra, jódugra pontosan teljesíthetnek. Prospektus az iwoniczi fűrdőigazgatóság által franco.

PLESZ és KRAUSZ BANKUZELETE

a m. kir. szabadsám. osztálysorsjáték főeljáróhelye BUDAPEST, V. FÜRDŐ-UTCA 4. a május 22. és 23-iki osztálysorsjáték-huzásra a következő számokat ajánlja:
20223, 37988, 91216
1/2 sorsjegyet 1/2 sorsjegyet 1/4 sorsjegyet
12.-kor. 6.-kor. 3.-kor.
A postautalványval való megrendelés a legbiztosabb.
Bármily nagyságu nyereseményt azonnal kifizetünk.

Nincs többé jéghiány!

Szabályozott jégkészletünkkel mindenki készíthet 2 per alatt abszolút tiszta, élvezhető

jeget vagy fagyialtot.
E készülék csak két méretben kapható: és pedig 3 kiló jég tartalommal 50 K. 3 kiló jég tartalommal 60 K.
„Lux“ villanyos zseblámpa.
Világító képességére azilyes és zivarárt nincs befolyással. Csiszolóru és szep.
= Ára 7 korona. = Szártele egyéb amerikai különlegesség. Prospektus ingyen. Toljos Árjegyzék 40 fill. levélgyelgy ellenében.
Szállási utánvét mellett.

AMERIKAI „AITA“ BUDAPEST, V. Nador-utca 11.

Óriási bab, óriási saláta Amerikából
ezen igen értékes növény egész 5 méter magasáig megnő az egy méter hosszú hüvelyből, mely minőnek korának átlagosa annál is inkább, mert június 10-én novemberig csodálatos virágokban van a szilveszterig ültetést terem, a mely szőlés is élvezhető. Ez ára egy mintadagunk 1 kor. szilveszter utáni. Azonkivül az „AITA“ SALÁTA, mely még a legízesebb és legnépszerűbb keleti saláta. Ezen növény körülbelül 2 kilogramm. Ekes növény általában figyelmet kell Ára egy mintadagunk bérmentve 1 koronára, esetleg bérmentve.
Roth Albert, Kőbánya, Jászberényi-ut 12.

Pope Albert Ágost, Cohasutban, a 12031. számú

„Újítások láncolatú kerékpárok hajtó szerkezetén“ című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg ol is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgálat bővebb felvilágosítással.
KELEMEN és TÁRSA szabadalmi ügyvédi iroda Budapeston, Royal-szállóda B.
B. Kirsch és A. Pessl Bécsben, 12007. számú

„Javitás köteleken“

című 1898. febr. 28-ról kelt magyar szabadalmukra **vevők vagy engedélyesek kerestetnek.**
Szives ajánlatok „W. W. 2026“ alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I. Seilerstätte 2. kőzinok.

BALATONFÜRED

gyógyhely és tengerifűrdő Zalavármegyében. Posta, távirat és telefon helyben.
Elsőrangú fűrdőintézet.
Fűrdőintézet május hó 12-ától szeptember hó végéig.
Tiszta, óndus, emybe, egyenesen tóparti levegő, érvényes, sós, szénásvas, vasas gyógyforrások; juharvó-, tej- és szőlőkúra.
Ujjonnan berendezett kézi villamos és rezgő-masszázs, testgyógyászati gyógygimnasztika, valamint helyi-, száraz-, hőkezelés.
Szénásvas meleg pezsgőfűrdők (Schwarz rendszerre szerint).
Száraz meleg fűrdők. Gőzfűrdő, zuhanyok, balaton-füredi melegfűrdők és uszodák. Orvosi tekinthetők által igen ajánlva; veresgyengeség, görvély, gúndörög, eszák, köszvény, legdrágábbak: kúrások bűntudat, rekedtség, vértöbblet, gyomor- és bélbetegségek, máj- és lépbetegség, női bajok és idegrendszerbántalmak.
Hegyek által vezetett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezett gyógyterem, sós csarnok, árnyékos sétányok, lenyos park, fenyves liget, tiszta, naponta szellőztetett, helyi kútvíz kútvilágítás; évszentes kirándulások, sétacsoportok. Egész évben szolgálat. A szobák ára 50 fillérről 10 koronáig. Június 16-ig és augusztus 21-ig a szezon végéig a lakások 50%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 2 koronától. Vasúti állomások: Siofok és Veszprém. Siofoktól, gőzhajón 1 óra, Veszprémtől, békéinon 1 1/2 óra. Vasúti mezejitjegyek 20%-os kedvezményvel, menetiéri jegyek 3 napra illóru kaphatók. A fűrdőintézet rendelő főnöke: Dr. Huray István, kir. tanácsos.
Lakásmegrendelések előleg befizetése mellett, Lipik Valentin fűrdőigazgatóhoz intézendő Balatonfűrdőre. Balatonfűrdő asványvízre, mely mintadagú vizet is igen kedvező, forrásokról: Édeskútly I. udvari asványvízszelű Budapestben. Ezenkivül kapható a balatonfűrdő kútvilágosítást, Szemerey Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Szekesfehértvártól. Prospektusok ingyen szolgálat a fűrdőigazgatóság.
3430/K. sz. az. az. 1902.

DÉLI VASUT.

A háló és közvetlen kocsik forgalma Budapest d. v. pályaudvarról 1902. évi május hó 31-ig.

I. II. oszt. hálókocsi. Budapest d. v. Velence (Venezia) között.
Pragerhof-Nabresina-Cormonsan át.
Bpest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Velence ind. d. v. ... 2 óra 10 perc
Velence ... érk. d. u. 2 ... 10 Budapest d. v. érk. d. e. 9 ... 53
Menettartam: 18 1/4 óra. Menettartam: 19 1/4 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik két I. oszt. hátfőlyelyel.
Budapest d. v. — Ala között. Pragerhof-Marburg-Franzenstein át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Alaól indul d. u. 1 óra 45 perc
Ala érkezik d. u. 4 ... 17 Budapest d. v. érk. reggel 9 óra 53 p.
Menettartam: 20 1/4 óra. Menettartam: 20 óra.

I. II. oszt. közveti. kocsik Budapest d. v. Velence (Venezia) között
Pragerhof-Nabresina-Cormonsan át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Velence ind. d. v. ... 2 óra 10 perc
Velence ... érk. d. u. 2 ... 10 Budapest d. v. érk. d. e. 9 ... 53
Menettartam: 18 1/4 óra. Menettartam: 19 1/4 óra.

Budapest d. v. Abbazia-Fiume között. Pragerhof—St. Peteren át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Fiume ind. este ... 7 óra 52 p
Fiume ... érk. d. e. 9 ... 35 Budapest d. v. érk. d. e. 9 ... 53
Menettartam: 13 1/2 óra. Menettartam: 14 óra.

Budapest d. v. Triest között. Pragerhofon át.
Bpest d. v. ind. reggel 8 óra 00 perc Triest ... ind. reggel ... 8 óra 00 p
Triest ... érk. este 9 ... 00 Budapest d. v. érk. este ... 9 ... 20
Menettartam: 13 óra. Menettartam: 13 1/4 óra.

Budapest d. v. Pakrac között. Nagy-Kanizsa—Barson át.
Budapest d. v. ind. este 9 óra 55 perc Pakrac ind. d. u. ... 2 óra 50 p.
Pakrac ... érk. d. u. ... 1 óra 20 Budapest d. v. érk. reggel 6 ... 32
Menettartam: 15 1/2 óra. Menettartam: 15 3/4 óra.

Tatra-Lomnic villa

nyaraló-telep, a Lomnic-csúcs tövében, 6 év előtt épült
KELEMEN és TÁRSA szabadalmi ügyvédi iroda Budapeston, Royal-szállóda B.

Boyd Harold Wiggintonban, mint a 12847. számú

„Biztonsági robbantószer“ című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg ol is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgálat bővebb felvilágosítással.
KELEMEN és TÁRSA szabadalmi ügyvédi iroda Budapeston, Royal-szállóda B.

Kelemen és Társa

szabadalmi ügyvédi iroda, Budapeston, Royal-szállóda B.

DÓCZI M.

cipész
Budapest legmegbízhatóbb legnagyobb és legolcsóbb **cipő-raktára**
Keresesi-ut 10.
Gombos filz, v. dugos lakó ... 3.00
Férfi 4. női ... 3.50
Férfi 2. női ... 3.80
Férfi 3. női ... 3.80
Férfi 4. női ... 3.50
Férfi 5. női ... 3.50
Férfi 6. női ... 3.50
Férfi 7. női ... 3.50
Férfi 8. női ... 3.50
Férfi 9. női ... 3.50
Férfi 10. női ... 3.50
Férfi 11. női ... 3.50
Férfi 12. női ... 3.50
Férfi 13. női ... 3.50
Férfi 14. női ... 3.50
Férfi 15. női ... 3.50
Férfi 16. női ... 3.50
Férfi 17. női ... 3.50
Férfi 18. női ... 3.50
Férfi 19. női ... 3.50
Férfi 20. női ... 3.50
Férfi 21. női ... 3.50
Férfi 22. női ... 3.50
Férfi 23. női ... 3.50
Férfi 24. női ... 3.50
Férfi 25. női ... 3.50
Férfi 26. női ... 3.50
Férfi 27. női ... 3.50
Férfi 28. női ... 3.50
Férfi 29. női ... 3.50
Férfi 30. női ... 3.50
Férfi 31. női ... 3.50
Férfi 32. női ... 3.50
Férfi 33. női ... 3.50
Férfi 34. női ... 3.50
Férfi 35. női ... 3.50
Férfi 36. női ... 3.50
Férfi 37. női ... 3.50
Férfi 38. női ... 3.50
Férfi 39. női ... 3.50
Férfi 40. női ... 3.50
Férfi 41. női ... 3.50
Férfi 42. női ... 3.50
Férfi 43. női ... 3.50
Férfi 44. női ... 3.50
Férfi 45. női ... 3.50
Férfi 46. női ... 3.50
Férfi 47. női ... 3.50
Férfi 48. női ... 3.50
Férfi 49. női ... 3.50
Férfi 50. női ... 3.50
Férfi 51. női ... 3.50
Férfi 52. női ... 3.50
Férfi 53. női ... 3.50
Férfi 54. női ... 3.50
Férfi 55. női ... 3.50
Férfi 56. női ... 3.50
Férfi 57. női ... 3.50
Férfi 58. női ... 3.50
Férfi 59. női ... 3.50
Férfi 60. női ... 3.50
Férfi 61. női ... 3.50
Férfi 62. női ... 3.50
Férfi 63. női ... 3.50
Férfi 64. női ... 3.50
Férfi 65. női ... 3.50
Férfi 66. női ... 3.50
Férfi 67. női ... 3.50
Férfi 68. női ... 3.50
Férfi 69. női ... 3.50
Férfi 70. női ... 3.50
Férfi 71. női ... 3.50
Férfi 72. női ... 3.50
Férfi 73. női ... 3.50
Férfi 74. női ... 3.50
Férfi 75. női ... 3.50
Férfi 76. női ... 3.50
Férfi 77. női ... 3.50
Férfi 78. női ... 3.50
Férfi 79. női ... 3.50
Férfi 80. női ... 3.50
Férfi 81. női ... 3.50
Férfi 82. női ... 3.50
Férfi 83. női ... 3.50
Férfi 84. női ... 3.50
Férfi 85. női ... 3.50
Férfi 86. női ... 3.50
Férfi 87. női ... 3.50
Férfi 88. női ... 3.50
Férfi 89. női ... 3.50
Férfi 90. női ... 3.50
Férfi 91. női ... 3.50
Férfi 92. női ... 3.50
Férfi 93. női ... 3.50
Férfi 94. női ... 3.50
Férfi 95. női ... 3.50
Férfi 96. női ... 3.50
Férfi 97. női ... 3.50
Férfi 98. női ... 3.50
Férfi 99. női ... 3.50
Férfi 100. női ... 3.50

Mint Budapest legjobb, legtartósabb és lelegegységesebb lábbeiljenek készítőjeként alábbi gyári céget ajánlunk, tessék meggyőződni arról s az eredményről minket értesíteni, miután nagy fogadásról van szó.
Nőknek:
Férfi v. barna bőrből, filz ... frt 3.-
Férfi v. barna bőrből, gombos ... frt 3.50
Férfi v. barna legfin. box, Derby ... frt 3.50
Lakó, kelety v. chevreux-bőrből, filz ... frt 3.50
Lakó, kelety v. chevreux-bőrből, filz ... frt 3.50
Férfi v. barna háti-cipő ... frt 2.-
Férfi v. barna háti-cipő ... frt 1.20

Virágyelv.
Minden ismert virág jelentéséget megvan a virágokban a könyvben, melyet szerkesztője a legelőbb költői forrásból állított össze. Ára szives költségek 30 fill. Az öszeg előzetes befizetése esetén bérmentve kizárólag meg. Magrendelést Landerl Róbert (Wollner F. és F. 4.) és. sz. kir. udvari könyvkereskedésében, Andrassy-ut 21. sz.

Aguilar Dávid

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 6/N.

PROSPECTUS.

1902. évi magyar kir. adómentes 4%-os korona-járadék-kölcsön.

Kibocsátva 1.087.470.000 korona névértékben:

- az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti aranykölcsön,
- az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasúti kölcsön,
- az 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasúti beruházási elsőbbségi kölcsön,
- az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüstkölcsön,
- a 4 1/2%-os magyar regale-kártalanítási kölcsön-kötvények convertálása, illetőleg beváltása céljából.

Hirdetmény.

Az 1902. évi V. törvények 6. §-a alapján 1.087.470.000 korona névértékű összegben 4%-os kamatozó adómentes korona-járadék-kölcsön bocsátatik ki, mely kölcsön kizárólag az ezen törvényekben felsorolt államadósságok convertálására, illetőleg beváltására fordítandó.

A kölcsönkötvények bemutatóra szólnak és			
54.700 darab A betűs (202.001—256.700 számig) egyenkint	100	koronáról	
400.000 " B " (304.001—704.000 ") " " " " "	200	"	
158.000 " C " (238.001—396.000 ") " " " " "	500	"	
200.000 " D " (866.001—866.000 ") " " " " "	1000	"	
47.000 " D/2 " (" 1—247.000 ") " " " " "	2000	"	
27.800 " D/5 " (" 1—27.800 ") " " " " "	5000	"	
9.000 " E " (" 31.601—40.800 ") " " " " "	10.000	"	

A címletek az 1892. évi XXI. törvények alapján kibocsátott 4%-os járadék-kötvényekkel — eltérítve a keltetés, a törvényesbevitel és az aláírások, valamint a szelvény tartama s az uponnan hozzájött szelvénybeviteli helyek neve természetesen jelentkező eltérésektől — teljesen azonosak. A címletek emellegre magyar, német, francia és angol szöveggel állították ki a m. kir. pénzügyminiszter, a m. kir. központi állampénztár igazgatójának, a m. kir. hitelszámvetés főnökének írásbeli aláírásával és egy ellenőrző tisztviselőnek eredeti kézalírásával vannak ellátva.

Ezen kötvények után 1901. évi december 1-től kezdődőleg évi négy százalékos kamat fizetetik minden év június 1-én és december 1-én lejáráó félévi utólagos részletekben.

A kötvények kamatszélvényekkel — melyeknek utolsója 1913. évi június hó 1-én esedékes — és szelvényutalvánnyal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvények annak idején a beváltóhelyeknél költségmentesen átvehetők.

A m. kir. pénzügyminiszter általános törvényes határozományok alapján föl van jogosítva arra, hogy legalább három hóval előzőleg közzéteendő felmondás után ezt a kölcsönt egészben vagy részben névértékkel visszafizethesse.

Ezen kötvények, valamint az azokon levő kamatszélvények minden fennálló magyar bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve, s azoknak a teljes bélyeg-, illeték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosítottak, úgy hogy a kamatszélvények minden levonás nélkül fizetnek ki.

A kamatszélvények esedékességük idejétől számítandó hat év elteltével, a kötvények pedig a visszafizetésre kifizető határidőtől számítandó husz év elteltével évűnek el.

A kötvénybirtokos a kamatot és az esetleg felmondott kötvények ellenértékét a lejárt kamatszélvényeknek, illetve a felmondott kötvényeknek beszoállítására ellenében választás szerint felveheti:

- a magyar korona országában fennálló beváltó helyeknél, valamint a beváltó helyeknél Bécsben, koronakerékben,
- Berlinben, M. m. Frankfurtban és Hamburgban, } azon koronakerék váltóforgalman szerint, a melyen az átszámítás történik.
- Párisban és Brüsszelben frankban, }
- Amsterdamban hollandi forintban, }
- és pedig:
- a m. kir. központi állampénztárnál Budapesten, a budapesti és zágrábi kir. állampénztáraknál, valamint az összes magyar kir. adóhivataloknál,
- azonkívül további intézkedésig:

- Budapestben:** a Magyar Általános Hitelbanknál, S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. K. priv. allgemeine österreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél.
- Bécsben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál, a Bank für Handel und Industrie című intézetnél, a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél,
- Berlinben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál, a Bank für Handel und Industrie című intézetnél,
- M. m. Frankfurtban:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, nemkülönben:
- Párisban, Brüsszelben és Amsterdamban** a m. kir. pénzügyminiszterium által a beváltással megbízott helyeken,
- Budapestben:** a Magyar Földhitelintézetnél, a Pesti hazai I. takarékpénztár-egyesületnél, a Magyar Irszámítoló és pénzügyi banknál, a Pesti magyar kereskedelmi banknál, a Magyar Ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságánál, az Union banknál,
- Bécsben:** a Deutsche Effecten- und Wechsel-Bank című intézetnél,
- M. m. Frankfurtban:** a Deutsche Effecten- und Wechsel-Bank című intézetnél,
- Hamburgban:** a Norddeutsche Bank in Hamburg című intézetnél, L. Behrens & Söhne bankháznál, M. H. Warburg & Co. bankháznál.

A magyar kir. adómentes 4%-os korona-járadék-kölcsönre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny” és a „Wiener Zeitung”-on kívül négy külföldi, köztük két berlini és egy frankfurti hírlapban is közzé fog tetetni.

A végleges kötvények elkészítéséig a m. kir. pénzügyminiszterium részéről egységesen kiállított, az 1901. évi december 1-től 1903. évi május 31-ig folyó kamatokról szóló három szelvényvel ellátott ideiglenes elismervények adatként ki, a melyeknek végleges címletekre történő költségmentes kicserélése iránt a különböző szelvényfizetési helyeken annak idején a közelebbi értesítések közzétételére fognak hozni. A végleges darabok tehát az 1903. évi június 1-től folyó kamatokról szóló és következéző szelvényekkel lesznek ellátva.

A magyar kir. Pénzügyminiszter az 1902. évi V. törvények 6. §-ával felhatalmazást nyert, hogy az e törvények 2. §-ában felsorolt állami adósságok kötvénybirtokosainak a kötvényekben kifejezett tőkét az állam nevében és helyett felmondhassa és ha a bevándorolt kötvények birtokosai a kibocsátás óta 4%-os kamattal eldugandó hajlandók nem lennének, a bevont kötvények névszámát tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

Budapest, 1902. évi április hó 21-én.

A m. kir. pénzügyminiszter
Lukács S. K.

A convertálás feltételei.

Vonatkozással a magyar kir. Pénzügyminiszter Úr Ö Nagyméltósága fenti, a „Budapesti Közlöny”-ben megjelent hirdetésére, az 1902. évi V. t.-c. értelmében a convertálendő államkölcsönök birtokosainak a kicserelés ezennel felajánlottaik.

A kölcsönkötvények tulajdonosai, a kik az ezennel felajánlott kicserelési joggal élni kívánnak, a kicserélendő kötvényeket

jelen felhívás közzétételétől 1902. évi május hó 10.-ig bezárólag

a következő kicserelési helyek egyikénél, és pedig:

- Budapestben** a magyar kir. központi állampénztárnál (pénzügyminiszteri palota),
- az összes magyar kir. adóhivataloknál,

Zágrábban a királyi állampénztárnál, az északi, gospieli, ogulini, pozsegni, varasdi és vukovári kir. adóhivataloknál; továbbá

- Budapestben:** a magyar kir. Postatakarékpénztárnál, a Magyar Általános Hitelbanknál, S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. K. allgem. österr. Boden-Credit-Anstalt című intézetnél, az Union-banknál,
- Berlinben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál és a Bank für Handel und Industrie című intézetnél,
- M. m. Frankfurtban:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, a Filiale der Bank für Handel und Industrie című intézetnél,
- Hamburgban, Lipszében, Münchenben, Rosztockban és Kölnben** az ezen városokban közzéteendő helyeknél,
- Párisban:** a de Rothschild Frères bankháznál,
- Brüsszelben:** L. Lambert bankháznál,
- Amsterdamban:** L. Auerbach bankháznál, Lippmann, Rosenthal & Comp. bankháznál és az Amsterdamiische Bank című intézetnél,

az egyes helyeken szokásos üzleti órákban bejelenteni tartoznak.

A kicserélésnél a magyar korona országai területén a következő határozományok irányadók:

- 1. A convertálendő kötvények következőképen fogadtatnak el fizetéseiképen:

a) 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti aranykölcsön-kötvény	100 arfrt tőke névértékét	100.50
ehhez adva az 1902. évi február 1-től 1902. június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében		1.87 ⁵
	Összesen	102.37⁵
- b) 1876. évi 5%-os magyar keleti vasúti kölcsönkötvény

100 arfrt tőke névértékét	100.50	
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 31-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os (5%-ból levonva 10%-os jövedelmi adó) kamatok fejében	2.25	
	Összesen	102.75
- c) 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasúti beruházási elsőbbségi kölcsönkötvény

100 német bir. márka tőke névértékét	M 100.—	
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében	2.25	
	Összesen	M 102.25
- d) 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüstkölcsönkötvény

100 frt tőke névértékét	200 K — f	
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében	4 „ 50 „	
	Összesen tehát	204 K 50 f-el
- e) 4 1/2%-os magyar regale-kártalanítási kötvény

100 frt tőke névértékét	200 K — f	
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében	4 „ 50 „	
	Összesen tehát	204 K 50 f-el

Ezen szelvények az új 4%-os járadék-kölcsön-kötvények, a melyek az imént felsorolt címletek convertálására szolgálnak,

100 korona tőke névértékért. — 96 K 50 f-el

ehhez adva az 1901. évi december 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4%-os kamatok fejében — 2 „ 33 „

Összesen tehát 96 K 83 f-el

heztának számításba.

A beszoállításra 4 1/2%-os, illetőleg 5%-os kötvények beszoállítására 4%-os korona-járadék-kötvényekkel ki nem egyenlíthető részét a kicserelési helyek készpénzben fogják megteríteni.

2. A kicserélendő kötvények a folyó kamatokról szóló szelvényekkel szállítandók be és pedig:

- 1. az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti aranykölcsönkötvények 1902. évi augusztus 1-én esedékes szelvényekkel,
- az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasúti kölcsönkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel,
- az 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasúti beruházási elsőbbségi kölcsönkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel,
- az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüstkölcsönkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel,
- a 4 1/2%-os magyar regale-kártalanítási kötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel, a melyek ellenében a kiszolgáltatandó, 4%-os korona-járadék-kötvényekről szóló ideiglenes elismervények (6. pont) 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel lesznek ellátva. A mennyiben a kicserélendő darabok benyújtásánál azokon még nem esedékes szelvények hiányoznak, ily szelvények ellenértékét a benyújtandó készpénzben kiegyenlíteni tartozik.
- 3. A kicserélendő kötvények letétele folyó szelvényekkel együtt, aláírasi nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kicserelési helyeknél költségmentesen kaphatók.
- 4. Kiszorult és már esedékessé vált kötvények kicserélésé el nem fogadtatnak, ellenben kiszorult, de még esedékessé nem vált kötvények kicserélés tárgyát képezik.
- 5. A kicserelés végett bejelentett címletek beszoállítására, vagy az aláírásai egyidejűleg, vagy a kicserelési határidő lejártától számított négy hét alatt történik, az utóbbi esetben a kicserelési hely részéről elegendőnek tartott biztosítók letétele mellett.
- 6. A benyújtók a kicserelés végett benyújtott kötvényekről levélbeli igazolványt kapnak, a kiknek a benyújtás napjától számított 15 nap múlva az igazolvány visszadásá ellenében a 4%-os járadék-kötvényekről kiállított ideiglenes elismervények a roájuk esedékességében az esetleg járó készpénz kiegyenlítésével együtt kiadandak.
- 7. Ezen ideiglenes elismervények kiadása ugyanazon helyen történik, a melynél a kicserélendő régi kötvények letétek.
- 8. Az 1902. évi június 30-ig fel nem vett ideiglenes elismervények ezen időtől kezdve a benyújtóknak számlájára és veszélyére az illető beváltóhelynél maradnak.
- 9. Bizonyos meghatározott névértékű címletekre történő bejelentések csak annyiban vehetők tekintetbe, a mennyiben azok a kicserelési hely véleménye szerint a többi benyújtó érdekeivel megegyeztetetők.
- 10. A mennyiben a kicserelés végett benyújtott kötvények a német, francia, angol vagy németalföldi bélyeggel vannak ellátva, a benyújtóknak kívánóságára az illető bélyeggel ellátott ideiglenes elismervények fognak kiszolgáltatni. Ilyen, valamely idegen bélyeggel viselő régi kötvények külön aláírasi nyilatkozat kíséretében nyújthatók be.
- 11. Névre szóló és kötvényezett kötvények azon fizetési hely közvetítésével, a melynél eddig a kamatfizetés nyugta ellenében történt, küldendők be convertálás végett a magyar kir. központi állampénztárhoz Budapestre.

Budapest, 1902. évi április havában.

Magyar Általános Hitelbank.

Ritka bevásárlási alkalom
Pénteken, május 9-én
 és pedig kizárólag csak ezen a napon
 gyapju-, mosó- és selyemszövetekből
 feltűnő eleső árak mellett
nagy maradék-eladást
 rendez
Lessner Gusztáv
 női divat-áruháza
Budapest, V. ker., Bécsi-utca 8. sz.

Titkos betegségek ellen

20 évi, részben katonai (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmolegobban ajánlható

D. KAJDACS, orvos
 v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet
 IV. Kiglyó-utca 5. I. em. Klótid-palota (ajtóárkáz és lift használat).

A legelhangyaltabb hűgycsőfolyásokat, legnyolysabb húgyhólyagbajokat, bajkóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóhatjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbán olyamyrá felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magónléseket, nőknél főbőrfolyást befoorkezendés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és onnek utókövetkezményeképp létróju hátszervezeteket gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7-8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárát. Külön várótermek. Lovalekre díjjalazul asszonal vállalatotik; esetleg gyógyszerokról is gondoskedva lesz.

Bankház Benkő Mándor
 fő elárúitő
 BUDAPEST
 Andrassy-út 79.
 Telefon 22-44.
 Sürgöny-cím: BENKŐBANK BUDAPEST.
 Ajánl Csztálysorsjegyeket-
 1. oszt. húzása
 Május 22-23.
 * Sorsjegyek árai:
 1 egész Kor 12-   1 fél Kor 6-
 1 negyed Kor 3-   1 nyolcad Kor 1-50
 Megrendeléseket postaküldvény útján azonnal keress!

Székrekedés!
Liebe sagrada-tablettái
 (osokoládé-bevonattal).
 — Glesó, kellemes hajtószer. —
 Skatulyánként 50 fillér a gyógyszerárakban.
J. PAUL LIEBE, Tetschen a. d. E.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerész által

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
 Az úvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölése alatt áll.
 Ezen balzsam bőséges és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és melnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkiválasztást, a fájdalmas köhögések elejét veszi, sőt meg régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kötő hatással van torokgyulladásnál, rokedésnégnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglőlést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörögést, köhögést és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kötő hatással van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szápenész, továbbá minden fog- és szájbetegségeinél és megszünteti a fejbőrfőgést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sobre, ugmint hópörrensés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fűlfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöid apaca-vedőgyere, mint fent látható! Hamisításoktól legjobban óv szer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronánál hoztatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyulásra a legregibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításban rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók; a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, melikeménycsúsnál, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábknál, sőt ceantszúnál is: ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegontestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánknál, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt, kénvív, karunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmegregnél, körömdaganatnál, hólyag-nál, meztől kisbeszedett lábknál. Egész sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegok fekvéstől eredő sebeket, a nyakon támadt dagaszt, vörhagaszt, fűbajt és a gyermekok sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldés ellenében, 2 tégely csomagolással, postaküldéssel és szállítólevéllel együtt 2 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit övek hamisítványok védelméül és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: "Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pragera" bélyege legyen.
 E két gyógyszerében felülmúlhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatáskuk és segítség, legalább az orvos megérkezéskor, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy offlele sokszorososán ajánlt használni, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzét dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden csatádnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:
 Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógysértára, Pragera Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
 Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittobach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Fagy, dér és jégeső ellen
Farkas és Faragó-féle
 szabadalmazott
viharágyuk
 mindenütt a legjobban beváltak.
 Kezelése gyors és veszélytelen!
 Legolcsóbb lövés!
 Hatása a legerélyesebb!
 Minden versenyen és kiállításon első díjjal kitüntetve.
 Hegyközségektől és nagyirtokosoktól számos elismerő levél.
 Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

Magy. szab. viharágyu és szőlőgazdasági gépgyár
Farkas és Faragó BUDAPEST,
 vi., Jász-u. 33.
 Ismertető füzet ingyen és bérmentve.

SANTAL EGGER
 valódi keletindiai olajból készült és hatásban feltűnő a külföldi szerekkel, miért még a legújabb orvosok is ajánlják.
SANTAL EGGER
 Kipróbált magyar készítmény. Számos elismertéssel bizonyítja, hogy biztosan és gyorsan meggyógyítja a fiatalabb betegségeket.
SANTAL EGGER
 csak a törv. védett "Santalef" védjeggyel valódi. Ár 3 kor. Védőkre 3 K. 40 fill. előleges beküldés után bérmentve küldi a "NADOR-GYÓGYSZERTÁR" Budapest VI., Váci-körút 17.

1000000 nyerhető
HECHT
 BANKHÁZZAL

A legtöbb főnyereményt nálunk nyerték.
HUZÁS május 22. és 23-án.
 Sorsjegy-árak: Egész   fél   negyed   nyolcad
 korona 12.-   6.-   3.-   1 kor. 50 fill.

Hecht Bankház Budapest, Ferenciek-tér 6. sz. és Erzsébet-körút 32. szám.

ÉN ZT
 SORSJEGYEKRE
 ÉRTEKPAPIROKRA
 (visszaadható totósos szorint kisebb részletekben is bármily összeget igen olcsón ad)
Kőváry Armin
 bank- és váltó-üzlet
 szőlőgyári-utca, 6. számánál.
 IV. k., Ferenciek-tér és Gróf Csizrák-palota.

Most jelent meg!
Zsedényi Aladár
A CSICSA.
 (Bácskai históriák. III. kötet.)
 Budapest Athenaeum.
 Ár 2 korona.

A sajtó összevételénél egyike a legérdekesebb utónaplóknak. Zsedényi Aladár a Bácska krónikája az ő székben használnak érdekességét mutatja be, mesteri mesésövésével, szokások, eredeti módorban. A hála talajon összegyűjtött históriák nagyraji szempontból is igen becsesek az iradalomra, s így nemcsak szórakoztatnak, de tanítanak is. Faltákokat, tárgyeket egyaránt mulattatnak Zsedényi históriái, melyeknek pontjei a Bácska specialitásai: a bor, a szerelem és a Kartya.

Ár 2 korona.
 Megrendelhető az Athenaeum részv.-társ. Budapeston VII., Kerepelet-út 54. sz. és minden könyvkereskedésben.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

HÍRTELESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadónkat: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegzet kell mellékelni. Tudakozásánakul a hirdetés számát a kiadónkat mindíg közölni kell.

Édes szivem!

Drága anyádom! Ne haragudj! Nagyon, inkább szeres, mint én téged nagyon, nagyon szeretlek. Főleg, hogy haragudj, de nem tudom miért? No, te tud, sohasem tedi! Csakoljak igaz szíveddel forrón és színtelen szor. Leveleim megkapad, olvastam?? 12382

Édes baba!

Nagyon elfeledtettem rólam. Mi tényleg? Miert nem ír? Igen nyugtalan vagyok. Ezerszer csókolsz Ó-je. 12388

Egy 40 éves

teremtés, csinos, erőteljes, szeszgyászony, ki csekély tökével is rendelkezik, egy hasonló koru és vallású házastársra utamból kívánna férjhez menni. Levelek: S. K. Jéjhe alatt a kiadóba. 12380

KERESLET.

Helyi ügyök

Kiváló szakpártóval egy helybeli előrangú papírú nagykereskedésbe, irókat és gyárak látogatására azonnal felvételt. Csakis előnizet szakított kiskis ajándékat. „Helyi ügyök” jelleg alatt a lap kiadóhivatalához. 12320

Ki finanszírozna

szakirokat (jövendőt) tudományt és művészetet. A kompromisszum azonnal, később az ügybehozalához néhány ezer. Családok kizárva. Komoly ajánlatok kiadóba. „Üzsegep” címre kéretnek. 12374

Idősebb

kiasszony birtokot részre felvétel. Csakis jó irás követelt. Csakis irásbeli ajánlatok a kor és a fizetési igény megjelölésével. Fuchs E. V. Jéjhe alatt 15. intézendők. 4194

Előrangú nevelő,

német nyelvű, de kitűnően franciául beszélő, akitől előkelő házakból kitűnő bizonyítványok vannak, állást keres, a ház a fővárosban, akár a vidéken. Tanít francia és német irodalmat, felolvas tananyagokat stb. Cim: Diel Margarethe, Budapest, VI., Gyár-utca 5. H. om. száma. 4231

Használt

férőruhák, fémernyű, szőnyeg, bútorok, kárpitok, logóedények, vaszkészletek stb. Singer Márkus, Lajza-utca 3. szám. 12104

Német szobalány

ki a városban is járta azonnal felvételt. Kigy-utca 5. I. em. 4250

Megvételre keresek

egy ítmórét (korcsmát) ahonnan magas házból és megölt hódja jövendőt. A kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

RINALTA.

Pénztárosnőnek,

előnizet, megvételre keresek, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Intelligens

férfi, ki magyarul, németül is beszél, 30-35 éves, jó fizetésre képes, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Gépész és kasszafőnök

magyarországi gépészek és kasszafőnökök munkaadó, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Csapos

fiatal 20 éves, ajánlkozok fűrdőhelyre esőleg nyári és téli udvarok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Használt írógépek

kitűnő telefon 30 fill. 31. C. Copying Office Dorotyia-utca 11. 12355

1000

külföldi levélhívó albummal egy korona. Széki Jenő Debrece. 12355

Butorozott szavak

az Út-ut és körút körvonalai között, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Eladó Butor.

Egy ház, ma, szög, szög, szög, szög, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Nemzeti zenéd

végzett elismert zenésztől, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Szép nyaraló

a főváros közelében, örökzöld, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Bámulatos

olcsó fűződoboz és kisebb lakások, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Eladó

előrendelt 800 keltetők, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Személyek győnye!

az egyedüli biztos győnye, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Nincs többé fogfájás!

White Rose szájvíz, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Nagy maradvék

Árnyak ford, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Cépszület.

fővárosi legelőnek pontján, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Vasárköznapok.

kapusok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Bécsi szabónő,

előrangú szalonok volt művésznő, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Szabónő

kitűnő gyakorlati, ajánlja magát, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Eladó

Miskolc legelőnek helyén, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Masszázs

egy előrangú gyógyterapeuta, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Korrepitőr.

Egyetlen hallható, ki a tanítás, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Butorok,

rendkívüli alkalmi vételből, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Anilított

kir. köjegyű Donath Miklós és Singer Márkus képviseletében, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kiváló

szépséges, embert ajánlkozok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kerékpár

javítások, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Csinos kis

kiadóhívó albummal, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Singer-varrógépek,

a legelőben, örökzöld, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Hegedűjátás.

Hegedűművésztől kitűnő módszer szerint, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Cimbalom

művésznő, vidéki intelligens családhoz, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Házmester,

gyermekotthon, óvadalnok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Olcsó csillárokat

lágazzer és villanyra készíti és szállít, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Virágbarátoknak!

A „Flóra” virággyűjtemény, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

„Sirius”

accetylet, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Mindentelre

asztalomunkát, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Oly uraknak,

ki kenyelmes és eszes otthon, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Elegánsan butorozott

s rendkívüli tisztán tartott, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Masszázs

egy előrangú gyógyterapeuta, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Korrepitőr.

Egyetlen hallható, ki a tanítás, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Butorok,

rendkívüli alkalmi vételből, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Anilított

kir. köjegyű Donath Miklós és Singer Márkus képviseletében, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kiváló

szépséges, embert ajánlkozok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kerékpár

javítások, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Csinos kis

kiadóhívó albummal, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

5 koronáért

külföldi 4/4 kgr., 50 darab, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

pipereszappant,

róza, méz, ibolya, poszda, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kann Ignác

Bécs, II. Lillenburg. 17. 12346

Használt

férőruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Zománcozott

ősekenyő, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Idel akácmező

előrendelt pergetőt, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Betegek egészségesek

lettek, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Kiváló ételkészítő

ősekenyő, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Butor.

rendkívüli alkalmi vételből, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Szabó Ferenc és Tsa

Budapest, VII., Kerepesi-út 12. Sip-utca sarok. 12346

TÓTH KÁLMÁN

Összes költeményei. A nagy költő szívesen kiadása. 12346

ENDRŐDI SÁNDOR.

Két remek díszkötésű kötet, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Rendkívüli

alkalmas ajándék. Ára 16 korona. Megrendelhetők. 12346

Szampel Róbert-féle

(Wodianer F. és Fia) Cs. és kir. udvari könyvkereskedés. Budapest, VI., Andrásy-út 21. 12346

Az Athenaeum r. t. kiadásában

megjelent. Házassági perek és Eljárás a házasságperekben. 12346

KNORR ALAJOS

köz- és váltóügynök, nyugalom, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Postacheque-számla 9901.

Postacheque-számla 9901. 12346

Vasuti sinek,

vágnyi és építési előkora lakatos- és kovács-szerszámok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Cefre-szvatnyok,

cefre-párolók, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Abecés Emilnél,

Budapest, V., Váci-út 14., a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Egy kis ipartelep

minden háztartásban csekély költségű, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Használt és új

ajtók, ablakok, vasrudonyok, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Eisler Arminnál

VI., Nagymező-utca 66. Menyasszonyi kelengyeknél 20% engedmény! 12346

Csillag Anna

BÉCS: I. Seilerpassse 5. BERLIN: Friedrichstrasse 58. 12346

Csillag Anna assz., Bécs.

Szögyén-Marich grófné 6 exca megbízása folytán, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Csillag Anna assz., Bécs

Kérem postautánvételt egy tégelyt az Ön kitűnő hajpomadéjából küldeni. Metternich Vilma grófnő. 12346

Csillag Anna assz., Bécs.

Kérem postafordulattal két tégelyt az Ön kitűnő pomadéjából küldeni. L. Solweg v. Reinold. 12346

Tek. Csillag Anna urhöfny!

Sziveskedjék Kiemeltasszony Grófné Ö Nagyméltósága helytartónak Bécs, Hergasse 6. címére 3 darab kenőcsöt 2 frjtával a hajápolásra küldeni, mely máris jó eredményt mutatott. Tisztelettel. 12346

T. Csillag Anna assz.!

A vi ághírű hajkenőcsötől sziveskedjék egy tégelyt küldeni. Palavinczi A. grófnő. 12346

T. Csillag Anna assz.!

Postautánvételt kérek a kiváló hajpomadéjából két tégelyt részemre küldeni. Id. Esterházy Em. gróf. 12346

T. Csillag Anna assz.!

Tisztelettel felkérem az eddig nagy sikerrel használt hajpomadéjából ismét egy tégelyt utánvétellel küldeni sziveskedjék. Baselli báróné. 12346

Én Csillag Anna!

A magy. kir. szabad.

Osztálysorsjáték május 22. és 23-án tartandó I. oszt. húzásához. 12346

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Széthúzás naponta a pénz előleges beklődése vagy kivétel mellett az egész világra a gyáról, a hova a rendelések ömtenek. 12346

vegyenek osztály-

sorsjegyet Csillag Anna BÉCS: I. Seilerpassse 5. BERLIN: Friedrichstrasse 58. 12346

Csillag Anna assz., Bécs.

Szögyén-Marich grófné 6 exca megbízása folytán, a kiadó: Cs. A. Jéjhe alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4228

Csillag Anna assz., Bécs

Kérem postautánvételt egy tégelyt az Ön kitűnő hajpomadéjából küldeni. Metternich Vilma grófnő. 12346

Csillag Anna assz., Bécs.

Kérem postafordulattal két tégelyt az Ön kitűnő pomadéjából küldeni. L. Solweg v. Reinold. 12346

Tek. Csillag Anna urhöfny!

Sziveskedjék Kiemeltasszony Grófné Ö Nagyméltósága helytartónak Bécs, Hergasse 6. címére 3 darab kenőcsöt 2 frjtával a hajápolásra küldeni, mely máris jó eredményt mutatott. Tisztelettel. 12346

T. Csillag Anna assz.!

A vi ághírű hajkenőcsötől sziveskedjék egy tégelyt küldeni. Palavinczi A. grófnő. 12346

T. Csillag Anna assz.!

Postautánvételt kérek a kiváló hajpomadéjából két tégelyt részemre küldeni. Id. Esterházy Em. gróf. 12346

T. Csillag Anna assz.!

Tisztelettel felkérem az eddig nagy sikerrel használt hajpomadéjából ismét egy tégelyt utánvétellel küldeni sziveskedjék. Baselli báróné. 12346

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadónkat: József-körút 18. szám.

A magy. kir. szabad.

Osztálysorsjáték május 22. és 23-án tartandó I. oszt. húzásához. 12346

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Széthúzás naponta a pénz előleges beklődése vagy kivétel mellett az egész világra a gyáról, a